

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย
วัดไชยะพุมาราม นครอนโกสอนพมวิหาน แขวงสหัสวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิทยานิพนธ์
ของ
พระสอละสิน ไสสหัสวัน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย
วัดไชยะพุมาราม นครอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิทยานิพนธ์
ของ
พระสอละสิน ไสสะหวัน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

THE DEVELOPMENT OF TEACHER POTENTIAL IN INSTRUCTIONAL MANAGEMENT
THROUGH ACTIVE LEARNING IN THE UPPER SECONDARY SCHOOL FOR MONKS
OF CHAIYAPHUMARAN TEMPLE IN KAYSONE PHOMVIHANE CITY,
SAVANNAKHET PROVINCE, LAO PEOPLE'S
DEMOCRATIC REPUBLIC

BY

PHRA SORLASINE SAYSAVANH

A Thesis Submitted to Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree of Educational Administration
At Sakon Nakhon Rajabhat University

February 2020

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active Learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ พระสอละสิน ไสสะหวัน

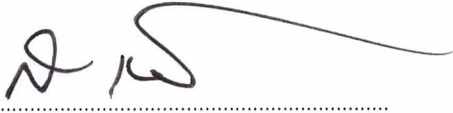
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการสอบ	 กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิटना สุวรรณไตรย์)	(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร) ประธานที่ปรึกษา
 กรรมการสอบ	 กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชชัย ไพไหล) แต่งตั้งเพิ่มเติม	(ดร.เวยาวลักษณ์ สุตะโคตร) กรรมการที่ปรึกษา
 กรรมการสอบ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.เพชรังสรรค์ จันทร์ขี้)	

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยญูกรรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 18 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

การวิจัย เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning
โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์
ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้การสนับสนุน
ด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ
ธรรมรัตน์ พระมาลี กอนอุไล พระจันดา เคนสักดา นางจันทะบุณ ปีสวนยะมาต ที่กรุณาเป็น
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและเสนอแนวทางการพัฒนา ตลอดจนการสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน
เป็นอย่างดีให้สำเร็จลุล่วง

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ คณะอำนวยการ คณะครู และนักเรียน โรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม และคณะครูที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประชุมเชิงปฏิบัติการและ
การศึกษาดูงาน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้
และขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม

ขอขอบคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ในหลักการและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งให้การสนับสนุน
และเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัย

และที่สำคัญที่สุด ขอขอบคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ พระจรัสชัย ปญญาวิชโร
รวมทั้งนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 19 ที่ได้ให้การสนับสนุนและ
ช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ทั้งคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ ขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และขอบูชาพระคุณของบิดามารดา ครู
อาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนและสนับสนุนข้าพเจ้าตั้งแต่นั้น จนถึงปัจจุบัน

พระสอละสิน ไสสะหวัน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
การจัดการเรียนรู้ Active learning.....	14
การพัฒนาบุคลากร	22
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	44
บริบทของโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมมาราม นะคอนไกสอน พมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
งานวิจัยในประเทศ	55
งานวิจัยต่างประเทศ	61
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
กลุ่มเป้าหมายการวิจัย	63
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	65
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล	77

สารบัญ

บทที่	หน้า
4	วิธีดำเนินการวิจัย 79
	การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 79
	การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 105
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 115
	ความมุ่งหมายของการวิจัย 115
	ความสำคัญของการวิจัย 116
	ขอบเขตของการวิจัย 116
	ขั้นตอนดำเนินการวิจัย..... 118
	สรุปผลการวิจัย..... 121
	อภิปรายผล..... 122
	ข้อเสนอแนะ..... 128
	บรรณานุกรม..... 131
	ภาคผนวก..... 141
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ..... 143
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์..... 147
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 155
	ภาคผนวก ง ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้..... 221
	ภาคผนวก จ ภาพประกอบการวิจัย..... 241
	ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 247

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	68
2	คะแนนเฉลี่ยผลการสอบวัดผลของนักเรียนประจำปีการศึกษา 2559 – 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษา 7 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	80
3	คะแนนเฉลี่ยผลการสอบวัดผลของนักเรียนประจำปีการศึกษา 2559 – 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษา 6 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	81
4	คะแนนเฉลี่ยผลการสอบวัดผลของนักเรียนประจำปีการศึกษา 2559 – 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษา 5 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	82
5	ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning.....	85
6	กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโพนสะหวัน ในวันที่ 13 มกราคม 2563.....	88
7	รายชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning.....	89
8	แผนการปฏิบัติงานการนิเทศภายในในการจัดการเรียนรู้ Active learning.....	90
9	ปฏิทินการนิเทศภายในในการจัดการเรียนรู้ Active learning	91
10	ผลการทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning.....	93

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ผลการสังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตการณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนา ศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning.....	95
12 ผลการประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning	96
13 หน่วยการเรียนรู้/เนื้อหาที่ผู้ร่วมวิจัยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning.....	98
14 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการ จัดการเรียนรู้ Active learning	99
15 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การวิจัย เรื่องการพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยผู้นิเทศ	100
16 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ Active learning..	102
17 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม	103
18 ปฏิทินการนิเทศภายในในการจัดการเรียนรู้ Active learning วงรอบที่ 2 โดยผู้นิเทศ.....	106
19 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การวิจัย เรื่องการพัฒนาศักยภาพครู ในการจัดการเรียนรู้ Active learning ในวงรอบที่ 2.....	108
20 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning ในวงรอบที่ 2	109
21 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว วงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2	112
22 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความพึงพอใจ ของผู้เรียน เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	161

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
23	สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียน มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	175
24	สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียน มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	188
25	สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบบันทึกการนิเทศเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียน มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	193
26	สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียน มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	198
27	สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	206
28	สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียน เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	213

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29	สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสังเกตพฤติกรรม ระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียน มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอน ไถสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 219

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
2 ประธานในพิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	243
3 วิทยากรให้ความรู้และตอบคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้.....	243
4 พิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	244
5 พิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	244
6 ผู้ร่วมวิจัยทำกิจกรรมกลุ่มฝึกการจัดการเรียนรู้ Active learning.....	245
7 นักเรียนร่วมกันคิดหัวข้อโครงการ.....	245

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ค.ศ. 2016 – 2020 ของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้รับการอนุมัติอย่างเป็นทางการที่รัฐสภาในวันที่ 20 – 23 เมษายน ค.ศ. 2016 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ เป้าหมายในการนำพาประเทศชาติออกจากความด้อยการพัฒนา เป็นประเทศที่พัฒนา ให้แล้วเสร็จภายในปี ค.ศ. 2020 ภายใต้วิสัยทัศน์ในการใช้ชีวิตของประชาชนลาวดีขึ้น โดยที่รายได้มวลประชาชาติ และผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ จะต้องสอดคล้องหรือไม่ส่งผลกระทบต่อดัชนีความสงบสุขของคนในประเทศ การพัฒนาการศึกษาได้มีนโยบายให้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพมุ่งสู่สากล ดำเนินการปฏิรูประบบการศึกษา โดยมุ่งเน้นการลงทุนในงานที่กำหนดในกลยุทธ์ทางการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ทุกคนเข้าถึงการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงปริญญา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมปรับปรุงและขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กและวัยรุ่น เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่าน ของเด็กก่อนวัยเรียนและคนหนุ่มสาวและปรับปรุงการรู้หนังสือ ในหมู่ผู้ใหญ่และผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลเพื่อที่จะปฏิบัติตามนโยบายการศึกษาภาคบังคับในระดับประถมศึกษาและในระดับมัธยมศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและปรับปรุงทักษะและคุณภาพแรงงาน ตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการนำนโยบายจูงใจมาใช้เพื่อดึงดูดนักเรียนมากขึ้นระดับอาชีวศึกษา ปรับปรุงและแก้ไขหลักสูตรสำหรับสายอาชีพและมหาวิทยาลัย การศึกษาในสาขาที่เหมาะสมกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อช่วยให้มั่นใจว่าคุณภาพที่สูงขึ้นของการศึกษาและแรงงานเพียงพอที่จะใช้ในภาคการผลิตและบริการ และสนับสนุนการพัฒนาประเทศในอนาคต และเพิ่มขีดความสามารถในการรวมและแข่งขันในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ (กระทรวงแผนการและการลงทุน, 2016, หน้า 130 – 132)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมอย่างมีความสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทให้การ

พัฒนาการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตน ให้สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอก จากกระแสโลกาภิวัตน์และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและในอนาคตโดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 1)

การจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากการเรียนรู้ Active learning เป็นกระบวนการของการแสวงหาความรู้หรือการค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่นักเรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนได้เลือกศึกษา ค้นคว้าตามความสนใจของผู้เรียนหรือเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งเป็นการตัดสินใจร่วมกันจนได้ชิ้นงานที่สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ได้ในชีวิตจริง การจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่การวางแผนงาน โดยครูมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนรู้ โดยการเชื่อมโยงหลักการพัฒนาการคิดของ Bloom ทั้ง 6 ชั้น กล่าวคือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า และยังเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้ตั้งแต่การวางแผนการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ การประยุกต์ใช้ ผลผลิต และการประเมินผลงานโดยครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, หน้า 1 – 2) การจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้นแนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดในการจัดการเรียนรู้ ฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดแก้ปัญหาอย่างมีระบบ นักเรียนได้เลือกสร้างกระบวนการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติตามสภาพที่แท้จริง

การพัฒนาศักยภาพครูหรือการพัฒนาบุคลากรเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารงานขององค์กรใดจะพัฒนาประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดต้องอาศัยทรัพยากรสำคัญสู่ความสำเร็จ เรื่องนี้จึงนับว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและร่วมกันพัฒนาทรัพยากรบุคคลในทุกระดับเพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติเพื่อความเจริญเติบโตอย่างมั่นคงยั่งยืนขององค์กรและเพื่อเพิ่ม

ศักยภาพของบุคลากรให้ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุขสืบไป ดังนั้นผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการวางแผนดำเนินการพัฒนาบุคลากรและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังจึงจะสามารถเปลี่ยนนโยบายปฏิรูปการศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถส่งผลต่อกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เป็นอย่างดีและยังเป็นกิจกรรมที่ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทุกสาระการเรียนรู้ และเป็นแนวทางในการพัฒนาครูในด้านการเรียนการสอน Active learning ตลอดจนเป็นการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สมศักดิ์ สิงห์ยะบุศย์, 2550, หน้า 2-3)

วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย ได้ทำการจัดการเรียนการสอนให้กับพระภิกษุและสามเณร ตั้งอยู่บ้านไชยะพุม นะคอนโกสอนพมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีครู จำนวน 20 รูป/คน นักเรียน จำนวน 313 รูป จากการศึกษา สภาพและปัญหา พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ สามารถประเมินผลการเรียนและนำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพ มีคุณภาพอยู่ในระดับ พอใช้ จุดที่ควรพัฒนา คือ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ และการวัดประเมินผล การวิเคราะห์หลักสูตร ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเทคนิคให้มีความหลากหลาย โดยการจัดการเรียนรู้ Active learning ได้แก่ การสอนแบบบูรณาการ การสอนแบบโครงงาน การสอนแบบผังมโนทัศน์ ควรมีแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบในทุกวิชาที่รับผิดชอบต่อการสอน และมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลาย ได้แก่ การประเมินผู้เรียนก่อนและหลังเรียนตามสภาพจริง ซึ่งควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การอบรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน การอบรมวิเคราะห์หลักสูตรทุกสายชั้น อบรมการวิจัยในชั้นเรียนและการสะสมงาน เพื่อให้เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้บรรลุผล ซึ่งจะพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้สูงขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นคณะผู้อำนวยการ ได้ระดมความคิดเห็นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

จากการระดมความคิด ที่ครูควรพัฒนาความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการดำเนินการ ได้แก่ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ โดยเลือกนวัตกรรมในการพัฒนาครั้งนี้ คือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน โดยอาศัยหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนรู้ Active learning ได้ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรงที่จะได้รับการพัฒนาในการวิจัยในครั้งนี้

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นาคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นาคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นอย่างไร
3. ผลของการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นาคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นาคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นาคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. เพื่อติดตามผลของการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความสำคัญและก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ได้ทราบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. ได้ทราบผลของการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

1.1 กลุ่มผู้วิจัย จำนวน 21 รูป/คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม ปีการศึกษา 2562 ที่ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2562 จำนวน 20 รูป/คน โดยเลือกเจาะจง ประกอบด้วย

- 1.1.2.1 ครูสอนวิชาภาษาลาว
- 1.1.2.2 ครูสอนวิชาภาษาบาลี
- 1.1.2.3 ครูสอนวิชาธรรมะ
- 1.1.2.4 ครูสอนวิชาวินัย
- 1.1.2.5 ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์
- 1.1.2.6 ครูสอนวิชาเคมีศาสตร์
- 1.1.2.7 ครูสอนวิชาฟิสิกส์
- 1.1.2.8 ครูสอนวิชาประวัติศาสตร์
- 1.1.2.9 ครูสอนวิชาชีวศาสตร์
- 1.1.2.10 ครูสอนวิชาศึกษาพลเมือง
- 1.1.2.11 ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ
- 1.1.2.12 ครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์
- 1.1.2.13 ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์
- 1.1.2.14 ครูสอนวิชาวรรณคดี
- 1.1.2.15 ครูสอนวิชาอภิธรรม

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 22 รูป/คน ประกอบด้วย

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 1 รูป และรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโก สอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 1 คน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 รูป/คน

1.2.2 ผู้นิเทศ คือ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และพระมาลี กอนอุไล

1.2.3 กลุ่มตัวแทนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้อง ห้องเรียนละ 6

รูป รวมทั้งสิ้น 18 รูป เลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ คือ นักเรียนที่เรียนเก่ง จำนวน 2 รูป
นักเรียนที่เรียนปานกลาง จำนวน 2 คน นักเรียนที่เรียนอ่อน จำนวน 2 รูป

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

ภารกิจครั้งนั้น ได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาไว้ดังนี้

2.1 เนื้อหาการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active Learning

มี 3 ด้าน ดังนี้

2.1.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning

2.1.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning

2.1.3 การจัดการเรียนรู้ Active learning

2.2 แนวทางและวิธีดำเนินการพัฒนาครู ใช้แนวทางดังนี้

2.2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.2.2 การนิเทศภายใน

2.2.3 การนิเทศแบบสอนงาน

3. ขอบเขตด้านวิธีดำเนินการวิจัย

ใช้หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (องอาจ นัยวัฒน์, 2554, หน้า 301 – 303) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

3.1 ขั้นการวางแผน (Planning)

3.2 ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

3.3 ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

3.4 ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

4.1 วงรอบที่ 1

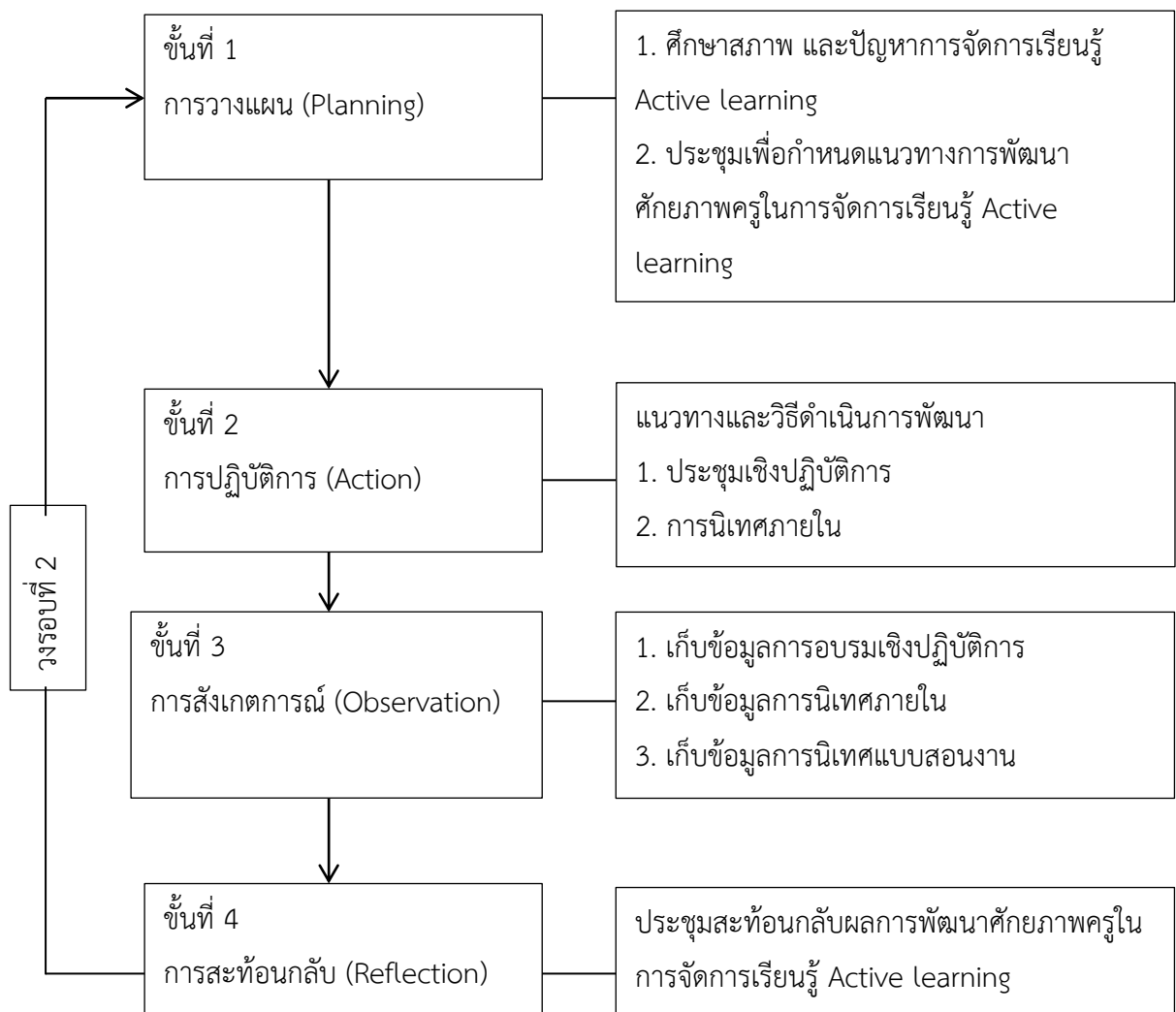
ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2562 ถึง มกราคม 2563

4.2 วงรอบที่ 2

เดือน กุมภาพันธ์ 2563

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยในครั้งนี้ โดยศึกษาและประยุกต์ใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taggart (องอาจ นัยวัฒน์, 2554, หน้า 301 – 303) เป็นกระบวนการวิจัย 4 ขั้นตอน ซึ่งสรุปกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามเฉพาะไว้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึง การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความสามารถ ตามความถนัดและความสนใจ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการอื่นใดไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อค้นคว้าหาคำตอบเรื่องนั้น ๆ โดยมีครูผู้สอนคอยกระตุ้นแนะนำและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่การเลือกหัวข้อที่จะศึกษาค้นคว้า ดำเนินการวางแผน กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน สามารถทำได้ทุกระดับการศึกษาซึ่งเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้

2. การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ผู้วิจัย ได้เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ความเข้าใจ มีความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนรู้ Active learning อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวทางการพัฒนา การอบรมเชิงปฏิบัติการและการการนิเทศภายใน ประกอบด้วย

2.1 ความรู้ ความเข้าใจในการเรียนรู้ Active learning และการประเมินผลการเรียนรู้ Active learning หมายถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้

2.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์นักเรียนและกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระ โดยสอดแทรกขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ Active learning ให้เป็นวิธีการเรียนรู้ กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

2.3 การจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึงการจัดการเรียนรู้เพื่อค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่สงสัยแบบกระบวนการและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนได้เลือกศึกษาตามความสนใจของตนเองหรือของกลุ่ม ใช้เทคนิคที่หลากหลายรูปแบบนำมาผสมผสานกัน ได้แก่ กระบวนการกลุ่มการฝึกคิด การแก้ปัญหา และการสอนแบบร่วมกันคิด นักเรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มีเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเองเป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงกับแหล่งความรู้เบื้องต้น สามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

3. สภาพการจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึง ลักษณะและวิธีการจัดการเรียนรู้ Active learning ของผู้ร่วมวิจัยในปีการศึกษา 2562

4. ปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ Active learning ของผู้ร่วมวิจัยในปีการศึกษา 2562

5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึง แนวทางการพัฒนาเพื่อให้ผู้ร่วมวิจัย ได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ Active learning ในปีการศึกษา 2562 ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

5.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้ร่วมวิจัยโดยลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในสิ่งที่เรียนรู้จากวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ Active learning เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานโดยมีเนื้อหาในการอบรม 3 เรื่อง ได้แก่

5.1.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning

5.1.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning

5.1.3 การจัดการเรียนรู้ Active learning

5.2 การนิเทศภายใน หมายถึง การให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมวิจัย โดยการใช้คำแนะนำ การตรวจผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของผู้ร่วมวิจัยแต่ละคน ร่วมกันปรับปรุงการทำงานและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในระหว่างการเรียนรู้ Active learning

5.3 การนิเทศแบบสอนงาน หมายถึง การแนะนำหรือเรียนรู้จากผู้ชำนาญ คือ ผู้นิเทศ โดยผู้ร่วมวิจัยได้รับคำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงานเพื่อช่วยให้มีผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบโครงการที่ดีขึ้น

6. ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนและจัดการเรียนรู้ Active learning และสามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจาก

6.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ Active learning บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ Active learning

6.2 ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึง สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning เมื่อเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบมีการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์นักเรียน และกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระ โดยแทรกขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการวัดผล และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

7. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติอย่างมีระบบ โดยผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการและวิเคราะห์วิจารณ์ผลการปฏิบัติ จากการใช้วงจร 4

ขั้นตอนคือ การวางแผน การลงมือกระทำ การสังเกตและการสะท้อนการปฏิบัติ ซึ่งดำเนินการ
ต่อเนื่องกันไป ผลที่ได้นำไปปรับแผนเข้าสู่วงจรใหม่จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ไขปัญหาได้จริง หรือ
พัฒนาสภาพการณ์ของสิ่งที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning
โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทรากรม นาคอนโกสอพนมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. การจัดการเรียนรู้ Active learning
 - 1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ Active learning
 - 1.2 ประเภทของโครงการ
 - 1.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ Active learning
 - 1.4 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning
 - 1.5 การประเมินผลการเรียนรู้ active learning
2. การพัฒนาบุคลากร
 - 2.1 ความหมายของการพัฒนาบุคลากร
 - 2.2 ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากร
 - 2.4 กระบวนการพัฒนาบุคลากร
 - 2.5 วิธีการพัฒนาบุคลากร
 - 2.6 การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning
 - 2.6.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ
 - 2.6.2 การนิเทศภายใน
 - 2.6.3 การนิเทศแบบสอนงาน
3. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 3.1 ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 3.2 ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 3.3 กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
4. บริบทของโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทรากรม นาคอนโกสอพนม
วิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การจัดการเรียนรู้ Active learning

การจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นกระบวนการสอนอย่างหนึ่ง แปรตามตัวก็คือเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน, การเขียน, การโต้ตอบ, และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์, การสังเคราะห์, และการประเมินค่า (การทบทวนเพื่อศิษย์เป็นหน้าที่ครู, 2562, ออนไลน์)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning) ครอบคลุมวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี เช่น

1. การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)
2. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning)
3. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)
4. การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)
5. การเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning)
6. การเรียนรู้การบริการ (Service Learning)
7. การเรียนรู้จากการสืบค้น (Inquiry-Based Learning)
8. การเรียนรู้ด้วยการค้นพบ (Discovery Learning)

การเรียนรู้แบบใฝ่รู้ (Active Learning) เป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะความคิดระดับสูงอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินข้อมูลในสถานการณ์ใหม่ได้ดีในที่สุดจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจนสามารถชี้นำตลอดชีวิตในฐานะผู้ฝึกฝนการเรียนรู้ธรรมชาติของการเรียนรู้แบบ Active Learning ประกอบด้วยลักษณะสำคัญต่อไปนี้ (ครูบ้านนอกดอทคอม, ออนไลน์)

1. เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งลดการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้น้อยลงและพัฒนาทักษะให้เกิดกับผู้เรียน
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยลงมือกระทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว

3. ผู้เรียนมีส่วนในกิจกรรมเช่นอ่านอภิปรายและเขียน

4. เน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน

5. ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินผล การนำไปใช้และทั้งผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการสะท้อนความคิดได้อย่างรวดเร็ว การเรียนรู้แบบใฝ่รู้ ถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายที่จะ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองผ่านการจัดการตนเองให้มีความรู้และช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมชั้นซึ่งจะ ก่อให้เกิดการสร้างสรรคพัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะที่หลากหลายเป็นกระบวนการที่ ประณีตรัดกุมและผู้เรียนได้รับประโยชน์มากกว่าการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ อาจนำมา ขยายความให้เห็นเป็นลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ได้ดังนี้

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมองได้แก่การคิดการ แก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ เรียนรู้สูงสุด
3. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
5. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกันการมีวินัยในการทำงานการแบ่ง หน้าที่ความรับผิดชอบ
6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่านพูดฟังคิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
7. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะการคิดขั้นสูง
8. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสารหรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด
9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน เป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์การสร้างองค์ความรู้และการสรุปทบทวน ของผู้เรียน

การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการเรียนรู้แบบใฝ่รู้ มี ส่วนประกอบสำคัญ ได้แก่ การมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ (Appealing Materials) ผู้เรียนมีโอกาส ลงมือปฏิบัติ (Opportunities for Manipulation) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมและ

กลวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Choices for Children) ผู้เรียนได้สื่อสารเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังทำ กับผู้อื่นการเรียนรู้ที่กระตือรือร้นการประเมินการจัดห้องเรียนกำหนดการประจำวันปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน ซึ่งการเรียนรู้แบบใฝ่รู้จะมีความยืดหยุ่น สูงสามารถปรับวิธีการใช้กิจกรรมและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งทำได้มากกว่าการสอนแบบ บรรยายนั่นเอง

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการ เตรียมนักเรียนให้พร้อมกับชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทาง สังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความ ตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการ ออกไปดำรงชีวิตในโลก นั่นคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ที่ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กมีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูป เปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ซึ่ง วิจารย์ พานิช (2555: 16-21) ได้กล่าวถึง ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของ โลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์ สำคัญต่อ การจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับ ศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก อันได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness) ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy) ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy) และความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียน เข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่ ความริเริ่มสร้างสรรค์และ นวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมาก มาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดง ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและ ปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อและความรู้ด้านเทคโนโลยี

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงาน ในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ คือ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C ทักษะการเรียนรู้ 3R คือ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้), และ (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) ส่วนทักษะการเรียนรู้ 7C ประกอบด้วย Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) และ Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

กระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ที่แท้จริงอยู่ในโลกจริงหรือชีวิตจริง การเรียนวิชาในห้องเรียนยังเป็นการเรียนแบบสมมติ “ดังนั้นครูเพื่อศิษย์จึงต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ศิษย์” ได้เรียนในสภาพที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนเป้าหมายการเรียนรู้ของศิษย์จากเน้นเรียนวิชาเพื่อได้ความรู้ ให้เลยไปสู่การพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อชีวิตในยุคใหม่ ย้ำว่าการเรียนรู้ยุคใหม่ ต้องเรียนให้เกิดทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหน้าที่ของครูเพื่อศิษย์จึงต้องเปลี่ยนจากเน้น “สอน” หรือสั่งสอนไปทำหน้าที่จุดประกาย ความสนใจใฝ่รู้ (inspire) แก่ศิษย์ ให้ศิษย์ได้เรียนจากการลงมือปฏิบัติ (learning by doing) และศิษย์องกวมทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นี้ จากการลงมือปฏิบัติของตนเป็นทีม ร่วมกับเพื่อนนักเรียน เน้นการองกวมทักษะในการเรียนรู้ และค้นคว้าหาความรู้มากกว่าตัวความรู้ ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนแนวทางการทำงานจากทำโดดเดี่ยว คนเดียว เป็นทำงานและเรียนรู้จากการทำหน้าที่ครูเป็นทีม กระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 3 ลักษณะ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ
2. กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
3. การเรียนรู้แบบซึ้นบันได (IS)

1. กระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ เป็นแนวคิดหรือความเชื่อที่สนับสนุนให้คนเราปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามความสนใจ ตามความถนัดและศักยภาพ ด้วยการศึกษา ค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเชื่อว่าหากคนเราได้กระทำจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ผู้เรียนจะสนุกสนานที่จะสืบค้นหาความรู้ต่อไป มีความสุขที่จะเรียน มีลักษณะดังนี้

1.1 การเรียนรู้ผ่านการทำงาน (Work-based Learning) การเรียนรู้แบบนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาสาระ การฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยสถาบันการศึกษามักร่วมมือกับแหล่งงานในชุมชน รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหากิจกรรม และวิธีการประเมิน

1.2 การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-based Learning) การเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ให้ความรู้(teacher)เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ (guide) ทำหน้าที่ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม กระตุ้น แนะนำ และให้คำปรึกษา เพื่อให้โครงการสำเร็จลุล่วง ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยโครงงาน สิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้ด้วย PBL จึงมีใช้ตัวความรู้ (knowledge) หรือวิธีการหาความรู้ (searching) แต่เป็นทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skills) ทักษะชีวิตและประกอบอาชีพ (Life and Career skills) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารและเทคโนโลยี (Information Media and Technology Skills) การออกแบบโครงงานที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดการค้นคว้าอย่างกระตือรือร้นและผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ และแก้ปัญหา (critical thinking & problem solving) ทักษะการสื่อสาร (communicating) และทักษะการสร้างความร่วมมือ(collaboration)ประโยชน์ที่ได้สำหรับครูที่นอกจากจะเป็นการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาชีพแล้ว ยังช่วยให้เกิดการทำงานแบบร่วมมือกับเพื่อนครูด้วยกัน รวมทั้งโอกาสที่จะได้สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนด้วย

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (2562, ออนไลน์) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในด้านการจัดการเรียนการสอนกล่าวคือ จัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อผลิตบุคลากรด้านสื่อสารมวลชนให้เป็นนักปฏิบัติเก่ง ดี มีคุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อสังคมซึ่งการจัดการเรียนในรูปแบบActive Learning มีความเหมาะสมต่อการสอนในรายวิชาของคณะฯ เป็นอย่างยิ่ง

จรรย์ฤทธิ์ อ่อนศรี (2562, ออนไลน์) กล่าวว่า Active Learning คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการคิดที่เกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์ และ 2) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง แปรตามตัว คือ การเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำ ซึ่ง ความรู้ที่เกิดขึ้นเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการคิดวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูงได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

นรรีชต์ ผืนเชียร (2562, ออนไลน์) กล่าวว่า Active Learning นับเป็นสิ่งที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุดในการศึกษาช่วงศตวรรษที่ 21 นี้ ด้วยเพราะเป็นแนวจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และตอบสนองต่อการพัฒนาของสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยความหมายของ Active Learning (การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ) นั้น หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยผ่านการกระทำและร่วมมือกันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ซึ่งเกิดขึ้นจากสมมติฐาน 2 ประการ อันได้แก่

1. การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์
2. แต่ละคนมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

Active Learning สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 กระบวนการเรียนรู้แบบ Passive Learning ได้แก่ การเรียนรู้ที่เกิดจากการฟัง การท่องจำ การเห็น การรับชม ตามลำดับซึ่งกระบวนการเรียนรู้แบบ Passive Learning นี้ จะเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการถ่ายทอดของผู้สอนเป็นหลัก ซึ่งวิธีการเหล่านี้สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ไม่เกิน 50%

ระดับที่ 2 กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้แก่ การพูดคุยแสดงความคิดเห็น และการลงมือปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning นั้น จะเน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง จากการประสานงานร่วมกันระหว่างผู้เรียน โดยมีผู้สอนคอยชี้แนะและให้คำแนะนำ ซึ่งวิธีการเหล่านี้ นับเป็นขั้นที่สูงกว่า Passive Learning ทำให้สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ถึง 90%

จากการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ในหัวข้อ การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning สามารถสรุปประเด็นวิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ดังนี้ 1) การสร้างแรงจูงใจโดยให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติงานก่อน แล้วสอนทฤษฎีเพื่ออธิบายถึงหลักการ 2) ฝึกให้มีการนำเสนอ และการยอมรับแนวคิดจากผู้อื่น 3) การให้ลงมือปฏิบัติงานจริง 4) การแบ่งกลุ่มทำงาน หรือการทำงานเป็นทีม 5) การสอนโดยเน้นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับงานในสายอาชีพ 6) การสร้างแรงจูงใจโดยการกำหนดโจทย์ที่น่าสนใจ 7) การทำงานเป็นทีม 8) การให้นักศึกษาได้ทดลองปฏิบัติงานจากระบบจำลองซึ่งเทียบเท่าระบบจริง 9) การสร้างแรงจูงใจจากตัวอย่างงานที่น่าสนใจ 10) การใช้หลักการ PRE-PRO-POST เป็นแนวทางในการสอน

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้ Active learning

นรินทร์ อินกำแหง (2552 หน้า 36-37) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ Active Learning เป็นฐานเป็นเทคนิควิธีการหนึ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการให้ผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างมีระบบเพื่อหาคำตอบที่ตนเองสงสัยและอยากรู้ภายใต้คำแนะนำคำปรึกษาและดูแลของครูผู้สอน

ทศนา แคมมณี (2552 หน้า, 139) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ Active Learning คือการจัดสภาพการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันเลือกทำโครงการที่ตนสนใจโดยร่วมกันสำรวจสังเกตและกำหนดเรื่องที่น่าสนใจวางแผนในการทำโครงการร่วมกันศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้จนได้ค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่แล้วจึงรายงานและนำเสนอต่อสาธารณชนเก็บข้อมูลและนำผลงานและประสบการณ์ทั้งหมดมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งหมด

ลัดดา ภูเกียรติ (2552, หน้า 22) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ Active Learning เป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ของผู้เรียนที่อาจจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดหรือหลาย ๆ สิ่ง ที่สงสัยหรืออยากหาคำตอบให้ลึกซึ้งชัดเจนหรือต้องการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้มากขึ้นกว่าเดิมโดยใช้ทักษะกระบวนการและปัญหาหลาย ๆ ด้วยมีวิธีศึกษาอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนต่อเนื่องมีการวางแผนในการศึกษารายละเอียดและลงมือปฏิบัติตามที่วางไว้จึงได้ข้อสรุปหรือผลการศึกษาหรือคำตอบเกี่ยวกับเรื่องนั้น

ทองใบ ปัดทำ (2553, หน้า 24) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ Active Learning เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความสามารถความถนัดและความสนใจโดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และกระบวนการอื่นใดไปใช้ในการศึกษาหาคำตอบนั้น ๆ โดยมีครูผู้สอนคอยกระตุ้นแนะนำและให้

คำปรึกษาอย่างไรจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายอาจเป็นโรงงานเล็ก ๆ ที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนหรือเป็นโครงการใหญ่ที่มีความซับซ้อนหลายขั้นตอนก็ได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2553, หน้า 28) กล่าวว่า เป็นวิธีของการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนทำโครงการด้วยการใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์การให้เด็กใช้ความคิดต่าง ๆ ในแต่ละขั้นตอนกระบวนการคิดให้นักเรียนใช้บ่อย ๆ เป็นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553, หน้า 100) ได้เสนอว่าโครงการเป็นการจัดการเรียนรู้แบบหนึ่ง ที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติจริง ในลักษณะของการศึกษาสำรวจค้นคว้าทดลองประดิษฐ์คิดค้น โดยมีผู้สอนเป็นผู้คอยกระตุ้นแนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดเป็นการบูรณาการระหว่างห้องเรียนกับโลกภายนอก ซึ่งเป็นชีวิตจริงของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่ความรู้ใหม่ ๆ ด้วยการสร้างความหมายการแก้ปัญหาและการค้นพบด้วยตนเอง ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนความรู้ให้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2553, หน้า 59) อธิบายความหมายของการเรียนรู้ active learning ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคหลากหลายรูปแบบนำมาผสมผสานกัน ได้แก่ กระบวนการกลุ่มการคิดการแก้ปัญหาการกระบวนการ และการสอนแบบร่วมทำบุญครั้งนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจะพึงสนใจอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียนเองแบบกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเองเป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง กับแหล่งความรู้ต่าง ๆ ผู้เรียนสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งความรู้ที่ผู้เรียนได้ไม่จำเป็นต้องตรงกับตำรา แต่ผู้สอนจะสามารถเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้และปรับปรุงความรู้ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

อารีรัตน์ มัฐผา (2554, หน้า 37-38) ได้เสนอไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้พัฒนาวิธีการเรียนรู้ทางปัญญา เพื่อหนุนผู้เรียนให้เข้าถึงความรู้และความชำนาญสิ่งที่เรียนรู้เพราะเป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลมีกระบวนการการทำงาน และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้โดยมีครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มศักยภาพ การจัดการเรียนรู้ active learning ใช้ได้อาศัยพื้นฐานแนวคิดที่ว่ามนุษย์จะสร้างความรู้ใหม่ ซึ่งจากการกระทำและการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเรียนรู้อย่างตั้งอยู่บนข้อสนับสนุนที่ว่าความรู้ใหม่ได้มาจากสิ่งที่สัมพันธ์กันกับความรู้ที่มาก่อนการสร้างความรู้ใหม่ และประสบการณ์เดิมที่ไม่เป็นทางการและยังสอดคล้องกับความคิดที่ว่า การเรียนรู้แบบ Active Learning จะมีพลังงานอย่างยิ่ง ถ้าได้รับการส่งเสริมจากสมาชิกในกลุ่มมากกว่า ให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งคิดคนเดียวการเรียนรู้

active learning เป็นฐานถูกสร้างขึ้นจากความต้องการของผู้เรียนที่ต้องการขยายแหล่งเรียนรู้ของตนให้กว้างขวางมากขึ้น จากข้อมูลที่มีอยู่ในตำราเล่มหนึ่งไปสู่การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าวจะช่วยเสริมการทำงานร่วมกันและนำความรู้ที่มีอยู่มารวมกัน

Vega (2012) กล่าวว่าไว้ว่าเป็นวิธีการสอนซึ่งตั้งอยู่บนหลักการที่ว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด ด้วยการสร้างประสบการณ์และแก้ปัญหาในโลกแห่งความเป็นจริง ผู้เรียนสามารถเลือกสิ่งที่เรียนรู้ได้โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และคอยให้คำแนะนำและผู้เรียนส่วนใหญ่จะทำงานคนเดียวหรือทำงานเป็นกลุ่ม

Warren (2016, p.34) กล่าวว่าไว้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้แนวคิดขณะที่กำลังทำโครงการไปด้วย ซึ่งสิ่งนี้ได้เปลี่ยนความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและครูไปอย่างมาก โดยนักเรียนจะควบคุมและเป็นเจ้าของในการเรียนรู้มากขึ้น ในขณะที่ครูจะกลายเป็นผู้อำนวยความสะดวก โดยการบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ที่จะใช้เวลายาวนานขึ้นและครอบคลุมหลายมาตรฐานตามหลักสูตร

จากการที่นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวมาแล้วนั้นสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ Active learning หมายถึงเทคนิควิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการอื่นใด ไปใช้ในการศึกษาหาคำตอบหลากหลายรูปแบบมาผสมผสานกัน ได้แก่ กระบวนการกลุ่มการฝึกคิดการแก้ปัญหาการเน้นกระบวนการและการสอนแบบร่วมคิดร่วมทำเป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์ตรงกับแหล่งความรู้ต่าง ๆ ผู้เรียนสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งจำเป็นต่อประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรเป็นอย่างมาก ดังนั้นหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ จึงต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลมีประสิทธิภาพ

1. ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากร เป็นสิ่งจำเป็นที่องค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญ โดยมีนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาบุคลากร ไว้ดังนี้

สนอง เครือมาก (2550, หน้า 108) กล่าวว่า การพัฒนาบอก หมายถึง การดำเนินการให้บุคคลได้เพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงานให้สามารถ ปฏิบัติงานให้ได้ผลตามหน่วยงานต้องการ หรือให้ได้ผลงานดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

อนันต์ ศรีอำไพ (2550, หน้า 207) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร ทาง การศึกษา หมายถึง การจัดและเตรียมการต่าง ๆ ที่ระบบโรงเรียนได้จัดขึ้น เพื่อการ ปรับปรุงการ ปฏิบัติงานของบุคลากรตั้งแต่เริ่มต้นการจ้างบุคลากรไว้ไปจนกระทั่งบอก ปลดเกษียณ การพัฒนา บุคลากรจะมุ่งที่ความพอใจและความคาดหวัง 2 ชนิดด้วยกัน คือ ความคาดหวังของบุคคลที่ ระบบโรงเรียนต้องการ และความคาดหวังที่บุคคลจะได้วัตถุ ซึ่งจะสร้างความรู้สึกที่ดีเป็นการ ตอบแทน

ยงยุทธ เกษสาคร (2551, หน้า 23) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเดิมที่เป็นสมบัติส่วนบุคคลของบุคลากรให้มี พฤติกรรมใหม่ ตามเป้าประสงค์ขององค์การทั้งในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ ตลอดจนบุคลิกภาพและ เจตคติอย่างมีหลักเกณฑ์ มีระเบียบแบบแผนที่ชัดเจนภายใต้ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและ ภายนอกองค์การ

จินดารัตน์ แสงวงศ์ (2553, หน้า 16) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง วิธีการกระบวนการหรือกิจกรรมต่างที่นำมาพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน หรือองค์การ เพื่อเพิ่มพูนให้บุคลากรในหน่วยงานหรือองค์การเกิดความรู้ความสามารถ และเกิดทักษะในการ ทำงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพการทำงาน มีเจตคติที่ดีในการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้งานที่ปฏิบัติอยู่ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เดือนเพ็ญ รักเสมอวงศ์ (2553, หน้า 13) กล่าวว่า การพัฒนา บุคลากร หมายถึง กรรมวิธีต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นให้พนักงานในหน่วยงานหนึ่ง ๆ ได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ในการทำงาน เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร หน่วยงาน และต่อ ตนเอง ส่งผลให้การ ปฏิบัติงานมีคุณภาพยิ่งขึ้น

จากที่นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านกล่าวมาผู้วิจัยสรุป การพัฒนา บุคลากร หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ ที่เสริมสร้างเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ บุคลากรในหน่วยงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และพัฒนาทักษะ ตลอดจนมีเจตคติที่ดี ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ สามารถปฏิบัติงานเพื่อบรรลุ เป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและหากบุคลากร เป็นครูผู้สอน การพัฒนาจะช่วยให้ ครูมีความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

บุคลากรเป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานในองค์กรต่าง ๆ ให้มี ประสิทธิภาพ ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรจึงมีความสำคัญควบคู่กันไปด้วย จะเห็นได้ว่า หน่วยงานหรือองค์กร จะมีแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภายใน องค์กรนั้น ๆ และเพิ่มคุณภาพของบุคลากร ตามภาวะเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยมีนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึง ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 5) ระบุว่า บุคลากรซึ่งเป็น ข้าราชการ อันเป็นกลไกสำคัญของรัฐ จำเป็นต้องมีการปรับตัวให้ก้าวทันกับสภาพแวดล้อม และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญต่อ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดไว้ในหมวดที่ 7 ว่าด้วยครู คณาจารย์และ บุคลากรทางการศึกษา มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มี ระบบกระบวนการผลิต การพัฒนา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็น วิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและ มีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และ พัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง

จุฑามาศ แสงอาวุธ และพรนิภา จินดา (2551, หน้า 1) กล่าวว่า การ พัฒนาบุคลากรมีความสำคัญทั้งต่อตนเองและต่อองค์กร ความสำคัญต่อตนเอง ได้แก่ การได้รับความรู้ ความคิดใหม่ ๆ ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี สามารถ เพิ่มพูนความรู้ และ ทักษะในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น ส่วนความสำคัญต่อองค์กร ได้แก่ การเพิ่มผลผลิตขององค์กรและทำให้องค์กร ได้ผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

สมคิด บางโม (2551, หน้า 14) กล่าวว่า ความสำคัญของการพัฒนา บุคลากร บุคลากรว่าคนเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของการบริหาร เพราะคนเป็นผู้ปฏิบัติ องค์กรหากมี คนไม่มีคุณภาพ การบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายขององ การที่จะได้คนที่มีคุณภาพเข้ามาทำงาน ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารบุคคลที่ดี

จินดารัตน์ แสงวงศ์ (2553, หน้า 16) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรมี ความสำคัญและจำเป็นที่หน่วยงานต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ในการทำงานอยู่ตลอดเวลา เรียนรู้ ปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ของโลก

นิภาภรณ์ จันทรุ่น (2553, หน้า 21) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรนั้น มีความจำเป็นและมีความสำคัญ ซึ่งบุคลากรจะต้องมีการพัฒนาด้านความรู้ ความเข้าใจใน นโยบายที่องค์กรนั้น ๆ กำหนด มีมาตรฐานการทำงาน อีกทั้งบุคลากร การพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง วิทยาการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงาน เหมาะสมกับงาน ได้ผลผลิตที่สูงขึ้นและเกิด ประสิทธิภาพต่อหน่วยงานนั้น ๆ

จากที่นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านและหน่วยงานทางศึกษา กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อหน่วยงานต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพราะการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตามเป้าหมายต้องอาศัยความรู้ ความสามารถและทักษะ ในการปฏิบัติงานของ บุคลากรที่เกี่ยวข้องหากหน่วยงานใดมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลง หน่วยงานนั้นก็ย่อมจะประสบผลสำเร็จ และสามารถพัฒนา บรรลุตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะหากเป็น หน่วยงานนั้นเป็นสถานศึกษาการ พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อ การพัฒนาสังคมและชาติบ้านเมืองทั้งนี้ เพราะครูต้องรับหน้าที่ในการพัฒนาบุคลากรในสังคมให้มีความรู้ มีความเจริญงอกงาม

3. จุดมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กร คือเพื่อสร้างคนให้มี คุณภาพมา พัฒนางานในหน่วยงานหรือองค์กรให้เจริญก้าวหน้า โดยมีนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านได้ กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้

ดุสิต มั่นคง (2550, หน้า 11) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคลากรในหน่วยงาน ได้มีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้มี ความสามารถมี ทักษะในการปฏิบัติงานมากขึ้น และเพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงาน บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพงานและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ของบุคลากรในองค์กรหรือ หน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

มะลิวัลย์ หมิ่นไธสง (2550, หน้า 11) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร มีจุดมุ่งหมาย เพื่อดำเนินการให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และเจตคติที่ดี ต่อการ ปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ การงานของ บุคลากรอีกด้วย

วราภรณ์ จอดนอก (2551, หน้า 10) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายในการ พัฒนาบุคลากรครู เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติงานได้อย่างมาตรฐาน ทำให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้า

วาสนา น้อยนาจารย์ (2552, หน้า 12) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคลากรเพิ่มพูน ปรับปรุง พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงาน ของตนเองให้มากขึ้น เพื่อให้งานที่ปฏิบัติอยู่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากที่นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านกล่าวมา ผู้วิจัยสรุปได้ ว่าจุดมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และพัฒนาทักษะ ให้เกิดกับบุคลากรตลอดจนให้บุคลากรมีบุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ และเจตคติที่ดีในการ ปฏิบัติงานในองค์การหรือหน่วยงาน สามารถพัฒนางานและพัฒนาตนเองให้บรรลุ เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้า

4. กระบวนการพัฒนาบุคลากร

กระบวนการพัฒนาบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารการศึกษา เพราะงานทุกอย่างจะดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับผลสำเร็จตาม เป้าหมายหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถและความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยมีนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้

นิเวทย์ บุญโยธา (2550, หน้า 12) กล่าวว่า กระบวนการพัฒนา บุคลากรมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการพัฒนา
2. การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนา
3. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบใน
4. การวางแผนการพัฒนาบุคลากร
5. การจัดทำและดำเนินโครงการตามแผนที่กำหนด
6. การประเมินผลการพัฒนา

อนันต์ ศรีอำไพ (2550, หน้า 208) ได้เสนอกระบวนการ บุคลากรไว้ซึ่งมี

6 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายและบทบาทของหน่วยงาน
2. จัดคณะบุคคลเพื่อดำเนินการและรับผิดชอบ
3. กำหนดความต้องการต่าง ๆ ในการพัฒนา
4. เตรียมแผนการพัฒนาบุคลากรทั้งหมด

5. ดำเนินการโปรแกรมพัฒนาบุคลากร

6. ประเมินผลกระบวนการพัฒนา

กุลธิดาพงษ์ สุขสานต์ (2555, หน้า 15) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

1. หาความจำเป็นของการพัฒนาบุคลากร (Personal Development Needs) โดยการสำรวจข้อมูลบุคลากรในสถานศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ของหน่วยงานเพื่อหาทางแก้ไขด้วย การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานนั้น

2. กำหนดจุดประสงค์ (Objectives) เมื่อทราบปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรแล้วก็เริ่มดำเนินการด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ว่าจะพัฒนาบุคลากรเพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างไรในการปฏิบัติงาน

3. การเลือกวิธีการ (Methods) ที่เหมาะสมว่าควรดำเนินการด้วยวิธีใด เช่น ฝึกอบรม สัมมนา ดูงาน โยกย้ายเปลี่ยนหน้าที่ โดยพิจารณาว่าวิธีใดจะได้ผล รวดเร็ว

4. กำหนดโครงการ ซึ่งในที่นี้หมายถึง การจัดทำรายละเอียดของการพัฒนาบุคคล ในแต่ละเรื่องว่าจะดำเนินการอย่างไร เช่น ถ้าจะใช้วิธีการฝึกอบรมก็ต้องกำหนดหลักสูตรเนื้อหาวิชา วิทยากร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณที่จะใช้

5. ดำเนินพัฒนาบุคลากรตามโครงการที่กำหนดหรือจัดทำขึ้น เช่น จัดให้มีการฝึกอบรมตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ

6. ประเมินผลและติดตามผล การพัฒนาบุคลากรที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่าได้ผล ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด มีปัญหา อุปสรรคหรือ ข้อขัดข้องอย่างไรจากที่นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านกล่าวมาผู้วิจัย ได้สรุปว่า กระบวนการพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการดำเนินการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร ประกอบด้วยขั้นตอน ที่สำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการพัฒนา โดยการสำรวจข้อมูลบุคลากรในสถานศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของหน่วยงาน

6.2 การกำหนดจุดประสงค์ เป้าหมายของการพัฒนา และบทบาทของหน่วยงาน

6.3 การเตรียมการวางแผน การเลือกวิธีการ กำหนดโครงการ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการพัฒนาบุคลากร

6.4 การจัดทำและดำเนินโครงการพัฒนาบุคลากรตามแผนที่กำหนด

6.5 การประเมินผลการพัฒนา ประเมินผลกระบวนการพัฒนา

ประเมินผลและติดตามผล

5. วิธีการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรจำเป็นต้องมีวิธีการพัฒนาที่เหมาะสม กับคน และงานแต่ละด้าน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ การทำงานบรรลุ วัตถุประสงค์ตามที่องค์กรหรือหน่วยงานกำหนดไว้ โดยมีนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่าน และหน่วยงานทางการศึกษา ได้กล่าวถึงวิธีการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

นิเวทย์ บุญโยธา (2550, หน้า 14) กล่าวว่า วิธีการพัฒนาบุคลากร มีหลาย วิธีที่หน่วยงานสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาบุคลากร วิธีที่นิยมปฏิบัติ เช่น การประชุมพิเศษ กระบวนการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม การ พัฒนาตนเอง โดยผู้บริหารจะต้องพิจารณาเลือก วิธีการที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์ที่คุ้มค่า ทั้งงบประมาณ และเวลาดูแล มั่นคง (2550, หน้า 14) กล่าวถึง วิธีการพัฒนาบุคลากร วิธีการหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากร มีวิธีการหลาย วิธีแต่วิธีที่หน่วยงานทั่ว คือ การฝึกอบรม การส่งไป การประชุมทางวิชาการ การพัฒนาโดย กระบวนการปฏิบัติงาน การพัฒนาที่งาน และการนิเทศภายใน

สัมพันธ์ บุญพาทำ (2551, หน้า 13-15) กล่าวถึงวิธีการพัฒนา บุคลากรว่า ประกอบด้วยหลายรูปแบบได้แก่ การฝึกอบรม การสัมมนา การอบรม เชิงปฏิบัติการ การศึกษา ต่อการ โดยแต่ละรูปแบบสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การฝึกอบรม (Training) คือ กิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะอย่าง ของ บุคคล เพื่อปรับปรุงและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ทักษะ หรือความชำนาญการ และทัศนคติอัน เหมาะสมจนสามารถก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม และทัศนคติเพื่อยกมาตรฐานการ ปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น และทำให้บุคลากร มีความเจริญก้าวหน้าในงาน

1.1 จุดมุ่งหมาย

1.1.1 พัฒนาและเพิ่มความรู้ (Knowledge)

1.1.2 พัฒนาทักษะ (Skill)

1.1.3 พัฒนาทัศนคติ (Attitude) ไปในทางที่พึงปรารถนา

1.2 กระบวนการฝึกอบรม

1.2.1 ความต้องการในการฝึกอบรม

1.2.2 การเลือกสรรการฝึกอบรมที่เหมาะสม

1.2.3 การวางแผนดำเนินการฝึกอบรมโดยชำนาญการ

1.2.4 การประเมินและติดตามผล

การฝึกอบรมเป็นกลไกสำคัญในการบริหารทรัพยากร มนุษย์ และการบริหารองค์กรอย่างแท้จริง เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่จะ นำมาใช้เพื่อขจัด หรือบรรเทาปัญหา รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ให้บังเกิดขึ้นกับบุคลากรและ องค์กรได้ในที่สุดทั้งนี้มีข้อจำกัดอยู่ที่ว่า การฝึกอบรมที่จะเกิดขึ้นนั้น จะต้องสนอง หรือตรงตาม ความต้องการขององค์กร ภาระหน้าที่และบุคคล มิเช่นนั้น การฝึกอบรมก็จะเป็นการเสียเปล่า ทั้เวลา และค่าใช้จ่ายทั้งยังก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย และต่อต้านจากผู้เข้าร่วมการอบรมอีกด้วย

2. การสัมมนา (Seminar) การสัมมนามีลักษณะเหมือนกับการ ประชุมกล่าวคือ เป็นการประชุมร่วมกันเพื่อศึกษาค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะแบ่งกลุ่ม ศึกษาเรื่องที่กำหนดไว้ แล้วนำผลการศึกษาเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อหาข้อสรุปมา พิจารณา ปรับปรุงการปฏิบัติงาน การประชุมและสัมมนาจึงเป็นการพัฒนาบุคลากร อย่างหนึ่ง ที่ทำให้ ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาได้รับความรู้และประสบการณ์ที่แปลกใหม่ การสัมมนาทางวิชาการ เป็นการร่วมประชุมเพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่กำหนดไว้ โดยผู้ร่วมประชุมได้มี โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ ความรู้ในปัญหาต่าง ๆ มากกว่ามุ่งในด้าน ทฤษฎี หรือหลักการศึกษาโดยตรงก่อนแบ่งกลุ่ม ศึกษาเรื่องที่กำหนดไว้จะมีวิทยากรมาให้ความรู้ พื้นฐานที่ศึกษาค้นคว้ามาอย่างดี ดังนั้น การสัมมนาจึงเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรอย่าง ดียิ่งวิธีหนึ่ง

3. การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) เป็นการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อแก้ปัญหาในระหว่างผู้มีประสบการณ์ในงานนั้นมาแล้ว และมีความสนใจ ที่จะ แก้ปัญหานั้นร่วมกัน โดยก่อนจะมีกิจกรรมดังกล่าว ผู้เข้าร่วมอบรมจะเข้ารับฟังการบรรยายโดย วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ ก่อนจะอบรม เชิงปฏิบัติการจึง เป็นการประชุมหรืออบรมเข้ม โดยจะเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ ความเข้าใจทักษะในด้าน วิชาการ และด้านปฏิบัติอย่างแท้จริง จึงถือว่าเป็นวิธีการพัฒนา บุคลากรที่มีประโยชน์อย่างยิ่งอีก วิธีหนึ่ง

4. การศึกษาต่อ (Upgrading) จัดได้ว่าเป็นการพัฒนาบุคลากร อีก รูปแบบหนึ่ง โดยผู้ศึกษาต่อมีโอกาสได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จาก การศึกษาทำ ให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติมากขึ้น นอกจากนั้นยังเป็นการเพิ่มวุฒิ และสร้าง ขวัญกำลังใจให้แก่ บุคลากรอีกด้วย ดังนั้นหากมีโอกาส และไม่ขัดกับระเบียบปฏิบัติทาง ราชการผู้บริหาร สถานศึกษาควรสนับสนุน และส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานได้ศึกษา ต่อในปัจจุบันมีหลาย รูปแบบเช่น การเรียนการสอนโดยระบบทางไกล โครงการ อบรม บุคลากรประจำการ การลา ศึกษาต่อ เป็นต้น

5. การทัศนศึกษา (Field Trips) เป็นการพบบุคลากรในหน่วยงาน ไปดูงานกิจกรรม หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เห็นว่าเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็น ประโยชน์ต่อหน่วยงานของตนเอง การพบบุคลากรไปจะช่วยให้บุคลากรได้รับความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน เทคนิคใหม่ ๆ เกิดแนวคิดที่จะนำมาใช้ปรับปรุงงาน ในหน้าที่ของตน ให้ดีหรือพัฒนายิ่งขึ้น เป็นการพัฒนาและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรอีกทางหนึ่ง การ นอกจากจะเป็นวิธีดังกล่าวแล้ว การที่บุคคลไปในต่างประเทศ และการให้บุคลากรไปฝึกงาน ก็จัดว่าเป็นการเช่นเดียวกัน

6. การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยม สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning ดังนี้ 1) ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning 2) การเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ Active learning และ 3) การจัดการเรียนรู้ Active learning ซึ่งเป็นแนวทางที่ สอดคล้องกับหลักสูตรการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แก่ครู และผู้บริหาร สถานศึกษา เอกสารชุด “การเสริมสร้าง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียน” สำนักทดสอบทางการศึกษา 2553, หน้า 59-91) และงานวิจัยของเดือนเพ็ญ รักเสมอวงศ์ (2553 หน้า 102-103) และธวัชชัย อยู่พุก (2554, หน้า 170-171) ที่พบว่า การ พัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning ที่ใช้แนวทางและวิธีดำเนินการพัฒนา โดยการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ความรู้กับครูผู้ร่วมวิจัยในด้าน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ active learning การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ active learning และการจัดการเรียนรู้ active learning ทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ active learning และสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ active learning ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ active learning ได้สำเร็จ และสามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้าง องค์ความรู้ได้ ด้วยตนเอง ซึ่งแนวทางและวิธีดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวง สหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการแนวทางการ พัฒนาศักยภาพครู 3 แนวทาง คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการนิเทศแบบสอนงาน ดังนี้

6.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

การอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะที่ดีในการทำงาน องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการอบรม ถือว่าเป็น สิ่งที่จำเป็น การหาหรือ การปรึกษา การแสดงความคิดเห็น การแก้ปัญหา การหา ข้อยุติ หรืออื่น ๆ ล้วนแต่เกิดจากการอบรม ประสบการณ์ของบุคคลอาจถูกนำมาใช้ในการ อบรมเพื่อการพัฒนา งานในองค์กร การอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นการเจาะจงถึงการกระทำ ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา ต่าง ๆ

6.1.1 ความหมายการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ได้มีนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึง ความหมาย การอบรมเชิงปฏิบัติการ ไว้ดังนี้

ยงยุทธ เกษสาคร (2551, หน้า 23-26) กล่าวว่า การอบรม เชิงปฏิบัติการ หมายถึง การจัดอบรมเพื่อเพิ่มหรือเสริมทักษะบางเรื่องให้แก่ ผู้เข้าอบรม โดยเฉพาะวิธีการอาจประกอบด้วย การบรรยายหรืออภิปรายเนื้อหาต่าง ๆ ตามด้วยการลงมือ ปฏิบัติ ภายใต้การดูแลและให้คำแนะนำของที่ปรึกษา เช่น การอบรม เชิงปฏิบัติการเรื่องเทคนิค การติดตามงาน หรือเชิงปฏิบัติการเรื่อง พฤติกรรมกลุ่มกับการ ทำงานร่วมกัน

สมคิด บางโม (2551, หน้า 93) ได้กล่าวว่า การอบรม เชิงปฏิบัติการว่าเป็น การฝึกอบรมที่ให้ผู้รับการอบรมปฏิบัติได้จริง โดยทั่วไปจะมีการ บรรยาย ให้ความรู้พื้นฐานก่อน แล้วจึงลงมือปฏิบัติตาม อาจเป็นการฝึกการใช้เครื่องมือ ใหม่การอบรม เพื่อช่วยกันสร้างคู่มือหรือประชุมเพื่อสร้างอุปกรณ์ต่าง ๆ การอบรมเชิง ปฏิบัตินิยมให้ร่วมกัน เป็นกลุ่มย่อย ๆ มากกว่าการปฏิบัติเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ หรือรายบุคคล วิธีการแบ่งกลุ่ม ทำงานตาม ที่กำหนด ข้อดี ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการอบรม ทำให้ไม่เบื่อหน่าย ข้อเสีย ผู้เข้ารับการ อบรมต้องทุ่มเทเวลาให้กับงานมากและเป็นกิจกรรมที่ใช้ งบประมาณมากในบางครั้งต้องใช้ อาคารสถานที่และใช้วัสดุอุปกรณ์มาก รวมทั้งสถานที่และเวลา การจัดแบบชั้นเรียนในการ บรรยาย ควรจัดเป็นรูปวงกลมหรือตัวยูในการประชุมกลุ่มย่อย หรือลักษณะอื่นตามความ เหมาะสมของการปฏิบัติ ใช้เวลา 3 - 5 วัน

จินดารัตน์ แสงวงศ์ (2553, หน้า 45) กล่าวว่า การอบรมเชิง ปฏิบัติการเป็นการฝึกอบรมเป็นกลุ่ม (ประมาณ 10 - 25 คน) จากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรม ได้รู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ให้ก้าวหน้าต่อไป จากผลของการฝึก ปฏิบัติหรือการสร้างผลิตผลขึ้นมา รวมทั้งเพื่อ แก้ปัญหาหรือขยายความรู้ด้วยการศึกษาวิจัย

ประเวช นรสาร (2553, หน้า 20) กล่าวว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการหรือการฝึกอบรม เป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญใน บุคลากร ในหน่วยงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนอันจะทำให้บุคลากร สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานและมีความ เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานด้วย

นิราพร โทสวนจิตร (2555, หน้า 16) การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการของการแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรในองค์กรเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กร วิทยากร เวลา สถานที่ เครื่องมือ และงบประมาณ

จากที่นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านกล่าวมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญให้กับบุคลากรในหน่วยงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน โดยเสริมทักษะบางเรื่อง เป็นการฝึกอบรมที่ให้ผู้รับการอบรมปฏิบัติได้จริงเป็นกลุ่ม ด้วยวิธีการบรรยายหรืออภิปรายเนื้อหาต่าง ๆ ตามด้วยการลงมือปฏิบัติในการใช้ เครื่องมือใหม่ จะทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุ วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

6.1.2 วัตถุประสงค์ของการอบรมเชิงปฏิบัติการ

วัตถุประสงค์ที่ดีและที่นิยมกันมากของการอบรม เชิงปฏิบัติการ คือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นวัตถุประสงค์ที่สามารถวัดได้ มีนักวิชาการได้กล่าวถึง ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มความรู้ (Knowledge, K) ผู้เข้ารับการ รมได้รับความรู้ความ เข้าใจในเรื่องที่เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำความรู้ที่ได้นั้นไป ปฏิบัติงานได้ และสามารถนำแนวคิด ใหม่ ๆ ที่ได้รับไปเผยแพร่และใช้การแก้ปัญหา เพิ่มพูน ประสิทธิภาพในการทำงานได้ดียิ่งขึ้น
2. เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจ (Understand, U) เป็นลักษณะที่ต่อเนื่อง จากความรู้ กล่าวคือ เมื่อเข้าใจความรู้และหลักการแล้วก็สามารถ ตีความ ขยายความ และสามารถ เข้าใจได้
3. เพื่อเพิ่มทักษะ (Skill, S) และประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อให้ผู้ เข้ารับการอบรมมีความสามารถ ความชำนาญและคล่องแคล่วในการ ปฏิบัติงาน มิใช่เพื่อให้เกิด ความรู้เพียงอย่างเดียว

4. เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude, A) คือ ความรู้สึกที่ดี หรือไม่ดี ต่อสิ่งต่าง ๆ การฝึกอบรมมุ่งให้เกิดความรู้ต่อองค์การ และให้มีจิตใจ ฝักใฝ่ต่องานด้วยความภาคภูมิใจ จากที่นักวิชาการกล่าวมา ผู้วิจัยสรุปว่าการอบรมเชิงปฏิบัติการมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรม มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติ ทั้งด้านทฤษฎีด้านการปฏิบัติการอย่างแท้จริงเพื่อให้สามารถ พัฒนาตนเองให้มี ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และนำไปสู่การพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานของ ตนเองให้มี คุณภาพยิ่งขึ้น

6.1.3 วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ

วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นการสร้างขั้นตอน หรือ กระบวนการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ โดยมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้ ทองล้วน ธรรมสาร (2551, หน้า 22-23) กล่าวถึง ขั้นตอนในการ ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ

1. ระยะก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.1 ขึ้นวางแผน ผู้จัดการฝึกอบรมจะต้อง พิจารณาดูว่ามีปัญหา หรือข้อขัดข้อง อะไรเกิดขึ้น ซึ่งความจำเป็นในการฝึกอบรมในด้านใด

1.1.1 เมื่อทราบความจำเป็นของการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้วก็ต้อง กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดหลักสูตรและระยะเวลา

1.1.2 กำหนดบุคคลที่จะเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.1.3 เนื้อหารายละเอียดของหลักสูตรเมื่อได้กำหนด แล้วผู้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการต้องแบ่งหลักสูตรออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนแรก เป็น ทฤษฎีผู้จัดการ อบรมเชิงปฏิบัติการ จะต้องพิจารณาว่าในภาคทฤษฎีนี้ จะมีหัวข้อ อะไรบ้างที่จะช่วยแก้ปัญหา ข้อขัดข้องหรือปรับปรุงการ ปฏิบัติงานได้ ส่วนที่สอง เป็นการ ปฏิบัติหรืออาจจะเป็นการที่ผู้เข้ารับ การอบรมเชิงปฏิบัติการมาประชุมปรึกษาหารือ ประชุมแก้ปัญหาข้อขัดข้อง โดยอาจจะแบ่งกลุ่มย่อย ๆ ก็ได้

1.1.4 ผู้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการจะต้อง คัดเลือกผู้เข้า รับการอบรมเชิงปฏิบัติการและต้องแจ้งให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเตรียมตัวด้วย

1.1.5 เตรียมกลุ่มย่อย เนื่องจากเมื่อผู้จัดการ อบรมเชิงปฏิบัติการได้ข้อมูล ปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ มาแล้ว ก็จะแยกปัญหาออกเป็นข้อ ๆ และแบ่งกลุ่มอบรม แบ่งแยกตามหัวข้อ เหล่านั้น

2. ระยะระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.1 ชี้แจงขั้นตอนและวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบว่ากลุ่มใด หัวข้อใดบ้าง

2.2 การบรรยายหรือการอภิปรายทางวิชาการ โดยวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อ เป็นการเสนอแนะหรือชี้แนวทางให้ทราบปัญหาข้อขัดข้อง หรือแนวทางการพิจารณาประเด็น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการใช้เป็น แนวทางยึดถือหรืออ้างอิงในการ พิจารณาปัญหาในกลุ่มย่อยและ กลุ่มใหญ่

2.3 การอบรมกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่จุดมุ่งหมาย ก็เพื่อให้ เข้ารับ การอบรมเชิงปฏิบัติการได้ใช้หลักวิชาการที่ได้รับจากวิทยากรผู้บรรยาย หรือการอภิปราย มาพิจารณา ประกอบกับ ปัญหาหรือประเด็นต่าง ๆ ของแต่ละคนในกลุ่ม จะประชุมแลกเปลี่ยน ประเด็นความรู้ หรือให้ข้อคิดเห็น เพิ่มเติมหรืออาจจะเป็นการประชุม กลุ่ม เพื่อช่วยกันฝึก ปฏิบัติงานอย่างใดอย่าง หนึ่งตามวิธีการที่ดีที่สุดที่ คิดว่างานนั้นจะ ประสบความสำเร็จหรือคิดว่า จะแก้ปัญหาได้

2.4 จากการอบรมกลุ่มไม่ว่าจะเป็นการช่วย ปัญหา หรือ ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว กลุ่มจะนำผลการอบรมกลุ่มมารายงาน โดยจะกำหนดสภาพ ขอบเขตของ ปัญหาเรื่อง สาเหตุ และวิธีการแก้ปัญหา หรือแนวทางปฏิบัติพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เสนอต่อที่ประชุมใหญ่

2.5 ที่อบรมใหญ่พิจารณารายงานการอบรม กลุ่มย่อยทุก ๆ กลุ่ม เพื่อปรับปรุงและแก้ไขหรือเพิ่มเติมอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วกลุ่มย่อยจะนำข้อมูลที่ปรับปรุง แก้ไขหรือ เพิ่มเติม ไปเขียนรายงานให้สมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง แล้วจะนำกลับมาเสนอผลการอบรม ใหญ่อีกครั้งหาก ที่อบรมใหญ่ลงมติยอมรับรายงานการอบรม ครั้งนั้นก็ถือว่ารายงานเหล่านี้เป็น รายงานหรือมติของที่ อบรมใหญ่

2.6 มติที่อบรมใหญ่ขึ้น ผู้เข้ารับการอบรม เชิงปฏิบัติการ ทุกคน จะต้องถือ ปฏิบัติและใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาหรือการปฏิบัติงาน ต่อไป

3. ระยะการอบรมเชิงปฏิบัติการหลังจากจบ การอบรมเชิง ปฏิบัติการแล้ว ผู้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติควรจะได้จัดให้มีการประเมินผล และติดตามผลเพื่อ พิจารณาเห็นว่าเมื่อจบ หลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว ผู้เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ สามารถแก้ไขปัญหา ข้อขัดข้องหรือปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพียงใด และประสบความสำเร็จ เพียงใด การเตรียมสถานที่ผู้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติควรจะได้จัดสถานที่ ดังนี้

1. ห้องอบรมควรกว้างขวางพอสมควร เมื่อแบ่งกลุ่ม ผู้เข้ารับการประชุม เชิงปฏิบัติการออกเป็นกลุ่มย่อยแล้ว กลุ่มจะทำงานพอสมควร
2. อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีพร้อม
3. เตรียมเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ สำหรับการค้นคว้า ล่วงหน้า และนำมาไว้ ณ ห้องอบรมเชิงปฏิบัติการที่น่าสนใจเมื่อใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการ
 1. เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการมีส่วนร่วมได้มาก
 2. ผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการมีโอกาสกำหนด เป้าหมายและวิธีการปฏิบัติได้
3. ทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการได้มีวิธีการ แก้ปัญหาและฝึกทักษะในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น
4. เราควมสนใจผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการทุกคน ข้อควร

คำนึง

1. ทั้งวิทยากรและผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ต้องมีเวลาให้แก่การอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. ต้องใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออำนวยความสะดวก
3. สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
4. ผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ต้องพร้อมที่จะทำงานคนเดียวและเป็นหมู่คณะ

จากที่นักการศึกษากล่าวมาผู้วิจัยสรุปได้ว่า วิธีการอบรม เชิง ปฏิบัติการ เป็นการฝึกอบรมอย่างหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ โดยดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการระยะ ระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการ และระยะหลังการอบรมปฏิบัติการ จัดให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรม นั้น ๆ เพื่อแก้ปัญหาตามวัตถุประสงค์ของการอบรม และนำประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

6.2 การนิเทศภายใน

การนิเทศภายในเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคลากรและเป็นเครื่องมือที่ ช่วยพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการ นิเทศเพื่อพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ

6.2.1 ความหมายของการนิเทศภายใน

ได้มีนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านให้ความหมาย ของการนิเทศภายในไว้ดังนี้

กรองทอง จิตรเดชากุล (2550, หน้า 4) กล่าวว่า การนิเทศภายใน คือ การ ส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบ ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงานตาม ภารกิจหลัก ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการสร้างเสริม พัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน

มานิตย์ วงศ์ละคร (2550, หน้า 14) กล่าวว่า การนิเทศภายใน คือ กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อพัฒนาคุณภาพการ เรียนการสอนซึ่งส่งผลคุณภาพการศึกษาของนักเรียน และเพิ่ม ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของผู้รับ การนิเทศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นตามจุดมุ่งหมาย .

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551, หน้า 143) การนิเทศในสถานศึกษา หมายถึง การนิเทศที่มีการริเริ่มและจัดดำเนินการโดยบุคลากรภายใน สถานศึกษา โดยจัดความ ต้องการและความจำเป็น หรือเป็นการดำเนินงาน กระบวนการ กิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นภายใน สถานศึกษา การนิเทศถือเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เพราะกระบวนการนี้เป็นปรัชญาที่แสวงหาความ จริงความรู้และคุณค่าในสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา และจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการและมนุษยสัมพันธ์เป็นศิลป์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

จากที่นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านกล่าว มาผู้วิจัยสรุปได้ว่า การ นิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานระหว่างครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาภายใน สถานศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาคุณภาพ การสอนให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย และจำเป็นต้องใช้เทคนิค วิธีการ และมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน

6.2.2 ความจำเป็นของการนิเทศภายใน การนิเทศภายในจำเป็นสำหรับหน่วยงานทุกระดับทั้งนี้ เพราะเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป สภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้อง กับงานที่ต้องปฏิบัติ ย่อมหมุนเวียน เปลี่ยนแปลงไปด้วย การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือ ในการแก้ปัญหาหรือความต้องการนั้น ได้มี นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึง ความจำเป็นของการนิเทศภายใน ไว้ดังนี้

กรองทอง จิตรเดชากุล (2550, หน้า 4) ระบุความจำเป็นของการนิเทศภายใน ไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน

2. ปริมาณศึกษานิเทศก์ไม่เพียงพอกับความต้องการ ของครู
และสถานศึกษา

3. บุคลากรภายในสถานศึกษา มีความรู้ ความสามารถ
มีความคุ้นเคยและใกล้ชิดปัญหามากที่สุด

4. บรรยากาศในการนิเทศมีความเป็นกันเอง และสามารถ
ปฏิบัติงานนิเทศได้อย่างต่อเนื่อง

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2552, หน้า 26) ชี้ให้เห็นความจำเป็นของการ
นิเทศภายในไว้ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาคน เป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อ นิเทศแล้ว
บุคลากรภายใน โรงเรียนได้รับความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน

2. พัฒนางาน เป็นการสร้างสรรค์วิธีการทำงานของ
บุคลากรใน โรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ประสานสัมพันธ์ เป็นการร่วมมือสร้างความเข้าใจในการ
ทำงานร่วมกัน

4. สร้างขวัญและกำลังใจ เป็นการสร้างความมั่นใจ
ความสบายใจและมี กำลังใจในการทำงาน

จากที่นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านกล่าวมา ผู้วิจัยสรุป
ได้ว่าความ จำเป็นของการนิเทศภายในเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องมีการ ปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุง
คุณภาพของการ จัดการศึกษา ให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน เป็นการพัฒนาทั้งคนและการพัฒนา
งาน สร้างบรรยากาศ ในการทำงานให้เกิดการร่วมมือ ประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และสร้าง
ขวัญกำลังใจให้กับ ผู้ปฏิบัติงาน

6.2.3 กระบวนการนิเทศภายใน

กระบวนการการนิเทศภายในเป็นแบบแผน แนวทางของการ
ปฏิบัติงานที่จะ ดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ ได้มีนักการศึกษา นักวิชาการ หลายท่าน
กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายใน ไว้ดังนี้

วาสนา น้อยนาจารย์ (2552, หน้า 32) กล่าวว่า
กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน มี 5 ขั้นตอน

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
ของโรงเรียน

2. การวางแผนและกำหนดทางเลือกให้สอดคล้อง กับสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของโรงเรียน
3. การสร้างสื่อ เครื่องมือและการพัฒนาวิธีการ ที่จะใช้ในการนิเทศ
4. การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ซึ่งเน้นการลงมือปฏิบัติตามแผนด้วยสื่อ เครื่องมือตามขั้นที่ 3
5. การประเมินผลและรายงานผล คือ การประเมินผล การปฏิบัติตามแผน

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2552, หน้า 28) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนเป็น ขั้นตอนได้ 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นการเตรียมการ
 - 1.1 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะทำงานนิเทศภายในโรงเรียน
 - 1.2 ร่วมศึกษา วิเคราะห์รายละเอียดต่าง ๆ ที่เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของ การปฏิรูปการเรียนรู้
 - 1.3 ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วม (Stakeholder) เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกัน
 - 1.4 จัดเตรียมความพร้อม ด้านวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือสำหรับการนิเทศ
 - 1.5 สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ครูอาจารย์ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. ขั้นดำเนินการนิเทศภายใน อาจกำหนดได้ 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้
 - 2.1 การนิเทศภายในกลุ่ม สามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี
 - 2.1.1 การประชุมชี้แจงให้ทราบถึงความเคลื่อนไหว
 - 2.1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคนวัตกรรมการสอนใหม่ ๆ

ให้ก้าวหน้า	2.1.3 การจัดอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู
วิชาชีพ	21.4 การร่วมสัมมนาลักษณะสมาคมเครือข่าย
เช่นเดียวกัน	2.1.5 การเยี่ยมสถานศึกษา/ครูต้นแบบแห่งอื่น ๆ
ความพร้อมก่อนสอบ	2.2 การนิเทศเป็นรายบุคคล สามารถทำได้หลายวิธี
ผู้สอนในโรงเรียน	2.2.1 การตรวจบันทึกการสอน เป็นการเตรียม
	2.2.2 การเยี่ยมชั้นเรียน สร้างขวัญกำลังใจ แก่
	2.2.3 การสังเกตการสอน
	2.2.4 การให้คำปรึกษา

3. ชั้นประเมินผล/สรุปผล เป็นการประเมินผลและ

สรุปผลการดำเนินงาน นิเทศภายใน จากการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ตามกรอบ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ครู อาจารย์นำไปจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ การประเมินผลอาจทำได้หลายวิธี เช่น การประเมินโครงการ การวิเคราะห์ การวิจัย ฯลฯ เพื่อนำผลสรุปที่ได้ไปปรับปรุง และพัฒนางานการนิเทศภายใน โอกาสต่อไป

จากที่นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านกล่าว มาผู้วิจัย สรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศภายใน จำเป็นต้องอาศัยตามขั้นตอน การเตรียมการ การดำเนินการ นิเทศภายใน และการประเมินผล/สรุปผลเป็นระบบและต่อเนื่อง ทุกฝ่าย จะต้องมีส่วนร่วมตั้งแต่ ร่วมวางแผน ร่วม วิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยต่าง ๆ เพื่อที่จะกำหนด จุดบกพร่องที่ต้องแก้ไขร่วมมือ กันหาแนวทางเลือกที่ เหมาะสมเพื่อการพัฒนา ร่วมปฏิบัติ ร่วมกันประเมินผล เพื่อที่จะให้เกิด การร่วมมือประสานสัมพันธ์ ระหว่างผู้บริหาร ผู้รับการ นิเทศ และผู้นิเทศให้เป็นไปตาม กระบวนการ

6.3 การนิเทศแบบสอนงาน

การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บุคลากร ใน สถานศึกษาต้องมี การเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งการนิเทศสอนงาน เป็นเทคนิคหนึ่งที่สำคัญที่ จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับครู

6.3.1 ความหมายการนิเทศแบบสอนงาน

อัญชลี ธรรมะวิจิตร (2552, ไม่ปรากฏเลขหน้า) จะความหมายของการ นิเทศแบบการสอนงาน หมายถึง การสอนงานครูในสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษา และหรือผู้ นิเทศภายใน ส่วนผู้ถูกสอนงานโดยปกติจะเป็นครูที่อยู่สถานศึกษา เรียกผู้ถูกสอน “Coacher” การสอนงานจัดได้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งที่ใช้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะตัว ให้การเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้การนิเทศการสอนงานจะมุ่งเน้นไปที่ การพัฒนาศักยภาพของครู และการพัฒนาผลการ ปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ครูมีพัฒนาการของความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ให้ สูงขึ้นต่อไป นอกจากนี้ การนิเทศแบบการสอนงานถือได้ว่าเป็นรูปแบบของการ สื่อสารอย่างหนึ่ง ระหว่างผู้นิเทศ และครู เป็นการสื่อสารแบบสองทางที่ผู้นิเทศใช้ในการชี้แจงทำความเข้าใจ และปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมของครู ให้เตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างที่อาจจะเกิดขึ้นได้อยู่ ตลอดเวลา และเป็นช่องทางในการศึกษาสภาพปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้รวมทั้งเป็นโอกาสอันดีที่ผู้นิเทศจะได้รับรู้ถึงเป้าหมาย และกลยุทธ์ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา จากการเข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารและครูในสถานศึกษา

6.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศแบบสอนงาน

การนิเทศแบบสอนงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ครู สามารถจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้นิเทศจะคอย แนะนำให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ให้ครู สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้นิเทศจะสอนงานแล้วยังจะช่วยให้ครูได้ วิเคราะห์ตนเองให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ในสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาอุปสรรคในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้หมดไป การนิเทศสอนงานจะช่วยให้ครู สามารถสะท้อนภาพการ ปฏิบัติงานของครูเพื่อให้ครูตระหนักว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น จะต้องใช้วิธีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ จากการ จัด กิจกรรมการเรียนรู้ของครู ขณะเดียวกันผู้นิเทศสอนงานจะให้ข้อมูล ความรู้ที่จำเป็นซึ่งครูยังขาดอยู่ ดังนั้นการนิเทศสอนงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่เพียงขึ้นอยู่กับทักษะของผู้นิเทศ และความสามารถในการรับ (Receptiveness) ของครูเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบแวดล้อมของการนิเทศสอนงานด้วย เช่น ความชัดเจนของตัวชี้วัดความสำเร็จ ความชัดเจนในเกณฑ์การประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จ ประสิทธิภาพของการให้ข้อมูลย้อนกลับ ด้วยการนิเทศสอนงานที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยให้สภาพแวดล้อมการทำงานดีด้วยระหว่าง การนิเทศสอนงานจะช่วยให้ครูเข้าใจดีขึ้นว่า ผู้นิเทศมีความคาดหวังอย่างไรทำให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้ต้อง มาตรฐานและเกณฑ์ในการนำไปสู่ความสำเร็จ ในขณะที่

ปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพจะสัมพันธ์กับบรรยากาศของการเรียนรู้ซึ่งทั้งสองประการนี้ซึ่งกันและกัน

6.3.3 แนวปฏิบัติการนิเทศแบบสอนงาน

การนิเทศสอนงาน จะประสบผลสำเร็จได้ มีแนวปฏิบัติสำหรับผู้นิเทศแบบสอนงาน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดเวลาให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการสอนงาน
2. สภาพอารมณ์ปกติ พร้อมทั้งจะสอนงาน
3. สุขภาพร่างกายดี
4. วิธีการสอนงานมีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้รับ

การนิเทศ

5. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ

5.1 เนื้อหา ขอบเขตของงานที่นิเทศ

5.2 ผังโครงสร้างสถานศึกษา วิสัยทัศน์ นโยบายต่าง ๆ ของ

สถานศึกษา

5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับการนิเทศ

6. เตรียมความพร้อม สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศสอน

งาน การนิเทศ

7. เข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้ของครูที่เป็นผู้ใหญ่

6.3.4 รูปแบบของการเรียนรู้ และการรับรู้ของผู้รับ

ครูแต่ละคนจะมีขีดจำกัดตามระยะเวลา ที่กำหนด ควรกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป ย่อมจะทำให้ครูสามารถรับรู้และเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้นิเทศสอนงาน หรือถ่ายทอดได้ดีกว่า และที่เหมาะสมคือ ประมาณหนึ่งชั่วโมงถึงหนึ่งชั่วโมงครึ่ง หากจำเป็นต้องใช้ระยะเวลามากกว่านี้ ควรจัดให้มีเวลาพัก เพื่อให้ครูมีโอกาสหยุดทบทวนความคิดและ ข้อมูลที่ผู้นิเทศได้สอนงานไปแล้ว การศึกษาวิเคราะห์และเลือกวิธีการหรือเทคนิคในการนิเทศสอนงาน ให้เหมาะสม โดยมี วัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ตลอดจนการ ให้คำแนะนำถึงแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการเปิดใจและเต็มใจ ที่จะตอบข้อซักถามต่าง ๆ ให้แก่ครู ไม่แสดงสีหน้ารำคาญ หรือต่อว่าครู เมื่อครูพยายามคิด หาทาง พัฒนา และปรับปรุงระบบ หรือกระบวนการทำงานให้รวดเร็ว สะดวก และมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และร่วมกันรับผลลัพธ์ที่ออกมาไม่ว่าผลลัพธ์นั้นจะออกมาดี หรือไม่ดีเพียงใด

6.3.5 แนวทางการจัดระบบการนิเทศแบบสอนงาน ในสถานศึกษา
การจัดระบบการนิเทศแบบสอนงานในสถานศึกษา ให้เป็นรูปธรรมมีดังนี้

1. กำหนดระบบการนิเทศแบบสอนงาน เป็นนโยบายของสถานศึกษา
2. สร้างสภาพแวดล้อม และบรรยากาศของ สถานศึกษาให้มีความไว้วางใจ (Trust) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ทำหน้าที่นิเทศสอนงาน และครูผู้รับการนิเทศสอนงาน
3. กำหนดใน Job Description ของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้นิเทศภายในให้ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ
4. กำหนดเรื่องการการนิเทศแบบสอนงานเป็นหนึ่งในเป้าหมายประจำปีของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดและวัดตัวชี้วัดความสำเร็จ
5. เชื่อมโยงผลการทำการนิเทศแบบสอนงานสู่ระบบ Performance Management และระบบจ่ายค่าตอบแทน
6. สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นวัฒนธรรมของการ เรียนรู้ดังนี้
 - 6.1 เรียนรู้โดยการลงมือทำ
 - 6.2 เรียนรู้โดยการถ่ายทอด
 - 6.3 เรียนรู้โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

6.3.6 ประโยชน์การนิเทศแบบสอนงาน ประโยชน์การนิเทศสอนงานที่ส่งผลโดยตรงต่อสถานศึกษา

1. ประโยชน์ต่อผู้นิเทศสอนงาน
 - 1.1 ผู้นิเทศสามารถปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
 - 1.2 ผู้นิเทศสามารถช่วยเหลือครูในการสะท้อน จุดเด่น และจุดที่ยัง มีปัญหาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูได้อย่างแท้จริง และครูสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ จากผู้ นิเทศไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ
 - 1.3 ผู้นิเทศสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และปัญหาการเปลี่ยนแปลง การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครูได้เข้าใจ ตรงกัน และมีทิศทางในการทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
 - 1.4 ผู้นิเทศสามารถรับรู้ความคาดหวัง สภาพและ ปัญหาอุปสรรค ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ซึ่งจะนำไปสู่ข้อมูลเกี่ยวกับความ ต้องการในการนิเทศอย่าง แท้จริง

1.5 เป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในการทำงาน ระหว่างผู้นิเทศ และ ผู้รับการนิเทศ

2. ประโยชน์ต่อครูผู้รับการสอนงาน

2.1 การสอนงานจะช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

2.2 Coaching เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วย ผลักดันและสนับสนุนให้ครูทำงาน ให้บรรลุเป้าหมาย (Performance Goal) ตามแผนงาน ที่กำหนด

2.3 เข้าใจขอบเขต เป้าหมาย ของงาน และความต้องการที่ผู้นิเทศ คาดหวัง

2.4 ได้รับรู้สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลง ปัญหา อุปสรรค ของ การ จัดการศึกษาในสถานศึกษา และภารกิจที่สถานศึกษากำลังดำเนินการ ในปัจจุบัน และจะดำเนินการ ต่อไปในอนาคต

2.5 ได้รับรู้ถึงปัญหา หรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น จัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้ นิเทศ และมีส่วนร่วมกับผู้นิเทศ ในการพิจารณา แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2.6 มีโอกาสรู้จักจุดแข็ง จุดอ่อนของตน สามารถนำไปพัฒนา และ ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

3.1 สถานศึกษามีผลการปฏิบัติงาน เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

3.2 สถานศึกษามีความพร้อมกับการ เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากการสอนงานทำให้ครูมีความพร้อม ต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งด้านการ ทำงานตามนโยบาย กลยุทธ์ วิธีการทำงาน และการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นต้น

3.3 เป็นการส่งเสริมการสร้างบรรยากาศการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา

จากที่นักการศึกษากล่าวมาสรุปการนิเทศ แบบสอนงานได้ดังนี้ เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้ จากผู้ชำนาญ (Coach) ในลักษณะที่ได้รับ คำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานก้าวไปถึง จุดหมายปลายทางได้ ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศมีการสร้าง สัมพันธ์ภาพที่ดี ความไว้วางใจ ความสบายใจ มีการเสนอแนะแนวทางแก้ไข

นำคำตอบของผู้รับสาร นิเทศ มาวิเคราะห์ นำเสนอในส่วนที่ยังบกพร่อง และสังเคราะห์เป็นแนว การปฏิบัติหรือการ พัฒนา งานในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ดังนั้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาบุคลากรในการ วิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ active learning ใช้แนวทางและ วิธีดำเนินการ พัฒนา คือการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการนิเทศแบบสอนงาน ทั้งนี้เพื่อ เพิ่มพูน ความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอน เพื่อให้ครู สามารถจัดการเรียนรู้ active learning เพื่อพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นรูปแบบของวิธีการศึกษาค้นคว้าแบบส่งสะท้อนตนเองเป็น หมู่ คณะของกลุ่มผู้ปฏิบัติการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อหาลักษณะที่ขอธรรมชาติและ ความชอบด้วย เหตุผล ของวิธีการปฏิบัติงาน ให้ได้รูปแบบแนวทางที่จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ของงานให้ สอดคล้องกับสภาพสังคมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องได้มีนักการศึกษา นักวิชาการ หลายท่านได้ให้ ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้

1. ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

สมนึก ปฏิพานนท์ (2550, หน้า 45) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ การ วิจัยที่ ใช้กระบวนการปฏิบัติอย่างมีระบบ โดยผู้วิจัยและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และวิเคราะห์ วิเคราะห์ผลการปฏิบัติ จากการใช้วงจร 4 ขั้นตอนคือ การวางแผน การลงมือกระทำ การสังเกตและ การสะท้อนการปฏิบัติ ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องกันไป ผลที่ได้นำไปปรับแผนเข้าสู่ วงจรใหม่จนกว่าจะได้ ข้อสรุปที่แก้ไขปัญหาได้จริง หรือพัฒนาสภาพการณ์ของสิ่งที่ศึกษาได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

นิจ ภูกัน (2551, หน้า 28) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการ ค้นหาค้นหา วิธีการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในช่วงของการปฏิบัติงาน กระบวนการ นั้นจะต้องมี การปฏิบัติอย่างมีระบบและความต่อเนื่องเป็นแบบเกลียวสว่าน เพื่อให้ได้ผลที่เกิด จากการปฏิบัติการ มีคุณภาพมากที่สุด

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2552, หน้า 5) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การ รวบรวมหรือการแสวงหาข้อเท็จจริงแบบขั้นตอนกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อสรุป อันนำไปสู่การแก้ปัญหาทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานโดยผู้วิจัยมี การปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งผลการปฏิบัติงานนั้นบรรลุ

จุดประสงค์หรือแก้ไขปัญหาที่ ประสบอยู่ได้สำเร็จ

บังกอร์ ภูวภิรมย์ขวัญ (2552, หน้า 10) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการค้นคว้าอย่างเป็นระบบของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาปรับปรุงวิธีการปฏิบัติและได้แนวทางปฏิบัติในการแก้ปัญหาที่ประชาชนโดยที่การปฏิบัติจะดำเนินการไปเรื่อย ๆ เป็นวงจร จนกว่าจะได้รับข้อสรุปในการแก้ปัญหา ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ไม่สามารถที่จะเปลี่ยนไปกับสถานการณ์อื่น ๆ ได้

องค์อาจ นัยพัฒน์ (2554, หน้า 289) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยที่ดำเนินการโดยคณะนักวิจัย และบุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยงานองค์กร หรือชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อนำข้อสรุปผลของการวิจัยที่ค้นพบหรือสรรคสร้างขึ้นไปใช้ปรับปรุงแก้ไข ปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพของการปฏิบัติงานใด ๆ ในหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชนได้อย่างทันต่อ เหตุการณ์ สอดคล้องกับสภาพ ลักษณะและเงื่อนไขของปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และกลมกลืนกับ โครงสร้างการบริหารงานและบริบททางกายภาพ สังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชนเหล่านั้น

เอกพล สุมานันทกุล (2554, หน้า 66) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง วิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมวินัย นับตั้งแต่การระบุปัญหา การดำเนินการ การติดตาม และการประเมินผล

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2555, หน้า 2) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยมีความหมายหรือนิยามที่แตกต่างกันคนให้นิยามแคบซึ่งหมายถึงการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น บางคนให้คำนิยามกว้างมากจนบางครั้งมีการใช้คำว่าวิจัยทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่การวิจัย การวิจัยมีหลายประเภทสามารถจำแนกประเภทได้หลายลักษณะขึ้นกับว่าจะใช้เกณฑ์ใดในการจำแนก

Lewin (1946 อังโน ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2552, หน้า 69) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือการวิจัยที่ใช้กระบวนการศึกษาในลักษณะกลุ่มรวมกันทำงานและตัดสินใจ อย่างมีพันธะต่อกันเพื่อมุ่งมั่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และใช้การปฏิบัติการ 3 ขั้นตอน คือการวางแผน การปฏิบัติการ และการสะท้อนกลับ

Kemmis and McTaggart (1991, unpagged) ให้ความหมายและขอบเขตของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ การวิจัยแบบเข้าไปมีส่วนร่วมและร่วมมือกันเป็นหมู่คณะซึ่งตามปกติจะเกิด จากกลุ่มที่มีความคิดเห็นร่วมกันกำหนดแนวคิดที่สนใจร่วมกัน โดยกำหนดขอบเขตการดำเนินการที่ กลุ่มต้องการจะปฏิบัติเพื่อปรับปรุงวิธีการ สมาชิกของกลุ่มจะวางแผนร่วมกัน ลงมือปฏิบัติและสังเกต เก็บข้อมูลเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มรวมและสะท้อนผลการดำเนินการร่วมกัน

แล้วจัดวางแนวทางใหม่ อย่างวิจารณ์ญาณ โดยอาศัยความเข้าใจและเหตุการณ์ในอดีตเป็นแนวทางการกำหนดแนวคิดที่สนใจ ร่วมกันของกลุ่มจะต้องกำหนดตามหลักเกณฑ์พื้นฐาน 4 ประการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่ง หลักเกณฑ์ทั้ง 4 ประการนี้มีความเกี่ยวข้องกันและพัฒนาต่อเนื่องกันเป็นวงจรและหมุนเป็นวงกลม เจาะลึกเข้าไปเป็นแบบสว่านในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มและสมาชิกจะต้องปฏิบัติดังนี้ คือ พัฒนาแผนการปฏิบัติ ปรับปรุงส่วนที่เกิดขึ้นแล้วให้ดีขึ้น ปฏิบัติการตามแผนนำไปสู่การปฏิบัติ สังเกตผลการปฏิบัติ และสะท้อนผลของการปฏิบัติให้เป็นพื้นฐานของการวางแผนต่อไปอย่างต่อเนื่องตลอด วงจร

Zuber-Skerritt, O. (1996 อ้างใน สุวิมล ว่องวานิช, 2559) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนการทำงานเป็นวงจรต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผนกลยุทธ์ 2) การปฏิบัติ (นำแผนไปปฏิบัติ) 3) การสังเกต (โดยมีการประเมินตนเอง) และ 4) การสะท้อนผลเชิงวิพากษ์จากตนเองและเพื่อนร่วมงานในผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1-3 จากนั้นมีการทำงานในวงจรรอบที่ 2 โดยมีการปรับแผนการทำงาน แล้วนำไปปฏิบัติ ทำการสังเกตผลที่เกิดขึ้นและ สะท้อนผลเพื่อปรับปรุงต่อไปในส่วนของ Dick, B. (2000 อ้างใน สุวิมล ว่องวานิช, 2559) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการ ประกอบด้วยวิธีวิทยาการการวิจัยที่ทำให้เกิดผลของการปฏิบัติ และผลของการ วิจัย ในเวลาเดียวกัน โดยมีขั้นตอนการวิจัยที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วยผู้มีส่วนร่วมใน กระบวนการ ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นข้อความที่เป็นภาษามากกว่าตัวเลข นอกจากนี้ยังมีการสะท้อนผลซึ่งครอบคลุมทั้งส่วนที่เป็นกระบวนการและผลลัพธ์ การวิจัยปฏิบัติการ จึงเป็นกระบวนการที่มีความยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ Dick มีความเห็นว่าการวิจัยปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่มีการสร้างสมมติฐานการวิจัยจากข้อมูลที่ รวบรวมได้ระหว่างการทำวิจัย และสามารถใช้กระบวนการดังกล่าวเป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยนำร่อง การนำไปใช้เป็นเครื่องมือวินิจฉัยจุดบกพร่องต่าง ๆ หรือใช้เพื่อการประเมินผล

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ การศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และตีความหมายอย่างมีระบบ และยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นในสถานการณ์เฉพาะ ถึงการปฏิบัติงานเพื่อเข้าใจดีขึ้น หรือแก้ปัญหา เกี่ยวกับงานที่ทำอยู่ ของผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนการทำงานเป็นวงจรต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวางแผนกลยุทธ์ (2) การปฏิบัติ (นำแผนไปปฏิบัติ) (3) การสังเกต (โดยมีการประเมิน ตนเอง) และ (4) การสะท้อนผลเชิงวิพากษ์จากตนเองและเพื่อนร่วมงาน ผลที่ได้นำไปปรับแผนเข้าสู่ วงจรใหม่จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ไขปัญหาได้จริง หรือพัฒนาสภาพการณ์ของสิ่งที่ศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบจรรยาบรรณที่ยอมรับกัน

2. ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาขึ้นมาจากความเชื่อสำคัญในการสร้างสรรค์เพื่อแก้ไข ปัญหาหรือการพัฒนาสิ่งใดในชุมชนหรือสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของการวิจัยเชิง ปฏิบัติการดียิ่งขึ้น โดยมีนักการศึกษา และนักวิชาการได้กล่าวถึง ดังนี้

องอาจ นัยวัฒน์ (2554, หน้า 289 – 292) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการวิจัย เชิงปฏิบัติการ 9 ประการ ดังนี้

1. ปัญหาทางด้านการปฏิบัติงาน ที่ผู้ปฏิบัติงานระดับล่างมักประสบขณะปฏิบัติงานประจำหรือปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ มากกว่าการเกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านทฤษฎี
2. มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย ในการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการทุกขั้นตอนจะต้องอยู่ภายใต้บรรยากาศการมีส่วนร่วม การร่วมมือร่วมใจการเชื่อถือ และ ความไว้วางใจ การเป็นมิตร รวมทั้งความเป็นอิสระและความเสมอภาคในการแสดงความคิดเห็น
3. มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อการทำ ความเข้าใจ ต่อสภาพ ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานมากกว่าการมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้เชิง วิชาการเป็นการเฉพาะ
4. มุ่งตีความหมายเหตุการณ์หรือสภาวะการณ์ของปัญหาโดยอ้างอิงจาก แรงจูงใจ ความเชื่อ เจตนา หรือจุดมุ่งหมายของผู้แสดงพฤติกรรมกับบริบทแวดล้อมที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมหรือการกระทำนั้นขึ้น
5. นิยมใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานที่อยู่ในรูปของตัวเลขเชิงปริมาณ และไม่ใช่เชิงคุณภาพ เพื่อจัดการปรับปรุง แก้ไขปัญหาที่ตนเองประสบในสถานที่ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมที่สุด
6. เสนอผลการวิจัยในรูปแบบเรียบง่าย ใช้ถ้อยคำในระดับเดียวกัน ผู้ปฏิบัติงานโดยหลีกเลี่ยงคำศัพท์เฉพาะสาขา และภาษาที่เป็นนามธรรม ตรวจสอบความตรง จาก การสนทนาแบบเป็นกันเองกับผู้ปฏิบัติงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกกระยะหรือชั้น กระบวนการวิจัย
7. ผ่อนคลายความเข้มงวดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยไม่ยึดติดกรอบ การจัดกระทำทางการทดลองและการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนอย่างเคร่งครัดแบบตายตัว ด้วยแบบ ของการวิจัยเชิงทดลอง หรือวิธีการควบคุมทางสถิติใด ๆ การวิจัยเชิงปฏิบัติการอาจ เลือกรูปแบบ การวิจัยเชิงปริมาณที่เป็นแบบกึ่งทดลองหรือวิจัยเชิงคุณภาพ เช่นกรณีศึกษาเฉพาะกรณี

8. ไม่เน้นสรุปอ้างอิงข้อสรุปผลการวิจัยข้ามไปยังต่างบริบทโดยทั่วไปการสรุป อ้างอิงผลของการวิจัยที่ได้จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงมีแนวโน้มกระทำได้เฉพาะขอบเขตของ สถานที่ บุคคล และเวลาการศึกษาวิจัย แต่สามารถกระทำได้ถ้าปัจจัยเกี่ยวข้องในบริบทเหล่านั้นมี ลักษณะคล้ายคลึงกัน

9. สร้างคุณภาพและความเสมอภาพระหว่างทัศนะของบุคคลภายในและบุคคลภายนอก นักวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เป็นบุคคลภายในและบุคคลภายนอกมีบทบาทสำคัญ 2 ประการ คือ บุคคลภายในเป็นทั้งผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ปกติและเป็นนักวิจัยปฏิบัติการในสถานที่ทำงานของตนเอง ในขณะที่บุคคลภายนอกมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้คำปรึกษาทางวิชาการให้กับ บุคคลภายใน และเป็นนักวิจัยปฏิบัติการเช่นเดียวกับกับบุคคลภายใน

จากที่นักการศึกษา และนักวิชาการกล่าวมาผู้วิจัยได้สรุปไว้ดังนี้ คือ ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยเกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านการปฏิบัติงานเพื่อการทำ ความเข้าใจสภาวะการณ์ของปัญหา โดยอ้างอิงจากแรงจูงใจ ความเชื่อ เจตนาการดำเนินงานวิจัย ภายใต้บริบทการมีส่วนร่วม เสนอผลการวิจัยในรูปแบบเรียบง่าย ไม่เน้นระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย และไม่เน้นการสรุปอ้างอิงผลการศึกษาวิจัยไปยังบริบทอื่น

3. กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม ไว้หลายท่าน เช่น

ฉลาด จันทรสมบัติ และทองสง่า ผ่องแผ้ว (2553, หน้า 142-143) ได้กล่าวว่า กระบวนการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีขั้นตอนสำคัญ ๆ ในการดำเนินการดังนี้

1. การจำแนกหรือพิจารณาปัญหาที่ประสงค์จะศึกษา ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ทำการวิจัย จะต้องศึกษารายละเอียดของปัญหาที่จะศึกษาอย่างชัดเจน ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ซึ่งจะทำให้การวิจัยเชิงปฏิบัติการจะต้องมีทฤษฎีรองรับในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น การวิเคราะห์ สภาพปัญหาควรพิจารณาให้ครบ 4 องค์ประกอบต่อไปนี้ คือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับครู นักเรียน เนื้อหาวิชา และสภาพแวดล้อม

2. เลือกปัญหาสำคัญที่เป็นสาระควรแก่การวิจัย เลือกโดยอาศัยทฤษฎีมาร่วม พิจารณาลักษณะปัญหา และสร้างวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตลอดจนจะต้องสร้างสมมติฐานของการวิจัยในรูปแบบของข้อความที่ต้องการประเมินซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของปัญหากับหลักการหรือทฤษฎี พื้นฐานที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติ

3. เลือกเครื่องมือดำเนินการวิจัยที่จะช่วยให้ได้คำตอบของปัญหาตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เครื่องมือที่ใช้มี 2 ลักษณะคือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติหรือฝึกหัดตาม

วิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติ

4. บันทึกเหตุการณ์อย่างละเอียดในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยทั้งส่วนที่เป็น ความก้าวหน้าและเป็นปัญหาอุปสรรคตามวงจรการปฏิบัติการในขั้นตอนของการวางแผนการปฏิบัติ เก็บสะสมบันทึกไว้เพื่อใช้ในการปรับปรุงวงจรปฏิบัติการต่อไปและเพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อ วิเคราะห์หาคำตอบของสมมติฐาน

5. ถ้าวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในด้านต่างๆของข้อมูลที่รวบรวมไว้ซึ่งส่วนใหญ่จะ เกี่ยวกับข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่การตรวจสอบรายละเอียดอธิบายสถานการณ์จัดหมวดหมู่และแยก ประเภทของกลุ่มข้อมูลตามหัวข้อที่เหมาะสมเปรียบเทียบข้อแตกต่างและ คล้ายคลึงของข้อมูล

6. ตรวจสอบข้อมูลของกลุ่มผู้วิจัยที่ได้พิจารณาไว้แล้วอีกครั้งหนึ่งเพื่อสรุปหา คำตอบที่เป็นสาเหตุและวิธีแก้ไขนั้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดย สรุปประมวลเป็นหลักการ รูปแบบของการปฏิบัติเชิงทฤษฎี ทั้งนี้ต้องอาศัยการพัฒนา หลักตรรกวิทยา โดยวิธีอุปมานและความรู้เชิงทฤษฎีด้วย

องอาจ นัยพัฒน์ (2554, หน้า 301) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบวงจร การ ทำวิจัยของ Demmis and McTaggar เป็นแบบที่แสดงขั้นตอนหลักการ โดยมีรากฐานการพัฒนา มาจากแนวคิดของ Lewin โดยเฉพาะการประยุกต์ในการกระทำกิจกรรมหลัก ของการ วิจัยเชิง ปฏิบัติการ 3 ขั้นตอน โดยได้จำแนกกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก คือ การ วางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนกลับ

เอกพล สุมานันทกุล (2554, หน้า 68) ได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบ มีส่วนร่วมออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ก่อนทำวิจัย ได้แก่ การคัดเลือกชุมชนและการเข้าถึงชุมชน การบูรณาการตัวนักวิจัยที่เข้าประชุมและการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของชุมชน ขั้นตอนที่ 2 การทำวิจัย ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาหาร่วมกับชุมชน การฝึกอบรมที่วิจัย ท้องถิ่น การวิเคราะห์ ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการและการกำหนดแนวทางแก้ไข และการ ออกแบบวิจัยและการเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัย ขั้นตอนที่ 3 การทำแผน ได้แก่ การ อบรมทีมงาน การกำหนดโครงการ การศึกษาความเป็นไปได้ การแสวงหางบประมาณและหน่วยงาน สนับสนุนและการวางแผนติดตาม ขั้นตอนที่ 4 การนำ แผนไปปฏิบัติ ได้แก่ การกำหนดทีมงาน ปฏิบัติการอาสาสมัคร และการฝึกอบรมทีมงานและ ขั้นตอนที่ 5 การติดตามและประเมินผล ได้แก่ การจัดตั้งทีมงานติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานและการนำเสนอผลการประชุมต่อที่ประชุม ใน ส่วนของสดชื่น ดวงคำน้อย (2554, หน้า 145) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน

การปฏิบัติตามแผน การสังเกตและการสะท้อนผล

สุนันทา ประทุมรัตน์ (2553, หน้า 64) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Action) ขั้นตอนที่ 3 การสังเกต (Observation) และขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflecting) และธงชาติ วงษ์สุวรรณ (2553, ออนไลน์) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน มัธยมศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้กล่าวถึงขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Action) ขั้นตอนที่ 3 การสังเกต (Observation) และขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflecting) สำหรับ ทศนะของ Kemmis and Mc Taggart (1991, p. 182) แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน และมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Planning) เป็นแนวทางปฏิบัติที่ตั้งความคาดหวังไว้ ซึ่งใน การมองไปในอนาคตข้างหน้าจะต้องระลึกเสมอว่าเหตุการณ์ทางสังคมนั้นไม่สามารถจะทำนาย หรือกำหนดไว้ล่วงหน้า จะต้องมีความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนอยู่บ้าง ดังนั้นการกำหนดแผนจึงต้องมี ความยืดหยุ่นพอสมควรและสามารถปรับได้ นอกจากนี้กิจกรรมที่เลือกมาจากกิจกรรมที่คิดว่า สามารถปฏิบัติได้ดีกว่ากิจกรรมอื่น ๆ มีความเหมาะสมกว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่าที่เคยปฏิบัติมาโดย การอิงทฤษฎีและการปฏิบัติที่กระทำมาก่อน

2. ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Action) เป็นการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ โดย จะดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้อย่างมีเหตุผลและมีการควบคุมอย่างดีเนื่องจากการปฏิบัติเป็น สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสภาพการณ์จริง ดังนั้นอาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปจากแผนบ้าง แผนจึงต้องมี ความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกิจกรรม ครั้งก่อนอย่างต่อเนื่อง และนำมาเชื่อมโยงกับกิจกรรมครั้งต่อไปการดำเนินงานจะต้องเปลี่ยนรูปแบบไปหรือ ปรับปรุงไปได้เรื่อย ๆ กิจกรรมที่ต้องทำควบคู่ไปกับการปฏิบัติก็คือการสังเกต ซึ่งผู้ปฏิบัติงานมุ่งจะ รวบรวมหลักฐาน ข้ออ้างอิงเกี่ยวกับการกระทำของตน เพื่อที่จะสามารถ ประเมินได้ตลอดเวลา

3. ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการเก็บบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผลที่ได้จากการปฏิบัติงานอย่างเป็นหลักฐานเชิงวิจรรย์ การสังเกตจะช่วยมองไปข้างหน้า โดยมี ข้อมูลพื้นฐานที่จะสะท้อนเหตุการณ์ในปัจจุบัน การสังเกตอย่างรอบคอบและระมัดระวัง เป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากการปฏิบัตินั้นมีข้อจำกัดจากสภาพความเป็นจริงที่ไม่จริงชัดเจนหรือรู้ล่วงหน้ามาก่อน ผู้ สังเกตจะต้องมีความไวในการจับภาพหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งนอกจากจะสังเกต ข้อมูลตามที่วางแผนไว้แล้วยังต้องมีความยืดหยุ่นที่จะจัดเก็บข้อมูลใน

ลักษณะที่ไม่คาดคิดมาก่อนด้วย การวิจัยในชั้นเรียนจำเป็นต้องสังเกตกระบวนการของการปฏิบัติและผลของการปฏิบัติ ทั้งที่ตั้งใจ และไม่ตั้งใจ ข้อมูลการสังเกตจะช่วยให้เกิดการปรับปรุงการปฏิบัติงาน โดยเนื้อหาสาระของการ สังเกต จะเป็นเรื่องของ การปฏิบัติงาน ผลของการปฏิบัติ และสภาพแวดล้อมของสถานการณ์ที่การ ปฏิบัติกำลังดำเนินอยู่ ดังนั้นขั้นตอนของการปฏิบัติ และการสังเกตจึงเกิดควบคู่กันไปพร้อม ๆ กัน

4. ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection) เป็นการหันกลับมาพิจารณาการกระทำ ตามที่ได้บันทึกไว้จากการสังเกตและเก็บข้อมูล ซึ่งสะท้อนออกมาในรูปของกระบวนการปฏิบัติงานที่ได้กระทำลงไป การสะท้อนจะนำไปสู่การปรับสถานการณ์ การปรับปรุงโครงการ และการปฏิบัติ ผู้วิจัยจะต้องตัดสินใจว่าผลของการปฏิบัติเป็นสิ่งที่ประสงค์หรือไม่ และจะช่วยในการวางแผนการ ดำเนินงานต่อไป สำหรับทัศนะของ Stringer (1999, p. 19) ได้กล่าวถึงกระบวนการเชิงปฏิบัติการ ออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การพินิจพิเคราะห์ ขั้นที่ 2 การคิดวิเคราะห์ และขั้นที่ 3 การ ปฏิบัติการ กิจกรรมหลักทั้ง 3 ขั้น เกิดอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักรซ้ำกันหลายรอบ การดำเนินกิจกรรม การวิจัยในชั้นเรียนควรมีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อช่วยให้บุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมใน กระบวนการวิจัยได้เข้าใจสภาพปัญหา ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยอุปสรรค การปรับปรุง แก้ไขปัญหา และบริบทอื่น ๆ ที่แวดล้อมปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างถ่องแท้และชัดเจน เพื่อที่จะได้คิดหาหนทางที่ จะนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว และCoghlam and Brannick (2001, p.19) ได้กล่าวถึงการ วิจัยเชิงปฏิบัติ เป็นการทำความเข้าใจบริบทของปัญหาที่ต้องการแก้ไขและการกำหนดจุดมุ่งหมาย การปฏิบัติการแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวินิจฉัย ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน ปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 3 การลงมือปฏิบัติการ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการปฏิบัติการ

สรุปหลักการของการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอนคือ บันทึกผลของการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมและการฝึกปฏิบัติบันทึกผลของการเปลี่ยนแปลงการใช้ภาษาและการสื่อสารในห้องเรียนและกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ต้องการแก้ไขบันทึกผลการเปลี่ยนแปลงสัมพันธภาพทางสังคมและการจัดระบบการที่ลดอุปสรรคต่อการฝึกปฏิบัติบันทึกผลของการพัฒนาการที่เป็นข้อค้นพบที่สำคัญของการวิจัยจะเห็นว่าเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหน่วยงานให้ประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการวิจัยพัฒนาโดยแท้

บริบทของโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประวัติโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นสถานที่การศึกษาของพระสงฆ์ลาวได้กำเนิดขึ้นในสมัยเริ่มต้นการเผยแพร่พระพุทธศาสนานิกายเถรวาท การศึกษาสงฆ์เจริญรุ่งเรืองในระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 14 - 17 ในสมัยดังกล่าวมีนักปราชญ์ อาจารย์ทางพุทธศาสนาที่มีชื่อเสียงหลายท่าน ซึ่งได้แต่งหนังสือวรรณคดี วรรณกรรมต่าง ๆ เช่น พระมหาเทพหลวง พระสังฆราชสิริจันโท พระมงคลสิทธิ พระศิริมังคลาจารย์ เป็นต้น นับแต่ลาวได้สูญเสียอิทธิปไตยในปี ค.ศ.1828 เป็นต้นมา ประวัติการศึกษาสงฆ์ตกอยู่ในเงามืด เพราะฉะนั้นทางด้านวิชาการ ตำรับตำราต่าง ๆ ถูกเผาทิ้งหรือถูกขนออกนอกประเทศหมดพระพุทธศาสนาและวัดเค้าร้างไม่มีใครมาศึกษาเล่าเรียน พระสงฆ์ที่มีความประสงค์จะศึกษาเล่าเรียนก็ต้องไปเรียนที่ประเทศไทยหรือประเทศกัมพูชา แต่ก็มีจำนวนน้อยมากเพราะจำเป็นต้องใช้ทุนการศึกษามากพอสมควร ต่อมาในปี ค.ศ.1925 มีกลุ่มบุคคลผู้รักชาติ รักวัฒนธรรมลาวอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งนำโดยสมเด็จพระเจ้ามหาอุปราชเพชรราช และพระอาจารย์หลักคำแก้ว อุเทนศักดิ์ ด้วงรวมเอานักปราชญ์ อาจารย์จำนวนหนึ่ง เช่น มหาแก้ว นิละไซ มหาสีลา วีระวงศ์ ท่านครูดำและอื่น ๆ จัดตั้งพุทธบัณฑิตสภาจันบุรีและภายใต้การดำเนินงานของสภานี้โรงเรียนพระปริยัติธรรมก็ได้ก่อตั้งขึ้นมาใหม่อีกครั้ง หลักสูตรที่เรียนโรงเรียนเน้นวิชาทางพระพุทธศาสนา เช่น ภาษาบาลี ภาษาลาว หนังสือธรรม หนังสือขอม และเลขสี่วิธี โรงเรียนพระปริยัติธรรมได้แพร่ขยายไปทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว ทำให้พระสงฆ์สามเณรลาวมีโอกาสได้รับการศึกษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติขึ้นมาใหม่ อันเป็นการต้านกระแสการศึกษาแบบล่าเมืองขึ้นที่หวังจะทำลายพื้นฐานทางวัฒนธรรมของปวงชนชาวลาวขึ้นมาใหม่

ในปี ค.ศ.1956 มีการก่อตั้งโรงเรียนบาลีชั้นสูงขึ้น ซึ่งมีหลักสูตร 4 ปี ภายหลังจากเรียนจบชั้นมัธยมเอกหรือประโยคหก คือ เตรียมอุดม อุดมตรี อุดมโท และอุดมเอก หรือประโยคเก้า การเรียนบาลีชั้นสูงได้ดำเนินมาถึง ค.ศ.1975 ภายหลังจากประเทศได้สถาปนาเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สถาบันแห่งนี้ได้เปลี่ยนแปลงโรงเรียนสร้างครูสงฆ์มาเป็นวิทยาลัยสงฆ์มีหลักสูตรการเรียนการสอน 4 ปี (รวมทั้งปีเตรียม 1 ปี) โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนวิทยาลัยสงฆ์นี้ มีวิทยฐานะเทียบเท่าชั้นสูง ระบบการเรียนการสอนเป็นระบบหน่วยกิต นอกจากนี้ยังมีวิชาชีพพื้นฐานเพื่อประกอบในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของชาติ เช่น วิชาเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ กฎหมายทั่วไป ภาษาต่างประเทศ การข่าวและ

หนังสือพิมพ์ มัคคุเทศก์ และอื่น ๆ ในขณะเดียวกันศูนย์องค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาวและกระทรวงศึกษาธิการได้มีการแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาบริหารการศึกษาสงฆ์ศูนย์กลางเพื่อจัดการศึกษาสงฆ์ในระดับมหาด สภาบริหารการศึกษาสงฆ์ประกอบด้วย ผู้แทนจากศูนย์กลางองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาวเป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธาน ผู้แทนจากศูนย์กลางแนวสร้างชาติเป็นกรรมการ นอกจากนี้ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิและคฤหัสถ์จำนวนหนึ่งเป็นกรรมการในคณะสงฆ์ศูนย์กลาง ประกอบไปด้วย ผู้แทนจากศูนย์กลางองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาวเป็นหัวหน้า ผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองหัวหน้า พร้อมทั้งหัวหน้างาน สำนักงานศึกษาสงฆ์ศูนย์กลาง ปัจจุบันการศึกษาสงฆ์ทั่วประเทศขึ้นกับคณะศึกษาสงฆ์ศูนย์กลางทางด้านวิชาการ คณะศึกษาแต่ละระดับอยู่ภายใต้การกำกับบริหารขององค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาว ส่วนทางด้านเทคนิควิชาการได้รับการช่วยเหลือจากกระทรวงศึกษาธิการและแผนกศึกษาประจำแขวงหรือกำแพงนคร รัฐบาลได้ให้งบประมาณแต่มีจำนวนจำกัด เพราะสภาพเศรษฐกิจของลาวกำลังเริ่มต้น ดังนั้นตามคำสั่ง 139/นย ศูนย์กลางองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาวจึงได้ก่อตั้งมูลนิธิการศึกษาสงฆ์เพื่อจัดหาทุนมาปรับปรุงงานทางด้านการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าความรู้ความสามารถเทียบเท่าระดับสากล

ความเป็นมาของการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาวได้มีดำริให้แต่ละแขวงแต่ละวัดที่มีความสามารถ มีความพร้อมในการจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม เพื่อให้โอกาสแก่พระสงฆ์สามเณรได้ศึกษาเล่าเรียนทั้งสายสามัญและสายธรรมไปพร้อม ๆ กัน

เมื่อปี ค.ศ.1943 โดยการนำของพระลูกแก้วเหลือง ประสันสะโน ซึ่งท่านได้เป็นประธานคณะศึกษาสงฆ์แขวง ได้เห็นความสำคัญของการศึกษาของพระสงฆ์สามเณรในเขตการปกครองของตน จึงได้รวบรวมพระสงฆ์สามเณรและญาติโยม เพื่อจัดตั้งโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พร้อมกันนั้นก็ได้ขยายโรงเรียนไปทุกเมืองที่มีความพร้อมทางด้านบุคลากร สถานที่ จากนั้นก็ได้ประกาศให้พระสงฆ์สามเณรได้เข้าเรียนเป็นทางการในโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม แผนกสามัญศึกษาตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

นโยบายการศึกษาโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม ได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษาสงฆ์ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษาเล่าเรียนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2. เปิดการเรียนการสอนเป็นทางการ นับแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 15 เมษายน ของปีการศึกษานั้น

3. ค้นหาพระภิกษุที่เรียนจบชั้น ม.7 เพื่อบรรจุเป็นครูอาสาสมัครอย่างน้อย 10 รูปขึ้นไปต่อปีการศึกษา

4. ประกาศผลการสอบเลื่อนชั้น แต่ละชั้นเรียน

5. กำหนดแผนการเปิด - ปิดการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

การดำเนินการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลายวัดไชยะพุทธาราม หลังจกที่มีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเปิดโอกาสให้วัดที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามระเบียบกำหนดขอเปิดโรงเรียนตามเกณฑ์นี้ได้โดยอยู่ภายใต้การสนับสนุนหรือการส่งเสริมของกระทรวงศึกษาธิการและองค์การพุทธศาสนาสัมพันธ์ลาวร่วมกับแผนกศึกษาแต่ละแขวงเป็นผู้ให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น จัดสรรบุคลากรและเบิกจ่ายเงินเดือน และเงินนิตยภัตให้แก่ครูอาจารย์ทั้งฝ่ายฆราวาสและพระภิกษุที่มีหน้าที่ในการสอน (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา, 2008, หน้า 2)

ปัจจุบันโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งอยู่ในวัดไชยะพุทธาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตัดริมแม่น้ำโขงด้านทิศตะวันตก ทิศตะวันออกติดถนนคันทะบูลี ทิศใต้ติดถนนกินนะลี

ปี ค.ศ.2018-2019 จัดการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 5 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 7 คณะอำนวยการฝ่ายพระสงฆ์ คือ พระมาลี กอนอุไล และพระสอละสิน ไสสะหวัน ฝ่ายคฤหัสถ์ คือ อาจารย์จันทะบูลุน ขมวิมาน ครู จำนวน 20 รูป/คน ได้แก่ ครูพระสงฆ์ จำนวน 9 รูป ครูคฤหัสถ์ จำนวน 11 คน นักเรียน จำนวน 313 รูป ได้แก่

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี 3 ห้องเรียน นักเรียน จำนวน 119 รูป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี 3 ห้องเรียน นักเรียน จำนวน 114 รูป

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 มี 2 ห้องเรียน นักเรียน จำนวน 80 รูป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่สอดคล้องกัน ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

เจนจิรา จุ้ยประโคน (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์โลก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ เรื่อง โครงสร้างโลก แผ่นดินไหว และภูเขาไฟ ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ตามเกณฑ์ 75/75 3) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนและ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบมีส่วนร่วมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพลับพลาชัยพิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 47 คนการวิจัยเป็นแบบ One Group pretest posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความพึงพอใจสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ยร้อยละค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนโดยใช้เกณฑ์ normalized gain ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) จากการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.43/76.73 ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 3) นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเฉลี่ยทั้งห้องอยู่ในระดับปานกลาง average normalized gain, <g> เท่ากับ 0.59 หรือร้อยละ 59 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.81 กล่าวโดยสรุปว่า การจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นได้

รัตติมา โสภาคะยัง (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือโรงเรียนบ้านโคกขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้มีความหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือโรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร 3) ติดตามและประเมินผลการพัฒนา ศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการ 2 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตการณ์และการสะท้อนกลับ กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 8 คนและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละความก้าวหน้า การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ทำการ จัดหมวดหมู่ของเนื้อหาเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ปรากฏดังนี้

1.1 สภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือพบว่ามาตรฐานด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ มีผลสำเร็จค่าเฉลี่ย 2.54 มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ มีผลสำเร็จค่าเฉลี่ย 2.60 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.2 ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ พบว่า ครูยังขาดความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ยังยึดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยาย ให้เด็กท่องจำ ไม่เปิดให้โอกาสนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร วงรอบที่ 1 ใช้ 2 แนวทาง คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 2) การนิเทศภายใน วงรอบที่ 2 ใช้การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ 3. ผลการพัฒนา ศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร พบว่าครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ สามารถเขียนแผนการ

จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือแล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟาติฮะห์ อุตสำหรับราชการ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active learning เพื่อพัฒนาแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ เรื่องคลื่นไหวสะเทือน งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการเรียนการสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ในหัวข้อโครงสร้างโลกของรายวิชา โลกดาราศาสตร์และอวกาศและเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้ชุดการเรียนการสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกกับการสอนแบบปกติกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 15 คนจากทั้งหมด 24 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่การสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก แบบทดสอบเรื่องโครงสร้างโลกแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระกันผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดการเรียนการสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกเรื่องคลื่นกลและชนิดของคลื่นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77/7 16 ชุดที่ 2 เรื่องคลื่นกับโลกโครงสร้างของโลกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76/77 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 75/75 ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และจากการวิเคราะห์คะแนนจากแบบสอบถามพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการเรียนการสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุพิช ชัยมงคล (2556) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจากการศึกษาเอกสารและการสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจำนวน 5 คน แล้วนำมากำหนดเป็นตัวแปรในแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนในพื้นที่สูง จำนวน 301 โรงเรียน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แล้วนำตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ได้ไปใช้ในการศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูงจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่สูงจำนวน 301 โรงเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน นำข้อมูลที่ได้ไปเป็นฐานในการสร้างกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูงโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารและครูวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่สูงในจังหวัดเชียงใหม่ โดยคัดเลือกจากเขตพื้นที่ละ 1 โรงเรียน ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโรงเรียนในพื้นที่สูงของจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนเขตพื้นที่ละ 1 คน รวม 18 คน และกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีโรงเรียนในพื้นที่สูงในเขตภาคเหนือตอนบนจำนวน 15 คนเป็นผู้ตรวจสอบกลยุทธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ หลัก 49 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($= 3.66$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาต่ำสุด ได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์วิจารณ์ ($= 2.46$) สมรรถนะที่ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูงมีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติมากกว่าการบรรยายความรู้ ($= 4.31$) 3) กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง ประกอบไปด้วย

1. สร้างความรู้ ทักษะ ความตระหนักและ เจตคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. พัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาตามตัวชี้วัด
3. เสริมสร้างความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
4. ยกระดับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

รสิดา รักสกุล (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ Active learning ของนักศึกษาในรายวิชาการบริหารการจัดการยุคใหม่และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active learning 2) ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active learning กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEN 351 การบริหารจัดการยุคใหม่และภาวะผู้นำ

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 407 คน โดยใช้การคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่
 ละครึ่งกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม จำนวน 24 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย
 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2) แบบทดสอบหาสัมฤทธิ์ผลของการเรียน
 (รูบริคส์) 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบ
 คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
 โดยใช้ Active learning หลักการจัดการเรียนการสอนมีคะแนนจากการทดสอบสูงกว่าการ
 จัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการ
 จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active learning มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
 ซึ่งผลจากการศึกษาสามารถนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนได้ในลำดับ
 ต่อไป

ฟาติฮะห์ อุตสาห์ราซการ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียน
 การสอนแบบ Active learning เพื่อพัฒนาแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ เรื่องคลื่นไหวสะเทือน
 งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการเรียนการสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยใช้รูปแบบ
 การเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ในหัวข้อโครงสร้างโลกของรายวิชาโลกดาราศาสตร์และ
 อวกาศและเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้ชุดการเรียนเรื่องคลื่นไหว
 สะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกกับการสอนแบบปกติกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่นักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 15 คนจากทั้งหมด 24 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่การสอน
 เรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก แบบทดสอบเรื่องโครงสร้างโลกแบบปรนัย
 ชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ
 การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระกันผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดการเรียนเรื่อง
 คลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกเรื่องคลื่นกลและชนิดของคลื่นมีประสิทธิภาพ
 เท่ากับ 77/7 16 ชุดที่ 2 เรื่องคลื่นกับโลกโครงสร้างของโลกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76/77 ซึ่งสูง
 กว่าร้อยละ 75/75 ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และจากการวิเคราะห์คะแนนจากแบบสอบถามพบว่า
 นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการเรียนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกมี
 ผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำราญ กำจัดภัย (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนา
 สมรรถนะนักศึกษาครูในการเตรียมฝึกปฏิบัติการสอนโดยใช้การเสริมสร้างพลังและการจัดการ
 เรียนรู้เชิงรุก : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบที่พัฒนาขึ้น มี 8 องค์ประกอบคือ 1) ที่มาและความสำคัญ
- 2) มุ่งหมาย 3) แนวคิดพื้นฐาน 4) หลักการ 5) กรอบสมรรถนะ 6) โครงสร้างเนื้อหา

7) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะและ 8) การวัดและประเมินผลโดยที่สอบสมรรถนะแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ 7 สมรรถนะ 27 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านทักษะการปฏิบัติงาน 27 สมรรถนะ 23 ตัวบ่งชี้และ 3) ด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน 3 สมรรถนะ 20 ตัวบ่งชี้ โครงสร้างเนื้อหา มี 7 หน่วยการเรียนรู้ คือ 1) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การออกแบบ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และ 7) การจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะมี 5 ชั้น คือ 1) สร้างพลังใจ 2) สร้างพลังความรู้ 3) สร้างพลังปฏิบัติงาน 4) สะท้อนและปรับปรุงการปฏิบัติงาน และ 5) สร้างความมั่นใจในการประยุกต์ใช้ประสบการณ์ ซึ่งผลการประเมินรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า 1) นักศึกษามีสมรรถนะด้านความรู้ หลังการทดลองใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักศึกษาครูที่ได้รับการทดลองใช้รูปแบบ มีสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักศึกษาครู มีสมรรถนะด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานหลังการทดลองใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วารินทร์พร พันเฟื่องฟู (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ Active learning ให้สำเร็จ พบว่า การจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และการนำเสนอข้อมูล ลักษณะการจัดการเรียนรู้ Active learning ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม สามารถบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เรียนรู้และเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีรูปแบบและเทคนิคของการจัดการเรียนรู้ Active learning ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม สามารถบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และความสำเร็จในการเรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะ และเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต และถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่ง

ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Kvam (2002) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลจากการสอนด้วยรูปแบบการสอนเชิงรุก ส่งผลต่อความคงทนต่อการเรียนรู้วิชาสถิติสำหรับนักศึกษาวิศวกรรม ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบเชิงรุกช่วยเพิ่มให้ประสิทธิภาพในการสอนเพิ่มขึ้นและคงทนต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

Brickner (2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การส่งเสริมการสอนแบบเชิงรุกในรายวิชาหลักการบัญชี ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์ในการเรียนรู้เชิงรุก ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการใช้วัสดุการบรรยายโต้ตอบและการทำงานร่วมกันในชั้นเรียนมีความรับผิดชอบงานได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการกระตุ้นและเพิ่มความสนใจของนักเรียน

Carter and Hogan (2013) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการการสอนแบบเชิงรุกและการประเมินผลในชั้นเรียนวิชาการบัญชีผลการสอน พบว่านักเรียนสามารถทำงานได้สำเร็จ ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถประเมินการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ active learning นั้น สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ active learning เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการทำโครงการที่ผู้เรียนสนใจ การวางแผนและลงมือปฏิบัติอย่างเป็นระบบโดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียนในการหาความรู้สำหรับการทำโครงการ อาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ขึ้นอยู่กับสภาพของโครงการและสภาพการศึกษาของแต่ละแห่ง หากเป็นงานกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนได้โอกาสเรียนรู้ในการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกันทำโครงการให้สำเร็จได้ซึ่งมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ active learning คือทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งมีรูปแบบและแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ หรือแก้ปัญหา หรือค้นพบคำตอบด้วยตนเองโดยการร่วมมือกันในกลุ่มเพื่อบรรลุเป้าหมายในการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ active learning 6 ขั้นตอนคือ 1) ความรู้พื้นฐานมีวิธีการคือครูให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงการก่อนการเรียนรู้จากการทำโครงการมีรูปแบบและขั้นตอนที่ชัดเจนและรัดกุม 2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ มีวิธีการคือครูเตรียมกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยต้องคิดหรือเตรียมกิจกรรมที่ดึงดูดให้นักเรียนสนใจใคร่รู้ถึงความสนุกสนานในการทำโครงการหรือกิจกรรมร่วมกัน 3) ท่านจัดกลุ่มร่วมมือมีวิธีการคือครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มการแสวงหาความรู้ใช้กระบวนการกลุ่มในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมโดยนักเรียนเป็นผู้ร่วมกันวางแผนกิจกรรมการเรียนของตนเองโดยระดมความคิดและหารือแบ่งหน้าที่เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน 4) แสวงหาความรู้ในการแสวงหาความรู้มีแนวทางปฏิบัติสำหรับนักเรียนในการทำกิจกรรมได้แก่ การปฏิบัติโครงการการทำตามข้อตกลง

กลุ่มและการเขียนรูปเล่มรายงาน 5) ชั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้มีวิธีการคือให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรมและ 6) ชี้นำเสนอผลงานมีวิธีการคือครูให้นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้โดยครูออกแบบกิจกรรมหรือจัดเวลาให้นักเรียนได้เสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมโครงการจำเป็นต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพราะความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ส่งผลดีต่อผู้สอนและผู้เรียนโดยตรงโดยผู้สอนจะมีความมั่นใจมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนได้ เรียงเนื้อหาไปได้อย่างเหมาะสมไม่สับสนเรื่องการทำให้อาจารย์สามารถจัดการเรียนรู้ active learning และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้นั้นผู้วิจัยได้เลือกการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดกลุ่มเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะให้ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ active learning และใช้การนิเทศภายในซึ่งประยุกต์ใช้แนวคิดวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis & Mc Taggart ซึ่งกระบวนการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ผู้ร่วมวิจัยมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอนจนกระทั่งบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยนั้น ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายการวิจัย
2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
 - 2.1 ขั้นการวางแผน (Planning)
 - 2.2 ขั้นการปฏิบัติการ (Action)
 - 2.3 ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)
 - 2.4 ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 ประเภทของเครื่องมือ
 - 3.2 วิธีการสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น

- 1 กลุ่มผู้วิจัย จำนวน 22 รูป/คน ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้วิจัย คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม ปีการศึกษา 2562 ที่ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.2 ผู้ร่วมวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม
 นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 21 รูป/คน โดยเลือกเจาะจง ประกอบด้วย

- 1.2.1 ครูสอนวิชาภาษาลาว
- 1.2.2 ครูสอนวิชาภาษาบาลี
- 1.2.3 ครูสอนวิชาธรรมะ
- 1.2.4 ครูสอนวิชาวินัย
- 1.2.5 ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์
- 1.2.6 ครูสอนวิชาเคมีศาสตร์
- 1.2.7 ครูสอนวิชาฟิสิกส์
- 1.2.8 ครูสอนวิชาประวัติศาสตร์
- 1.2.9 ครูสอนวิชาชีวะศาสตร์
- 1.2.10 ครูสอนวิชาศึกษาพลเมือง
- 1.2.11 ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ
- 1.2.12 ครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์
- 1.2.13 ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์
- 1.2.14 ครูสอนวิชาวรรณคดี
- 1.2.15 ครูสอนวิชาอภิธรรม

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 22 รูป/คน ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย
 วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
 ประชาชน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอน
 พมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2562
 จำนวน 2 รูป/คน

2.2 ผู้นิเทศ คือ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย
 วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย
 ประชาชนลาว ประจำปีการศึกษา และพระมาลี กอนอุไล

2.3 กลุ่มตัวแทนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7
 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้อง ห้องเรียนละ 6

รูป รวมทั้งสิ้น 18 รูป เลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ คือ นักเรียนที่เรียนเก่ง จำนวน 2 รูป นักเรียนที่เรียนปานกลาง จำนวน 2 คน นักเรียนที่เรียนอ่อน จำนวน 2 รูป

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยนำหลักการ และขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taaggart มาเป็น กระบวนการในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (องอาจ นัยพัฒน์, 2554, หน้า 301 – 303)

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันศึกษาสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning กำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนาและจัดทำแผนปฏิบัติการดังนี้

1.1 ศึกษา วิเคราะห์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ Active learning ของครูโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.2 ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อกำหนด แนวทางและวิธีการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.3 เขียนโครงการ และเสนออนุมัติโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการการอบรมเชิงปฏิบัติการและคณะกรรมการ ติดตามประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้แนวทางการพัฒนา คือ

1.4.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.4.2 การนิเทศภายใน

1.5 สร้างเครื่องมือในการกำกับติดตาม การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการ ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด

1.6 จัดเตรียมสถานที่ และเอกสาร สื่อต่าง ๆ ให้พร้อมสำหรับการอบรม
เชิงปฏิบัติการ

2. ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

การดำเนินการ (Action) ตามแผนที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดร่วมกัน ดังนี้

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้ Active learning มี
เป้าหมายเพื่อพัฒนาให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning
โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในเวลาดำเนินการ จำนวน 1 วัน โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้
ความสามารถ จำนวน 2 คน คือ นางจันทะบูน ปีสานยะลาด ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ และท่าน
จันทะบูน ชมวิมาน ตำแหน่งคณะอำนวยการ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้
Active learning มาเป็นวิทยากรให้ความรู้

2.2 การนิเทศภายในกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันวางแผนการนิเทศภายใน
อย่างเป็นระบบ จัดทำปฏิทินการนิเทศ เป็นการส่งเสริม สนับสนุนชี้แนะ แนะนำช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันโดย ท่านจันทะบูน ชมวิมาน คณะอำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุม
ราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่มี
ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยจะดำเนินการนิเทศภายใน ทั้งการ
เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning

3. ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ที่สอดคล้องกับกิจกรรมในแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้เครื่องมือ 3 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถาม
ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติ 2) แบบสัมภาษณ์ ผู้ร่วมวิจัยหลังเข้าร่วมการอบรมเชิง
ปฏิบัติการ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อ
ทดสอบ สัมภาษณ์และประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการ การ
พัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning สำหรับการรวบรวมข้อมูลจากผู้ร่วม
วิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning

3.2 การนิเทศภายใน ใช้เครื่องมือ 3 ฉบับ คือ 1) แบบประเมินแผนการ
จัดการเรียนรู้ Active learning 2) แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ร่วมวิจัยในระหว่างจัดการเรียนรู้
Active learning และ 3) แบบสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ Active
learning สำหรับการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการนำความรู้ไปใช้

ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning

4. ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

กลุ่มผู้วิจัยและผู้นิเทศ นำรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือ
นำมาวิเคราะห์เพื่ออภิปรายและร่วมกันสรุป เพื่อสะท้อนผลตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้
Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขั้น	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล/แหล่งข้อมูล	สถานที่
วงรอบที่ 1 1. การวางแผน	1.1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย 1.2 การประชุมผู้ร่วมวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา 1.3 เขียนโครงการและเสนออนุมัติ 1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ	- เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning - เพื่อหาแนวทางการพัฒนา ศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning - เพื่อเสนออนุมัติโครงการ - เพื่อแต่งตั้งมอบหมายการปฏิบัติงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ	7-11 ตุลาคม 2562 14 ตุลาคม 2562 17 ตุลาคม 2562 25 ตุลาคม 2562	- แบบสัมภาษณ์ - แบบบันทึกการประชุม	- รายงาน คณะแผน สอบวัดफलนักเรียน, ผลการประเมิน ภายนอก - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล	- ห้องประชุม โรงเรียนมัธยม สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล/ แหล่งข้อมูล	สถานที่
2. การปฏิบัติกร	1.5 สร้างเครื่องมือในการกำกับติดตาม	- เพื่อเตรียมเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	11-15 พฤศจิกายน 2562	- แบบสัมภาษณ์ - แบบสังเกต - แบบทดสอบ - แบบประเมิน	- ผู้เชี่ยวชาญ - ผู้ร่วมวิจัย	ห้องประชุม โรงเรียนมัธยม สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม
	1.6 จัดเตรียมสถานที่และเอกสาร	- เพื่อเตรียมความพร้อมด้านสถานที่และเอกสาร	18-22 พฤศจิกายน 2562	- แบบบันทึกการประชุม	- กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล	ราม
	2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ - ทฤษฎี - ฝึกปฏิบัติ	- เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ - เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	13 มกราคม 2563			
	2.2 การนิเทศภายใน	- เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดการเรียนรู้ Active learning ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	20-24 มกราคม 2563			

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล/ แหล่งข้อมูล	สถานที่
3. การสังเกตการณ์	3.1 การสังเกตการณ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ	- เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning	13 มกราคม 2563	- แบบทดสอบ - แบบประเมิน - แบบสัมภาษณ์	- กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล	ห้องประชุม โรงเรียนมัธยม สงฆ์ตอนปลาย
	3.2 การสังเกตการณ์กรณีศึกษาภายใน	- เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ - เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดการเรียนรู้ Active learning - เพื่อติดตามผลของการพัฒนา	20-24 มกราคม 2563 3 กุมภาพันธ์	- แบบประเมิน - แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์	- กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล	วัดไชยะพุมาราม
4. การสะท้อนกลับ	4.1 ประชุมสะท้อนผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้	ศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning	2563	- แบบบันทึกการประชุม	- กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล	

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล/แหล่งข้อมูล	สถานที่
วงรอบที่ 2 1. การวางแผน	1.1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย	- เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning	4 กุมภาพันธ์ 2563	- แบบสัมภาษณ์	- รายงาน คະแนน สอบวัดผลนักเรียน, ผลการประเมิน ภายนอก	- ห้องประชุม โรงเรียนมัธยม สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม
2. การปฏิบัติตามแผน	2.1 การนิเทศแบบสอนงาน	- เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ - เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ - เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดการเรียนรู้ Active learning ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5-7 กุมภาพันธ์ 2563			ห้องประชุม โรงเรียนมัธยม สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล/ แหล่งข้อมูล	สถานที่
3. การสังเกตการณ์	3.1 การสังเกตการณ์การนิเทศแบบสอนงาน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning - เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ - เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดการเรียนรู้ Active learning - เพื่อติดตามผลของการพัฒนา 	5-7 กุมภาพันธ์ 2563	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบ - แบบประเมิน - แบบสัมภาษณ์ - แบบประเมิน - แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล 	ห้องประชุม โรงเรียนมัธยม สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม
4. การสะท้อนกลับ	4.1 ประชุมสะท้อนผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้	ศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning	11 กุมภาพันธ์ 2563	- แบบบันทึกการประชุม	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ผู้ให้ข้อมูล 	

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ประเภทของเครื่องมือ

ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 ประเภท ดังนี้

- 1.1 แบบสังเกต จำนวน 1 ฉบับ ใช้สำหรับสังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมวิจัยในระหว่างจัดการเรียนรู้ Active learning
- 1.2 แบบสัมภาษณ์ มีจำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย
 - 1.2.1 ฉบับที่ 1 ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ Active learning
 - 1.2.2 ฉบับที่ 2 ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยหลังเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning
 - 1.2.3 ฉบับที่ 3 ใช้สำหรับสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนรู้ด้วย Active learning
- 1.3 แบบทดสอบ มีจำนวน 1 ฉบับ ใช้สำหรับทดสอบผู้ร่วมวิจัย ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning
- 1.4 แบบประเมิน มีจำนวน 2 ฉบับ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามความคิดเห็นของผู้ประเมินว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วย
 - 1.4.1 ฉบับที่ 1 ใช้สำหรับประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning ของผู้ร่วมวิจัยได้รับการพัฒนา ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 160)

4.51 – 5.00	หมายถึง	ดีมาก
3.51 – 4.50	หมายถึง	ดี
2.51 – 3.50	หมายถึง	ค่อนข้างดี
1.51 – 2.50	หมายถึง	พอใจ
1.00 – 1.50	หมายถึง	ต้องปรับปรุง
 - 1.4.2 ฉบับที่ 2 ใช้สำหรับประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 160)

4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

2. วิธีการสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

2.1 แบบสังเกต วิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบสังเกต มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

2.1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสังเกตจากเอกสารตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผล เพื่อการนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้อย่างถูกต้อง และกำหนดกรอบการสังเกตที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกรอบการวิจัย

2.1.3 สร้างแบบสังเกตตามกรอบแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องพร้อมให้คำแนะนำ

2.1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอแนะแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน โดยเป็นผู้ที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในด้านการจัดการเรียนรู้ Active learning และใช้เกณฑ์คัดเลือก ดังนี้ 1) มีประสบการณ์ในการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning มากกว่า 5 ปี และ 2) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางด้านการศึกษา ซึ่งมีรายชื่อดังนี้

2.1.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไธล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.1.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.1.4.3 พระมาลี กอนอุไล ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.1.4.4 พระจันดา เคนสักดา หัวหน้ากรมการสงฆ์ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.1.4.5 นางจันทะบูน ปีสวนยะมาต ศึกษานิเทศก์แผนกศึกษาธิการ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.1.5 ปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อจัดพิมพ์และใช้แบบส่งต่อไป

2.1.6 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.60 – 1.00

2.2 แบบสัมภาษณ์ วิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผล เพื่อการนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

2.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องพร้อมให้คำแนะนำ

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอแนะแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อจัดพิมพ์และใช้แบบสัมภาษณ์ต่อไป

2.2.6 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.60-1.00

2.3 แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ วิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

2.3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากเอกสารตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผล เพื่อการนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

2.3.3 สร้างแบบทดสอบตามกรอบแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องพร้อมให้คำแนะนำ

2.3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอแนะแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.3.5 ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อจัดพิมพ์และใช้แบบทดสอบต่อไป

2.3.6 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.60-1.00

2.4. แบบประเมิน วิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบประเมิน มีขั้นตอน ดังนี้

2.4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

2.4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินจากเอกสารตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผล เพื่อการนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

2.4.3 สร้างแบบประเมินตามกรอบแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องพร้อมให้คำเสนอแนะ

2.4.4 ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอแนะแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.4.5 ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อจัดพิมพ์และใช้แบบประเมินต่อไป

2.4.6 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.60-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น คือแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมิน และแบบทดสอบ จากผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

1. ศักยภาพ และปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning เก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมผู้ร่วมวิจัย ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning

2. การพัฒนาผู้ร่วมวิจัยในการเรียนรู้ Active learning

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.2 การนิเทศภายใน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning การสังเกตพฤติกรรมผู้ร่วมวิจัยในระหว่างจัดการเรียนรู้และการสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ Active learning

การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่กล่าวมาแล้วข้างต้น มาร่วมกันวิเคราะห์ จัดทำและแจกแจงรายละเอียดข้อค้นพบจากการดำเนินการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยการเขียนเชิงการบรรยายให้เห็นถึงข้อสรุปการดำเนินการและรูปแบบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์จากส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบและการทำแบบประเมิน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละความก้าวหน้า

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

2.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ดำเนินการ วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

2.2 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

2.3 ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละความก้าวหน้า แล้วนำมาเสนอข้อมูลในรูปตารางและพรรณนาเป็นความเรียง

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

3.1 ค่าร้อยละ

3.2 ค่าเฉลี่ย

3.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.4 ค่าร้อยละความก้าวหน้า

การหาค่าร้อยละความก้าวหน้าความรู้ ความเข้าใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการ ก่อนและหลังการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active Learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว และเปรียบเทียบผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ในวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2553, หน้า 78) ใช้สูตรดังนี้

1) หาค่าร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ย

$$\text{ร้อยละความก้าวหน้า} = \frac{X_2 - X_1}{\text{คะแนนเต็มร้อยละ} \times 100}$$

เมื่อ X_1 = คะแนนทดสอบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ

X_2 = คะแนนทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นาคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย คือ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นาคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นาคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 3) ติดตามผลของการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นาคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และได้นำเสนอข้อมูลไว้ตามลำดับไว้ ดังนี้

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Planning)

สภาพ และปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning ของครูโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นาคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีขั้นตอนและการดำเนินการ ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การประชุมผู้ร่วมวิจัยเพื่อวางแผนการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพ และปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning ของครูโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลายวัดไชยะพุทธาราม มีเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานคะแนนสอบ

วัดผลนักเรียนประจำปีการศึกษา 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-7

ผลการสอบวัดผลนักเรียนประจำปีการศึกษา 2559-2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-7 ของโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม (ห้องการบริหารโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย. 2019, หน้า 1-30) ดังตาราง 2

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยผลการสอบวัดผลของนักเรียนประจำปีการศึกษา 2559 - 2561 ระดับชั้นมัธยมศึกษา 7 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นครอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิชา	2559	2560	2561
วิชาภาษาลาว	5.61	5.00	6.12
คณิตศาสตร์	7.51	5.91	4.43
ศึกษาพลเมือง	5.91	6.83	6.51
ฟิสิกส์ศาสตร์	7.42	5.77	6.41
เคมีศาสตร์	6.06	5.52	5.80
ชีวศาสตร์	5.53	7.80	7.09
ภูมิศาสตร์	5.59	5.91	6.82
ประวัติศาสตร์	6.50	6.83	7.65
คอมพิวเตอร์	7.46	7.88	7.65
ภาษาอังกฤษ	7.40	7.66	6.39
ภาษาบาลี	7.34	7.94	6.19
ธรรมมะ	7.63	9.02	6.19
พุทธประวัติ	6.00	7.63	5.09
วินัย	5.27	6.77	5.73
คะแนนเฉลี่ย	6.48	6.82	6.29

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยแต่ละรายวิชาและคะแนนเฉลี่ยรวมทุกรายวิชาของผลการสอบวัดผลประจำปีการศึกษา 2561 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 ของโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย ปีการศึกษา 2561 น้อยกว่า คะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2559 และคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2560

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยผลการสอบวัดผลของนักเรียนประจำปีการศึกษา 2559 - 2561
ระดับชั้นมัธยมศึกษา 6 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นคร
โกสอนพนวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิชา	2559	2560	2561
วิชาภาษาลาว	5.59	5.49	5.67
คณิตศาสตร์	6.33	6.95	4.10
ศึกษาพลเมือง	5.38	5.82	5.95
ฟิสิกส์ศาสตร์	6.95	5.56	4.05
เคมีศาสตร์	6.23	6.69	5.97
ชีวศาสตร์	5.28	4.74	6.10
ภูมิศาสตร์	4.82	6.10	6.00
ประวัติศาสตร์	5.72	6.18	6.38
คอมพิวเตอร์	6.51	7.05	7.74
ภาษาอังกฤษ	5.72	5.54	6.41
ธรรมมะ	4.87	6.05	6.41
วินัย	7.28	8.74	6.15
พุทธประวัติ	6.59	6.41	7.95
ภาษาบาลี	6.44	6.87	4.03
คะแนนเฉลี่ย	5.98	6.30	5.92

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยแต่ละรายวิชาและคะแนนเฉลี่ยรวมทุกรายวิชาของ
ผลการสอบวัดผลประจำปีการศึกษา 2561 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลาย ปีการศึกษา 2561 น้อยกว่า คะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2559 และคะแนนเฉลี่ย
ปีการศึกษา 2560

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยผลการสอบวัดผลของนักเรียนประจำปีการศึกษา 2559 - 2561
ระดับชั้นมัธยมศึกษา 5 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอน
โกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

วิชา	2559	2560	2561
วิชาภาษาลาว	6.18	6.62	5.13
คณิตศาสตร์	5.90	6.15	5.20
ศึกษาพลเมือง	7.10	5.28	6.95
ฟิสิกส์ศาสตร์	5.15	5.54	5.65
เคมีศาสตร์	3.92	7.18	5.85
ชีวศาสตร์	4.49	6.59	6.80
ภูมิศาสตร์	4.31	5.00	6.50
ประวัติศาสตร์	6.18	5.62	5.48
ภาษาอังกฤษ	5.87	4.59	6.90
คอมพิวเตอร์	6.49	6.62	7.83
ภาษาบาลี	4.59	6.03	5.70
ธรรมมะ	5.62	5.92	6.15
วินัย	7.03	8.03	5.93
พุทธประวัติ	6.44	7.00	7.30
คะแนนเฉลี่ย	5.66	6.15	6.24

จากตาราง 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยแต่ละรายวิชาและคะแนนเฉลี่ยรวมทุกรายวิชาของผลการสอบวัดผลประจำปีการศึกษา 2561 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย ปีการศึกษา 2559 น้อยกว่า คะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2560 และคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2561

จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สรุปผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สภาพ การจัดการเรียนรู้ Active learning พบว่า ครูจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย ไม่เน้นการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ การฝึกทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ขาดการวางแผนการจัดกิจกรรมแบบมี

ส่วนร่วมเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม และขาดการกระตุ้นให้ ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยคะแนนเฉลี่ยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 ต่ำ โดยมีคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2561 ต่ำกว่า ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560

2. ปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning พบว่า มีการนิเทศภายใน ยังไม่เป็นระบบ เครื่องมือการนิเทศขาดคุณภาพ ขาดผู้นิเทศที่มีความเข้าใจและสามารถให้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กับการนิเทศ สามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาตนเองได้

1.2 การประชุม

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการประชุมร่วมกันเพื่อศึกษาสภาพและ ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวันที่ 14 ตุลาคม 2562 ณ ห้องประชุมโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอน พมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อชี้แจงเหตุผลในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข และมีทักษะสำคัญในศตวรรษ ที่ 21 โดยได้ร่วมกันศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผลจากการประชุมผู้ร่วมวิจัยพบว่า ผู้ร่วมวิจัยเห็นด้วยกับสภาพปัญหา อันได้แก่ ครูขาดการจัดการเรียนรู้ Active learning การนิเทศติดตามยังไม่เหมาะสม และ คะแนนเฉลี่ย ต่ำ และผลการประชุมได้เห็นความจำเป็นในการพัฒนาผู้ร่วมวิจัยให้มีทักษะในการ จัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ Active learning ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนด้านการคิด วิเคราะห์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม มีกระบวนการกลุ่ม กระตุ้นให้ ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ ดังผลการนำเสนอความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัยบาง ตอน ดังนี้

“...ปัญหาผลสัมฤทธิ์ต่ำเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข ซึ่งครู จะต้องมามีวิธีการในการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และใฝ่เรียนรู้ซึ่งเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ขึ้น เห็นควรพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้ให้กับครู ทุกรูป/คน...”

(พระอูดสา อชิโต, บันทึกการประชุม, 2563)

“...หัวใจของการศึกษาคือการพัฒนานักเรียน ปัญหาผลสัมฤทธิ์ต่ำเกิดจากการที่เราวัดผลด้วยข้อสอบ ซึ่งวัดได้แค่ความรู้และความเข้าใจเท่านั้น แต่ถ้านักเรียนมีการคิดวิเคราะห์ที่ดี ก็น่าจะส่งผลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ Active learning จะช่วยพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น...”

(พระมาลี กอนอุไล, บันทึกการประชุม, 2563)

“...ครูควรได้รับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ Active learning อีกทั้งควรให้ครูและนักเรียนได้จากโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในด้านการจัดการเรียนการสอน Active learning เมื่อกลับมาแล้วก็ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง และมีการนิเทศติดตามอย่างใกล้ชิด ...”

(จันทะบุน ชมวิมาน, บันทึกการประชุม, 2563)

“...การเรียนการสอน Active learning เป็นการให้นักเรียนเป็นผู้นำในการออกแบบการเรียนรู้ ส่วนครูเป็นผู้คอยชี้แนะ หรือกระตุ้นในบางคราว เห็นด้วยในการพัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนรู้ Active learning ...”

(พระอินทะปัญญา สิตทิเตต, บันทึกการประชุม, 2563)

จากการศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากผู้ร่วมวิจัย สามารถสรุปสภาพและปัญหาได้ว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีคะแนน มัธยมศึกษาปีที่ 6 และปีที่ 7 มีคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2561 ต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2559 และคะแนนเฉลี่ยปีการศึกษา 2560 ส่วนบุคลากรยังขาดทักษะในการจัดการเรียนรู้ Active learning ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม มีกระบวนการกลุ่ม กระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาและนักเรียนมีความสุขในการเรียน

1.3 การสอบถามแนวทางการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ Active learning

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอบถามรูปแบบในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning ของครูผู้สอน ดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีทั้งภาคปฏิบัติการ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยคณะผู้ร่วมวิจัย	4.00	0.59	มาก
2	จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยวิทยากรที่มีความสามารถ	3.88	0.75	มาก
3	จัดให้มีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อทบทวนและศึกษา	4.00	0.76	มาก
4	จัดหาตัวอย่างที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning มาเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	3.94	0.63	มาก
5	จัดหาตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning มาเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	3.94	0.87	มาก
6	จัดให้มีการโรงเรียนที่เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรู้ Active learning	3.88	0.90	มาก
7	จัดให้มีพี่เลี้ยงคอยแนะนำ	3.77	0.64	มาก
8	จัดการประชุม เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน	4.16	0.61	มาก
9	จัดให้มีระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ	4.05	0.63	มาก
10	มีการนำเสนอผลการดำเนินงานของครูแต่ละรูป/คน	4.00	0.48	มาก
เฉลี่ยรวม		3.96	0.48	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ผลการสอบถามผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X} = 3.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ จัดการประชุม เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน (\bar{X} = 4.16) จัดให้มีระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ (\bar{X} = 4.05) และมีการนำเสนอผลการดำเนินงานของครูแต่ละรูป/คน (\bar{X} = 4.00)

จากการสอบถามแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบของการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีแนวทางคือ จัดการประชุม เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน จัดให้มีระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด สม่่าเสมอ และจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีทั้งภาคปฏิบัติการ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยคณะผู้ร่วมวิจัย

สรุปสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนรู้ Active learning

ครูจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย ไม่เน้นการจัดการเรียนรู้ Active learning

2. ปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning

ครูขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะในการจัดการเรียนรู้ Active learning

การนิเทศภายในยังไม่เป็นระบบ

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action)

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

จากการศึกษาเอกสารการประชุมผู้ร่วมวิจัย และการสอบถามความต้องการในการพัฒนาศักยภาพครูในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยดำเนินการดังนี้ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 2) การนิเทศภายใน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1.1 จัดทำโครงการเพื่อขอรับอนุมัติโครงการ

ชื่อโครงการ: การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนไกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

หลักการและเหตุผล: การเรียนรู้ Active Learning เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมในการศึกษา ค้นคว้า และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตามความสามารถ ตามความถนัด และตามความสนใจ เพื่อค้นพบข้อความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ

ด้วยตัวของผู้เรียนเอง ซึ่งมีครู อาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำปรึกษาตามบทบาท นอกจากนี้ การเรียนเรียนรู้แบบ Active Learning ยังถือว่าเป็นการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาอันนำไปสู่ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แสวงหาข้อมูล และแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งวิธีการเรียนรู้ แบบนี้ สามารถจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจและเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ และก่อให้เกิดการ เรียนรู้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเพิ่มศักยภาพของครู อาจารย์ ให้มีความรู้และมีทักษะ กระบวนการที่ดี สามารถบูรณาการเรียนการสอนให้เข้ากับชีวิตประจำวัน ทำให้บรรยากาศของ ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้นดังนั้น โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม จึงได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนา ศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active Learning ขึ้น

วัตถุประสงค์: 1) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ มีความเข้าใจ ทราบถึง วิธีการ หลักการในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 2) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมนำความรู้ที่ ได้รับไปพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างถูกต้องและมี คุณภาพ 3) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ระยะเวลาดำเนินการ: 13 มกราคม 2563

2.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การ พัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม

2.1.3 ประสานงานวิทยากรและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2.1.4 ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการดำกำหนดการ

วิทยากร จำนวน 2 คน คือ นางจันทะบุณ ปีสวนยะมาด ศึกษานิเทศก์ แขวงสหวันนะเขต และท่านจันทะบุณ ชมวิมาน คณะอำนวยการโรงเรียนมัธยม สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม เป็นวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ Active learning

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม
ผลที่คาดว่าจะได้รับ: 1) ผู้เข้าอบรมมีความรู้ มีความเข้าใจ ทราบถึง วิธีการ หลักการในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning 2) ผู้เข้าอบรมนำความรู้ที่ได้รับไป พัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ 3) ผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตาราง 6 กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดการเรียนรู้ Active learning
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโพนสะหวั่น ในวันที่ 13 มกราคม 2563

เวลา	รายละเอียด	วิทยากร
08.30 น. – 09.00 น.	ลงทะเบียน	-
09.00 น. – 09.30 น.	พิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการและบรรยายพิเศษ	ผู้อำนวยการ
09.30 น. – 10.00 น.	ทดสอบความรู้ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ	-
10.00 น. – 11.00 น.	ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning	ท่านจันทะบูน ชมวิมาน
11.00 น. – 12.00 น.	การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	
13.00 น. – 14.30 น.	เทคนิคการจัดการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผล การจัดการเรียนรู้ Active learning	นางจันทะบูน ปีสวนยะมาด และครูโรงเรียนมัธยมตอน ปลายโพนสะหวั่น
14.30 น. – 16.30 น.	ศึกษาเอกสารและการจัดนิทรรศการ การจัดการ เรียนรู้ Active learning ทดสอบความรู้หลังการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ และมอบของที่ระลึก	ผู้อำนวยการ และครูโรงเรียนมัธยม ตอนปลายโพนสะหวั่น

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม กำหนดแนวทางการพัฒนาตามแผนการปฏิบัติการ คือการประชุม
เชิงปฏิบัติการ โดยใช้งบประมาณหมวดเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ดำเนินโครงการเพื่อ
พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning สามารถเขียนแผน
จัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน Active learning ได้ โดยใช้ระยะเวลาในการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการ มีคณะผู้ร่วมวิจัยเข้าร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 22 รูป/คน มี
วิทยากรให้ความรู้ จำนวน 2 คน คือ นางจันทะบูน ปีสวนยะมาด ศึกษานิเทศก์แขวงสะหวั่นนะ
เขต และท่านจันทะบูน ชมวิมาน คณะผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลายวัดไชยะพุमारาม
ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยกำหนดการในการ
ดำเนินงาน คือ วันที่ 13 มกราคม 2563 เวลา 08.30 น. ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการ
เวลา 09.00 น. เป็นพิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เวลา 09.30 น. ผู้ร่วมวิจัยทำแบบทดสอบ
ความรู้ความเข้าใจก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ จากนั้นวิทยากรให้ความรู้ในการจัดการเรียนรู้
Active learning มีการลงมือปฏิบัติจริงและผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษาตัวอย่างการจัดการเรียนรู้แบบ
โครงการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโพนสะหวั่น เสร็จแล้วมีการทำแบบทดสอบความรู้
ความเข้าใจหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการและมอบของที่ระลึก และผู้ร่วมวิจัยทุกคนได้รับ
มอบหมายให้ไปเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning คนละ 1 หน่วยการเรียนรู้ ในเวลา

1 สัปดาห์ หลังจากนั้นรวบรวมแผนการสอนเสนอวิทยากร คือ นางจันทร์พูน ปีสวนยะมาด และ ท่านจันทร์พูน ชมวิมาน ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนการจัดการเรียนรู้ 1 สัปดาห์

2.2 การจัดทำแผนการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ Active learning กลุ่มผู้วิจัยได้ประชุมวางแผนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อติดตามผลการพัฒนาให้คำแนะนำ ปรัชญาหรือ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ Active learning ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ดังตาราง 7

ตาราง 7 รายชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning

ที่	ชื่อ-สกุล	วิชา	เนื้อหา	ชั้น
1	อาจารย์แก้วลำมอน ไชยะเพ็ด	ภาษาลาว	คำเชื่อม คำต่อ	ม.5
2	พระมหาบุญยรัต วิสุตโธ	ภาษาบาลี	การันต์ในปุงลิงค์	ม.6
3	พระโอเด วิลันดอน	ธรรมมะ	พรหมวิหาร 4	ม.6
4	พระสีมอน จันดาวง	วินัย	ระเบียบการปกครอง	ม.7
5	อาจารย์สมพิต นันทะลาด	คณิตศาสตร์	การประดิษฐ์รูปทรง 3 มิติ	ม.7
6	อาจารย์เพ็ดสะไหม คุณทิสัก	คณิตศาสตร์	พื้นฐานเลขาคณิต	ม.5
7	อาจารย์ลำทอง แก้วพะนอม	เคมีศาสตร์	การหาธาตุ	ม. 7
8	อาจารย์บุญแปง แก้วปะทุม	ฟิสิกส์ศาสตร์	คิดไล่สูตรน้ำหนัก	ม.7
9	อาจารย์พู่เงิน แสงอาดิต	ฟิสิกส์ศาสตร์	คิดไล่สูตรน้ำหนัก	ม.6
10	อาจารย์สมจิต พะวิเสด	ประวัติศาสตร์	ภูมิปัญญา	ม.7
11	อาจารย์วอน มะนีจัน	ชีวศาสตร์	ร่างกายมนุษย์	ม. 5
12	อาจารย์พมมะนี แก้วดาลา	ศึกษาพลเมือง	เศรษฐกิจพอเพียง	ม. 5
13	อาจารย์บุญมา ไชนวง	ภาษาอังกฤษ	การอ่านข่าว	ม. 5
14	พระอ่างคำ บุตสมหวัง	ภาษาอังกฤษ	การอ่านข่าว	ม.7
15	พระอุตสา อชิโต	ภาษาอังกฤษ	การอ่านข่าว	ม.6
16	พระอินทะปinya สิดทีเดด	ICT	การทำรูป 3 มิติ	ม.5
17	อาจารย์กันหา คุณนระวง	ภูมิศาสตร์	เศรษฐกิจพอเพียง	ม. 5
18	พระพอนไซ เพ็ดมะนี	ภูมิศาสตร์	เศรษฐกิจพอเพียง	ม. 7
19	อาจารย์จันไท บุญมีมาก	วรรณคดี	บทละครสั้น นิทานสัตว์	ม.6
20	อาจารย์สีทน ลัดตะนะพอน	อภิธรรม	เรื่องจิต	ม. 5

2.3 การนิเทศภายใน

ในการจัดการเรียนรู้ Active learning กลุ่มผู้วิจัยได้ประชุมวางแผนปฏิบัติการนิเทศในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อติดตามผลการพัฒนา ให้คำแนะนำ ปรีกษาหารือ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ Active learning ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเป็นการเสริมสร้างกำลังแก่ผู้ร่วมวิจัยในการจัดการเรียนรู้ Active learning อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดแผนการปฏิบัติงานและปฏิบัติงานและปฏิทินการนิเทศภายใน ระหว่างวันที่ 20-24 มกราคม 2563 ดังตาราง 8

ตาราง 8 แผนการปฏิบัติงานการนิเทศภายในในการจัดการเรียนรู้ Active learning

วัน เดือน ปี	การดำเนินการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้นิเทศ
15 มกราคม 2563	แต่งตั้งและจัดทำคำสั่งมอบหมายงานรับผิดชอบในการนิเทศ	พระมาลี กอนอุไล
14-16 มกราคม 2563	กำหนดส่งแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning	พระมาลี กอนอุไล และผู้ร่วมวิจัย
20-24 มกราคม 2563	นิเทศภายในในการจัดการเรียนรู้ Active learning	พระมาลี กอนอุไล นางจันทะบูน ปีสวนยะมาต
24 มกราคม 2563	ประชุมวิเคราะห์ วิจัยกรณี ให้ข้อเสนอแนะ สอดคล้องปัญหาที่พบจากการนิเทศ	ผู้ร่วมวิจัยทุกรูป/คน ผู้นิเทศ

กำหนดปฏิทินการนิเทศในการจัดการเรียนรู้ Active learning ดังตาราง 9

ตาราง 9 ปฏิทินการนิเทศภายในการจัดการเรียนรู้ Active learning

ว/ด/ป	ผู้รับการนิเทศ	กิจกรรมที่นิเทศ	ผู้นิเทศ
20 มกราคม 2563	ผู้ร่วมวิจัยทุกรูป/คน	นิเทศการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้	พระมาลี กอนอุโล นางจันทะบุญ ปีสวณยะมาด
	พระมหาบุญยรัต วิสุตโธ พระโอเต วิสันดอน พระสีมอน จันดาวง พระสอละสิน ไสสะหวัน อาจารย์สมพิศ นันทะลาด อาจารย์เพ็ดสะไหม คุณทิสัก อาจารย์ลำทอง แก้วพะนม อาจารย์วอน มะนีจัน	สังเกตการณ์การ จัดการเรียนรู้ นิเทศการจัดการ เรียนรู้	พระมาลี กอนอุโล นางจันทะบุญ ปี สวณยะมาด
21 มกราคม 2563	พระสมจิต พะวิเสด อาจารย์บุญแปง แก้วปะทุม อาจารย์พู่เงิน แสงอาดิด พระพมมะนี แก้วดालา อาจารย์บุญมา ไชนวง พระอังก้า บุตสมหวัง พระอุตสา อชิโต พระอินทะปันยา สิตทิตเดด อาจารย์กันหา คุณนระวง พระพอนไซ เพ็ดมะนี อาจารย์จันไท บุญมีมาก พระสีทน ลัดตะนะพอน	สังเกตการณ์การ จัดการเรียนรู้ นิเทศการจัดการ เรียนรู้	พระมาลี กอนอุโล นางจันทะบุญ ปีสวณยะมาด
22 มกราคม 2563	ผู้ร่วมวิจัยทุกรูป/คน	ประชุมวิเคราะห์ วิจารณ์ให้ ข้อเสนอแนะ สอบถามปัญหาที่พบ จากการนิเทศ	ผู้ร่วมวิจัยทุกรูป/คน นางจันทะบุญ ปีสวณยะมาด

ตาราง 9 (ต่อ)

ว/ด/ป	ผู้รับการนิเทศ	กิจกรรมที่นิเทศ	ผู้นิเทศ
23 มกราคม 2563	พระมหาบุญยรัต วิสุตฺโต พระโอเด วิสันดอน พระสีมอน จันดาวง พระสอละสิน ไสสะหวัน พระสีทน ลัดตะนะพอน อาจารย์สมพิต นันทะลาด อาจารย์เพ็ดสะไหม คุณทิสัก อาจารย์ลำทอง แก้วพะนม อาจารย์วอน มะนีจัน อาจารย์จันไท บุญมีมาก	สังเกตการณ์การ จัดการเรียนรู้ นิเทศการจัดการ เรียนรู้	พระมาลี กอนอุไล นางจันทะบุน ปีสวณะมาต
24 มกราคม 2563	พระสมจิต พะวิเสต อาจารย์บุนแปง แก้วปะทุม อาจารย์พูเงิน แสงอาดิต พระพมมะนี แก้วดालา พระพอนไซ เพ็ดมะนี อาจารย์บุนมา ไซนวง พระอ่างคำ บุตสมหวัง พระอุตสา อชิโต พระอินทะปinya สิดทิตเตด อาจารย์กันหา คุณนะวง	สังเกตการณ์การ จัดการเรียนรู้ นิเทศการจัดการ เรียนรู้	พระมาลี กอนอุไล นางจันทะบุน ปี สวณะมาต
24 มกราคม 63	ผู้ร่วมวิจัยทุกรูป/คน	ประชุมวิเคราะห์ วิจารณ์ให้ ข้อเสนอแนะ สอบถามปัญหาที่พบ จากการนิเทศ	ผู้ร่วมวิจัยทุกรูป/คน นางจันทะบุน ปีสวณะมาต

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation)

3. ผลการพัฒนาศัทยภาพครูการจัดการเรียนรู้ Active Learning โรงเรียนมัธยม
สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม

การติดตามผลการพัฒนาศัทยภาพครูการจัดการเรียนรู้ Active learning
โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมารามในการประชุมเชิงปฏิบัติการ การ และการนิเทศ
ภายใน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.1.1 การทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ผลพัฒนาศัทยภาพครูการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียน
มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 13 มกราคม 2563
ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัยทั้งก่อนและหลังการประชุมเชิง
ปฏิบัติการ ผลการทดสอบปรากฏ ดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศัทยภาพครู
การจัดการเรียนรู้ Active learning

รูป/คนที่	คะแนนทดสอบก่อน การประชุม	คะแนนทดสอบหลัง การประชุม	ค่าร้อยละ ความก้าวหน้า
1	10	16	30
2	13	16	15
3	12	15	15
4	11	18	35
5	10	15	25
6	16	18	10
7	12	13	5
8	9	14	25
9	13	15	10
10	12	15	15
11	14	17	15
12	11	13	10
13	10	16	30
14	11	16	25

ตาราง 10 (ต่อ)

รูป/คนที่	คะแนนทดสอบก่อน การประชุม	คะแนนทดสอบหลัง การประชุม	ค่าร้อยละ ความก้าวหน้า
15	8	14	30
16	7	15	40
17	9	17	40
18	8	13	25
19	7	15	40
20	13	16	15
ค่าเฉลี่ย	10.80	15.35	-
S.D.	2.39	1.49	11.50
ร้อยละ	24.00	75.25	51.25

จากตาราง 10 พบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning ของผู้ร่วมวิจัย จำนวน 20 รูป/คน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ (\bar{X} = 10.80) คิดเป็นร้อยละ 24.00 และคะแนนเฉลี่ยหลังประชุมเชิงปฏิบัติการ (\bar{X} = 15.35) คิดเป็นร้อยละ 75.25 ซึ่งมีค่าร้อยละเฉลี่ยความก้าวหน้า เพื่อขึ้นเท่ากับ 51.25 จึงสรุปได้ว่า หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 20 รูป/คน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning เพิ่มขึ้น

3.1.2 การสังเกตพฤติกรรมของครู ผู้นิเทศและวิทยากรได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการพัฒนา โดยการสังเกตพฤติกรรมทั่วไปของผู้ร่วมวิจัยระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 13 มกราคม 2563 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมครูในระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการสังเกตพฤติกรรมตามแบบสังเกตการณ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

N = 20

ข้อ	รายการสังเกต	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การรักษาเวลาในการประชุม	4.45	0.60	มาก
2	การให้ความร่วมมือในการประชุม	3.60	0.50	มาก
3	ความสนใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	4.15	0.58	มาก
4	การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ	4.10	0.55	มาก
5	การให้คำปรึกษาระหว่างเพื่อนครู	2.55	0.51	ปานกลาง
6	การทำงานเป็นทีม	3.80	0.76	มาก
7	การร่วมกันสรุปความรู้สู่การปฏิบัติ	3.75	0.71	มาก
	เฉลี่ยรวม	3.77	0.18	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผลการสังเกตพฤติกรรมครูในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X} = 3.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมาก ไปน้อย 3 ข้อ ดังนี้ การรักษาเวลาในการประชุม (\bar{X} = 4.45) ความสนใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.15) การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ (\bar{X} = 4.10) สำหรับข้อ ที่มีค่าน้อยที่สุดคือ การให้คำปรึกษาระหว่างเพื่อนครู (\bar{X} = 2.55)

3.1.3 การติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม โดยการสอบถามผู้ร่วมวิจัยในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active Learning หลังจากเสร็จสิ้นการประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 13 มกราคม 2563 โดยใช้แบบประเมิน ปรากฏผล ดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้
Active learning

N = 20

ข้อ	รายการสังเกต	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	ด้านการเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการ			
1	การรับทราบข้อมูลข่าวสารมีความชัดเจน	4.44	0.51	มาก
2	วัตถุประสงค์ของการประชุมมีความชัดเจน	4.33	0.49	มาก
3	มีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้ารับการประชุมในระหว่างการประชุม	4.17	0.62	มาก
4	มีห้องประชุมที่เหมาะสม	3.83	0.71	มาก
	ด้านระยะเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการ			
5	ระยะเวลาที่ใช้ในการประชุมแต่ละเรื่องมีความเหมาะสม	4.00	0.59	มาก
6	จำนวนวันที่จัดประชุมมีความเหมาะสม	4.06	0.73	มาก
	ด้านหลักสูตรในการประชุมการปฏิบัติการ			
7	เนื้อหาที่มีความชัดเจน	4.50	0.62	มาก
8	เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning	4.11	0.58	มาก
9	เนื้อหาในการประชุมมีความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ Active learning	4.11	0.76	มาก
10	การนำเสนอเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ	3.78	0.81	มาก
	ด้านวิทยากรผู้ให้ความรู้			
11	การนำเสนอของวิทยากรมีความชัดเจน	4.00	0.69	มาก
12	การนำเสนอมีความน่าสนใจชวนให้ติดตาม	3.89	0.76	มาก
13	การใช้ภาษามีความชัดเจนเข้าใจง่าย	3.89	0.68	มาก
14	การนำเสนอส่งเสริมให้ผู้รับการประชุมได้พัฒนาการเรียนรู้ Active learning และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง	3.94	0.64	มาก
15	การตอบข้อซักถาม ตอบได้ตรงประเด็น	4.06	0.54	มาก
16	วิทยากรมีความเป็นกันเอง	4.28	0.57	มาก
17	เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการประชุมได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.11	0.68	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

N = 20

ข้อ	รายการสังเกต	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18	บรรยากาศในการจัดการประชุมไม่ตึงเครียด	3.89	0.76	มาก
	ด้านเอกสารและอุปกรณ์การประชุม			
19	เอกสารครอบคลุมเนื้อหาการประชุม	4.00	0.59	มาก
20	วัสดุอุปกรณ์มีเพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการประชุม	3.83	0.71	มาก
21	อุปกรณ์มีความพร้อมและสามารถใช้งานได้ดี	3.72	0.83	มาก
	ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ			
22	ความรู้ที่ได้จากการประชุมตรงกับความต้องการ	4.17	0.62	มาก
23	ได้รับความรู้ด้านเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้	3.72	0.67	มาก
24	หลังจากประชุม มีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนมากขึ้น	4.17	0.51	มาก
25	มีโอกาสนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้จากครูที่ร่วมประชุม	4.06	0.54	มาก
	ด้านการวัดผลและประเมินผล			
26	มีการประเมินความรู้ในเนื้อหาที่ประชุม	4.00	0.49	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.04	0.35	มาก

จากตาราง 12 พบว่า การประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ เนื้อหาที่มีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$) การรับทราบข้อมูลข่าวสารมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.44$) วัตถุประสงค์ของการประชุมมีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.33$)

3.2 ผลการนิเทศภายใน

3.3.1 การติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงเป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยทุกรูป/คน ได้ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning มา รูป/คนละ 1 หน่วยการเรียนรู้ ดังตาราง 13

ตาราง 13 หน่วยการเรียนรู้/เนื้อหาที่ผู้ร่วมวิจัยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning

ที่	ชื่อ-สกุล	วิชา	เนื้อหา	ชั้น	ผู้นิเทศ
1	อาจารย์แก้วลำม่อน ไชยะเพ็ด	ภาษาลาว	คำเชื่อม คำต่อ	ม.5	พระมาลี กอนอุไล
2	พระมหาดุญรัต วิสุตโธ	ภาษาบาลี	การ์นต์ในปุงลิงค์	ม.6	พระมาลี กอนอุไล
3	พระโอเด วิลันดอน	ธรรมมะ	พรหมวิหาร 4	ม.6	พระมาลี กอนอุไล
4	พระสีมอน จันดาวง	วินัย	ระเบียบการปกครอง	ม.7	พระมาลี กอนอุไล
5	อาจารย์สมพิท นันทะลาด	คณิตศาสตร์	การประดิษฐ์รูปทรง 3 มิติ	ม.7	พระมาลี กอนอุไล
6	อาจารย์เพ็ดสะใหม่ คุณทิสัก	คณิตศาสตร์	พื้นฐานเลขาคณิต	ม.5	พระมาลี กอนอุไล
7	อาจารย์ถ้ำทอง แก้วพะนม	เคมีศาสตร์	การหาธาตุ	ม. 7	พระมาลี กอนอุไล
8	อาจารย์บุญแปง แก้วปะทุม	ฟิสิกส์ศาสตร์	คิดได้สูตรน้ำหนัก	ม.7	พระมาลี กอนอุไล
9	อาจารย์พูเงิน แสงอาทิตย์	ฟิสิกส์ศาสตร์	คิดได้สูตรน้ำหนัก	ม.6	พระมาลี กอนอุไล
10	อาจารย์สมจิต พะวิเสด	ประวัติศาสตร์	ภูมิปัญญา	ม.7	พระมาลี กอนอุไล
11	อาจารย์วอน มะณีจัน	ชีวศาสตร์	ร่างกายมนุษย์	ม. 5	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด
12	อาจารย์พมมะณี แก้วดาลา	ศึกษาพลเมือง	เศรษฐกิจพอเพียง	ม. 5	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด
13	อาจารย์บุญมา ไชนวง	ภาษาอังกฤษ	การอ่านข่าว	ม. 5	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด
14	พระอ่างคำ บุตสมหวัง	ภาษาอังกฤษ	การอ่านข่าว	ม.7	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด
15	พระอดสา อชิโต	ภาษาอังกฤษ	การอ่านข่าว	ม.6	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด
16	พระอินทะปันยา สิตติเดด	ICT	การทำรูป 3 มิติ	ม.5	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด
17	อาจารย์กันหา คุณนะวง	ภูมิศาสตร์	เศรษฐกิจพอเพียง	ม. 5	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด
18	พระพอนไซ เพ็ดมะณี	ภูมิศาสตร์	เศรษฐกิจพอเพียง	ม. 7	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด
19	อาจารย์จันไท บุญมีมาก	วรรณคดี	บทละครสั้น นิทานสัตว์	ม.6	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด
20	อาจารย์สีทน ลัดตะนะพอน	อภิธรรม	เรื่องจิต	ม. 5	นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด

จากตาราง 13 พบว่า ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning ตามรายวิชาที่ทำการสอน ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning ได้ถูกประเมินเพื่อประกอบการจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้ Active learning หลังเสร็จสิ้นการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างวันที่ 14-16 มกราคม 2563 ปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

N = 20

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	สาระสำคัญ ครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนรู้	2.95	0.22	ปานกลาง
		2.55	0.51	ปานกลาง
2	ครอบคลุมขอบข่ายสาระการเรียนรู้	3.35	0.49	ปานกลาง
3	จุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องและครอบคลุมกับรายวิชา	2.69	0.25	ปานกลาง
		1.45	0.51	น้อยที่สุด
4	ระบุพฤติกรรมสอดคล้องกับรายวิชา	2.40	0.50	น้อย
5	มีความเฉพาะเจาะจง	3.10	0.64	ปานกลาง
6	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	2.95	0.60	ปานกลาง
7	สามารถวัดผลและประเมินผลได้	3.55	0.51	มาก
8	กิจกรรมการเรียนรู้ มีกิจกรรมกระตุ้นความคิด ความสนใจ	3.70	0.32	มาก
		2.80	0.70	ปานกลาง
9	มีกิจกรรมหลากหลายเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน	4.10	0.72	มาก
10	สามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้	3.95	0.69	มาก
11	มีขั้นตอนการสรุปเนื้อหาที่เรียน	3.95	0.60	มาก
12	สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดประสงค์ของการเรียนรู้	4.08	0.38	มาก
		3.80	0.62	มาก
13	สะดวกในการใช้ หรือการเข้าถึง	4.30	0.57	มาก
14	มีความถูกต้อง ทันสมัย และน่าสนใจ	4.15	0.67	มาก
15	การวัดผลและประเมินผล มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน	3.75	0.40	มาก
		4.00	0.65	มาก
16	มีเครื่องมือและวิธีวัดสอดคล้องตามจุดประสงค์	4.05	0.69	มาก
17	มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	3.20	0.70	ปานกลาง
18	ภาพรวม แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน	3.62	0.31	มาก
		3.55	0.51	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

N = 20

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
19	แต่ละองค์ประกอบสัมพันธ์กันและสะท้อนให้เห็นถึง การจัดการเรียนรู้ Active learning	3.70	0.57	มาก
เฉลี่ยรวม		3.42	0.11	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่า ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาศักยภาพ
ครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยผู้นิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมี
ค่าเฉลี่ยรวม (\bar{X} = 3.42) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับ
จากมากไปน้อย 3 ด้าน ดังนี้ สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ (\bar{X} = 4.08) การวัดผลและประเมินผล
(\bar{X} = 3.75) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (\bar{X} = 3.70)

นอกจากการประเมินรายข้อแล้ว ผู้วิจัยยังได้นำคะแนนดังกล่าวมาวิเคราะห์คะแนน
เฉลี่ยของผู้ร่วมวิจัยแต่ละคน ดังตาราง 15

ตาราง 15 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การวิจัย เรื่องการพัฒนาศักยภาพครู
ในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยผู้นิเทศ

ที่	ชื่อ-สกุล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาจารย์ แก้วลำมอน ไชยะเพ็ด	3.47	0.84	ปานกลาง
2	พระมหาบุญรัต วิสุตโธ	3.21	0.98	ปานกลาง
3	พระโอเด วิสันดอน	3.42	0.90	ปานกลาง
4	พระสีมอน จันตาวง	3.32	1.16	ปานกลาง
5	อาจารย์สมพิต นันทะลาด	3.53	0.90	มาก
6	อาจารย์เพ็ดสะใหม่ คุณทิสัก	3.47	1.02	ปานกลาง
7	อาจารย์ลำทอง แก้วพะนม	3.42	0.77	ปานกลาง
8	อาจารย์บุญแปง แก้วปะทุม	3.26	0.93	ปานกลาง
9	อาจารย์พู่เงิน แสงอาดิด	3.63	0.96	มาก
10	อาจารย์สมจิต พะวิเสด	3.47	1.12	ปานกลาง
11	อาจารย์วอน มะณีจัน	3.53	0.90	มาก
12	อาจารย์พมมะณี แก้วดालา	3.47	1.07	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	ชื่อ-สกุล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13	อาจารย์บุญมา ไชนุง	3.53	0.77	มาก
14	พระอ่างค์ำ บุคสมหวัง	3.42	1.02	ปานกลาง
15	พระอดุสา อชิโต	3.53	0.90	มาก
16	พระอินทะปinya สิตทิเตด	3.26	1.15	ปานกลาง
17	อาจารย์กันหา คุณนวง	3.42	0.84	ปานกลาง
18	พระพอนไซ เพ็คมะนี	3.32	0.89	ปานกลาง
19	อาจารย์จันไท บุนมีมาก	3.47	0.90	ปานกลาง
20	อาจารย์สีทน ลัดตะนะพอน	3.37	0.90	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.43	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 15 พบว่า ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning รายรูป/คน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายรูป/คน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 คน ดังนี้ อาจารย์พูนเงิน แสงอาทิตย์ ($\bar{X} = 3.63$) อาจารย์บุญมา ไชนุง ($\bar{X} = 3.53$) อาจารย์สมพิศ นันทะลาด ($\bar{X} = 3.53$) อาจารย์วอน มะนีจัน ($\bar{X} = 3.53$) และพระอดุสา อชิโต ($\bar{X} = 3.53$)

3.3.2 ผลการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัยในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนวัดไชยะพุมาราม หลังจากผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ โดยผู้นิเทศดำเนินการสังเกต โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ทำการสังเกตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 – 7 แบบเจาะจง โดยคัดเลือกมาชั้นเรียนละ 1 ห้อง เนื่องจากแต่ละห้องไม่มีความแตกต่างกันในการเรียนรู้ และเลือกมาห้องเรียนละ 6 รูป แบ่งเป็นนักเรียนเก่ง 2 รูป นักเรียนปานกลาง 2 รูป และนักเรียนอ่อน 2 รูป (แบ่งกลุ่มตามผลการเรียน) ผลสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ปรากฏตามตาราง 16

ตาราง 16 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ Active learning

N = 18

ข้อ	รายการสังเกต	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีความตั้งใจเรียน	3.78	0.43	มาก
2	ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	3.78	0.94	มาก
3	ทำงานเป็นกลุ่ม	3.83	0.62	มาก
4	มีชิ้นงานครบตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย	3.72	0.75	มาก
5	ความมีระเบียบวินัยระหว่างเรียน	3.67	0.91	มาก
6	มีการสอบถาม แสดงความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน	3.89	0.68	มาก
7	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	3.78	0.55	มาก
8	มีการนำเสนอผลงานของผู้เรียนในระหว่างเรียน	3.83	0.62	มาก
9	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.94	0.80	มาก
10	นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในระหว่างเรียน	3.50	0.99	ปานกลาง
11	ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง	3.83	0.62	มาก
12	ผู้เรียนตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล	3.39	0.50	ปานกลาง
13	ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิต	3.61	0.61	มาก
เฉลี่ยรวม		3.86	0.70	มาก

จากตาราง 16 พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.94$) มีการสอบถาม แสดงความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน ($\bar{X} = 3.89$) ทำงานเป็นกลุ่ม มีการนำเสนอผลงานของผู้เรียนในระหว่างเรียน และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.83$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้เรียนตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.39$)

3.3.3 ผลการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของผู้ร่วมวิจัยในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนวัดไชยชุมพุมาราม หลังจากผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ โดยผู้นิเทศดำเนินการสังเกต โดยใช้แบบสอบถามความพึง

พอใจของนักเรียนในการเรียนรู้ Active learning สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 – 7 แบบเจาะจง โดยคัดเลือกมาชั้นเรียนละ 1 ห้อง เนื่องจากแต่ละห้องไม่มีความแตกต่างกันในการเรียนรู้ และเลือกมาห้องเรียนละ 6 รูป แบ่งเป็นนักเรียนเก่ง 2 รูป นักเรียนปานกลาง 2 รูป และนักเรียนอ่อน 2 รูป (แบ่งกลุ่มตามผลการเรียน) ผลการสอบถาม ปรากฏตามตาราง 17

ตาราง 17 ผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม

ข้อ	รายการสังเกต	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	พฤติกรรมจัดการเรียนรู้ Active learning ของผู้เรียนแต่ละครั้ง	3.94	0.73	มาก
2	การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning	3.72	0.83	มาก
3	การมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ Active learning	3.94	1.06	มาก
4	การประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning	3.89	0.68	มาก
5	การจัดบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ Active learning	4.06	0.73	มาก
6	เปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning	4.39	0.78	มาก
7	การทำงานเป็นกลุ่มตามที่ครูมอบหมายในแต่ละครั้งของการจัดการเรียนรู้ Active learning	3.78	0.88	มาก
8	การนำความรู้และความสามารถจากการจัดการเรียนรู้ Active learning ไปใช้ประโยชน์	4.22	0.81	มาก
เฉลี่ยรวม		3.99	0.44	มาก

จากตาราง 17 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ Active learning พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning ($\bar{X} = 4.39$) การนำความรู้และความสามารถจากการจัดการเรียนรู้ Active learning ไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 4.22$) และ การจัดบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ Active learning ($\bar{X} = 4.06$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning ($\bar{X} = 3.72$)

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

การสะท้อนกลับการพัฒนาศกยภาพครูในการจัดการเรเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งผู้ร่วมวิจัยร่วมกันประชุมวิเคราะห์และสรุปผลการ ดำเนินการร่วมกันตามแนวทางการพัฒนา 2 แนวทาง คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการ นิเทศภายใน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลและนำผลมาสะท้อน ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศกยภาพครูในการจัดการเรเรียนรู้ Active learning พบว่า การทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรเรียนรู้ Active learning หลังจากประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรเรียนรู้ Active learning เพิ่มขึ้น พฤติกรรมของผู้ร่วมวิจัยในระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก การสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยที่มีต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การนิเทศภายใน

การนิเทศการจัดการเรเรียนรู้ Active learning ของครู ซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัย พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจสามารถเขียนแผนการจัดการเรเรียนรู้ Active learning ได้ใน ระดับปานกลาง ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจของผู้ร่วมวิจัยเพราะการประเมินแผนการจัดการเรเรียนรู้ ของผู้ร่วมวิจัยทั้ง 15 รูป/คน มีผลการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีผู้ร่วมวิจัย 5 รูป/คน ที่สามารถเขียนแผนการจัดการเรเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาศกยภาพครูในการ จัดการเรเรียนรู้ Active learning ประสบความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้ร่วมวิจัย มีความเห็นว่าให้ผู้ ที่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 15 รูป/คน พัฒนาการเขียนแผนในวงรอบที่ 2 ต่อไป

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

1. สภาพและปัญหาในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขั้นการวางแผน

จากการที่ผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ประชุมปรึกษาหารือกัน ในการพัฒนา ร่วมกันในวงรอบที่ 1 และที่ประชุมมีมติร่วมกันว่า จะใช้แนวทางการนิเทศแบบสอนงานในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ Active learning ของครูผู้ร่วมวิจัย โดยการประเมินแผนการจัดการ เรียนรู้ที่ผู้ร่วมวิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการนิเทศแบบสอนงานเป็นแนวทางที่ดีในการพัฒนาครูให้ สามารถจัดการเรียนรู้ Active learning ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 2 แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขั้นการปฏิบัติการ

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้นำข้อมูลที่ได้จากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 มา ประชุมวิเคราะห์ร่วมกัน เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563 ระหว่างเวลา 13.00 – 16.00 น. ณ ห้อง ประชุมโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม ทำให้ทราบว่าผู้ร่วมวิจัยยังขาดทักษะใน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่ครบ ตามรูปแบบรายการของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และวิธีบูรณาการโครงการไปเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นต้องมีการปรับปรุงให้มีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป โดยผู้ นิเทศได้นำเอกสารและตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning มาให้ผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษา และเป็นตัวอย่างในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ active learning และได้กำหนดปฏิทินการ นิเทศ การเขียนแผนและสังเกตพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ Active learning ระหว่างวันที่ 5-7 กุมภาพันธ์ 2563 รายละเอียดดังตาราง 18

ตาราง 18 ปฏิทินการนิเทศภายในการจัดการเรียนรู้ Active learning วงรอบที่ 2 โดยผู้นิเทศ

ว/ด/ป	ผู้รับการนิเทศ	เนื้อหา	กิจกรรมที่ นิเทศ
5-6 กุมภาพันธ์ 2563 นิเทศโดย พระมาลี กอนอู่ไล	พระมหาบุญยรัต วิสุตโธ พระโอเด วิลันดอน พระสีมอน จันดาวง พระสอลละสิน ไสสะหวัน อาจารย์เพ็ดสะไหม คุณทิสัก อาจารย์ลำทอง แก้วพะนม พระสมจิต พะวิเสด อาจารย์บุนแปง แก้วปะทุม	คำเชื่อม คำต่อ การรันตีในปุงลิงค์ พรหมวิหาร 4 ระเบียบการปกครอง พื้นฐานเลขาคณิต การหาธาตุ คิดไล่สูตรน้ำหนัก ภูมิปัญญา	นิเทศการ เขียนแผนการ จัดการเรียนรู้
5-6 กุมภาพันธ์ 2563 นิเทศโดย นางจันทะบุน ปีสวน ยะมาด	พระพมมะนี แก้วดालา พระอ่างคำ บุตสมหวัง พระอินทะปันยา สิดทิตเตด อาจารย์กันหา คุณนระวง พระพอนไซ เพ็ดมะนี อาจารย์จันไท บุนมีมาก พระสีทน ลัดตะนะพอน	เศรษฐกิจพอเพียง การอ่านข่าว การทำรูป 3 มิติ เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพอเพียง บทละครสั้น นิทานสัตว์ เรื่องจิต	
7 กุมภาพันธ์ 2563	พระมหาบุญยรัต วิสุตโธ พระโอเด วิลันดอน พระสีมอน จันดาวง พระสอลละสิน ไสสะหวัน อาจารย์เพ็ดสะไหม คุณทิสัก อาจารย์ลำทอง แก้วพะนม พระสมจิต พะวิเสด อาจารย์บุนแปง แก้วปะทุม พระพมมะนี แก้วดาลา พระอ่างคำ บุตสมหวัง พระอินทะปันยา สิดทิตเตด อาจารย์กันหา คุณนระวง	คำเชื่อม คำต่อ การรันตีในปุงลิงค์ พรหมวิหาร 4 ระเบียบการปกครอง พื้นฐานเลขาคณิต การหาธาตุ คิดไล่สูตรน้ำหนัก ภูมิปัญญา เศรษฐกิจพอเพียง การอ่านข่าว การทำรูป 3 มิติ เศรษฐกิจพอเพียง	ประชุม วิเคราะห์ วิจารณ์ให้ ข้อเสนอแนะ สรุปผลการ นิเทศ

ตาราง 18 (ต่อ)

ว/ด/ป	ผู้รับการนิเทศ	เนื้อหา	กิจกรรมที่ นิเทศ
7 กุมภาพันธ์ 2563	พระพอนไซ เพ็ชระนิ อาจารย์จันท บุนมีมาก พระสีทน ลัดตะนะพอน	เศรษฐกิจพอเพียง บทละครสั้น นิทานสัตว์ เรื่องจิต	

จากตาราง 18 ผู้นิเทศ คือ พระมาลี กอนอุไล และนางจันทะบุน ปีสวนยะมาด ดำเนินการตามกำหนดการนิเทศที่กำหนดไว้โดยใช้ครูผู้ร่วมวิจัยส่งแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning ที่จัดทำให้ รูป/คนละ 1 หน่วยการเรียนรู้ โดยผู้นิเทศตรวจประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้คำชี้แนะรายบุคคล โดยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจนเป็นผลสำเร็จ ตามศักยภาพของครูแต่ละรูป/คน ระหว่างการนิเทศจะมีการประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และติดตามการจัดการเรียนรู้ Active learning จัดประชุมครั้งแรก วันที่ 10-19 กุมภาพันธ์ 2563 เป็นการวิเคราะห์ อภิปรายและให้คำชี้แนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินกิจกรรมการเรียนรู้ และประชุมครั้งที่ 2 ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2563 เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้อภิปรายและสรุปผล เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่นำมาใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองต่อไป

3. ผลการติดตามการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นครอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ชั้นการสังเกตการณ์

การนิเทศการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และติดตามการจัดการเรียนรู้
Active learning ในวงรอบที่ 2 ดำเนินการดังนี้

3.1 การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning ในวงรอบที่ 2

ผู้ร่วมวิจัยได้จัดทำและส่งแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้นิเทศทำการ
ประเมินใหม่ ดังตาราง 19

ตาราง 19 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การวิจัย เรื่องการพัฒนาศัภษาภาพครู
ในการจัดการเรียนรู้ Active learning ในวงรอบที่ 2

N = 15

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	สาระสำคัญ	4.00	0.48	มาก
	ครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนรู้	4.05	0.69	มาก
2	ครอบคลุมข้อบ่งชี้สาระการเรียนรู้	3.95	0.69	มาก
3	จุดประสงค์การเรียนรู้	4.02	0.33	มาก
	สอดคล้องและครอบคลุมกับรายวิชา	4.10	0.64	มาก
4	ระบุพฤติกรรมสอดคล้องกับรายวิชา	4.05	0.60	มาก
5	มีความเฉพาะเจาะจง	4.15	0.75	มาก
6	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	3.95	0.60	มาก
7	สามารถวัดผลและประเมินผลได้	3.85	0.59	มาก
8	กิจกรรมการเรียนรู้	4.21	0.39	มาก
	มีกิจกรรมกระตุ้นความคิด ความสนใจ	4.10	0.55	มาก
9	มีกิจกรรมหลากหลายเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน	4.20	0.62	มาก
10	สามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้	4.25	0.64	มาก
11	มีขั้นตอนการสรุปเนื้อหาที่เรียน	4.30	0.66	มาก
12	สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้	4.08	0.49	มาก
	สัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดประสงค์ของการเรียนรู้	3.95	0.51	มาก
13	สะดวกในการใช้ หรือการเข้าถึง	4.30	0.66	มาก
14	มีความถูกต้อง ทันสมัย และน่าสนใจ	4.00	0.73	มาก
15	การวัดผลและประเมินผล	4.05	0.44	มาก
	มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน	3.95	0.51	มาก
16	มีเครื่องมือและวิธีวัดสอดคล้องตามจุดประสงค์	4.00	0.73	มาก
17	มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย	4.20	0.62	มาก
18	ภาพรวม	4.25	0.34	มาก
	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน	4.35	0.59	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

N = 15

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
19	แต่ละองค์ประกอบสัมพันธ์กันและสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้ Active learning	4.15	0.59	มาก
เฉลี่ยรวม		4.10	0.27	มาก

จากตาราง พบว่า ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยผู้นิเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ด้าน ดังนี้ ด้านภาพรวม ($\bar{X} = 4.25$) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.21$) และด้านสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสาระสำคัญ ($\bar{X} = 4.00$)

ตาราง 20 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning ในวงรอบที่ 2

N = 15

ที่	ชื่อ-สกุล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	อาจารย์แก้วลำมอน ไชยะเพ็ด	4.47	0.51	มาก
2	พระมหาบุญยรัต วิสุตโธ	4.16	0.37	มาก
3	พระโอเด วิสันดอน	3.58	0.61	มาก
4	พระสีมอน จันดาวง	4.05	0.71	มาก
5	อาจารย์เพ็ดสะใหม่ คุณทิสัก	4.26	0.45	มาก
6	อาจารย์ลำทอง แก้วพะนม	4.26	0.56	มาก
7	อาจารย์บุญแปง แก้วปะทุม	3.51	0.48	มาก
8	อาจารย์สมจิต พะวิเสด	4.21	0.63	มาก
9	อาจารย์พมมะณี แก้วดालา	4.42	0.61	มาก
10	พระอังกำ บุคสมหวัง	4.00	0.67	มาก
11	พระอินทะปัญญา สิตทิเตด	4.11	0.66	มาก
12	อาจารย์กันหา คุณนระวง	4.32	0.58	มาก

ที่	ชื่อ-สกุล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13	พระพอนไซ เพ็ชตะนิ	4.05	0.62	มาก
14	อาจารย์จันท บุนมีมาก	4.16	0.50	มาก
15	อาจารย์สีทน ลัดตะนะพอน	4.00	0.67	มาก
เฉลี่ยรวม		4.10	0.15	มาก

จากตาราง 20 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning ในวงรอบที่ 2 ของครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัย ซึ่งได้รับการตรวจสอบประเมิน รูป/คนละ 1 หน่วยการเรียนรู้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายรูป/คน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรูป/คน

3.2 การสัมภาษณ์ครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัย

จากการสัมภาษณ์ครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัย พบว่า เมื่อผู้ร่วมวิจัยได้รับการนิเทศด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และวิธีการจัดการเรียนรู้แล้วทำให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการได้ดียิ่งขึ้น มีความรู้ความเข้าใจ รู้จักวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย มีการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริงและสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ในการเรียนรู้แบบโครงการที่เหมาะสม ดังผลสัมภาษณ์ครูที่เป็นผู้วิจัยดังต่อไปนี้

“...การจัดการเรียนรู้ Active learning มีประโยชน์อย่างมากในการพัฒนานักเรียนให้รู้จักคิด รู้จักแสวงหาคำตอบ รู้จักนำเสนอ การนิเทศ การติดตามในสองวงรอบที่ผ่านมา ทำให้การจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น...”

(แก้วลำมอน ไชยะเพ็ด, สัมภาษณ์, 2563)

“...การจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญ...”

(พระอุตสา อชีโต, สัมภาษณ์, 2563)

“...จากการพัฒนาในวงรอบที่สองที่ผ่านมา ทำให้การจัดการเรียนรู้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ทั้งการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งการนิเทศภายในช่วยได้มาก ทำให้มองเห็นจุดที่ต้องปรับปรุงในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาให้ดีขึ้นได้...”

(สีทน ลัดตะนะพอน, สัมภาษณ์, 2563)

“...หลังได้รับการนิเทศการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการกำหนดจุดประสงค์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ Active learning เพิ่มมากขึ้น...”

(พระพอนไซ เพ็ดมะณี, สัมภาษณ์, 2563)

“...จากการนิเทศติดตามอย่างเข้มข้น ช่วยให้แผนการจัดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ...”

(พระโอดะ วิลันดอน, สัมภาษณ์, 2563)

“...จากการนิเทศติดตามทำให้การจัดการเรียนรู้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญในการจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสามารถรู้ปัญหาและปรับปรุงแก้ไขจนลดน้อยลง...”

(วอน มะณีจัน, สัมภาษณ์, 2563)

**การเปรียบเทียบผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning
โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนไกสอนพมวิหาน แขวง
สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว**

ตาราง 21 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาศัภยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning
โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหิตน
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว วงรอบที่ 1
และวงรอบที่ 2

ที่	ชื่อ-สกุล	วงรอบที่ 1		แปลผล	วงรอบที่ 2		แปลผล	ความก้าวหน้า
		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1	อาจารย์แก้วลำมอน ไชยะเพ็ด	3.47	0.84	ปานกลาง	4.47	0.51	มาก	1.00
2	พระมหาบุญยรัต วิสุตโธ	3.21	0.98	ปานกลาง	4.16	0.37	มาก	0.95
3	พระโอเต วิสันดอน	3.42	0.90	ปานกลาง	3.58	0.61	มาก	0.16
4	พระสีมอน จันดาวง	3.32	1.16	ปานกลาง	4.05	0.71	มาก	0.73
5	อาจารย์สมพิต นันทะเลาด	3.53	0.90	มาก	-	-	-	-
6	อาจารย์เพ็ดสะไหม คุณทิสัก	3.47	1.02	ปานกลาง	4.26	0.45	มาก	0.79
7	อาจารย์ลำทอง แก้วพะนม	3.42	0.77	ปานกลาง	4.26	0.56	มาก	0.84
8	อาจารย์บุญแปง แก้วปะทุม	3.26	0.93	ปานกลาง	3.51	0.48	มาก	0.25
9	อาจารย์พูเงิน แสงอาดิต	3.63	0.96	มาก	-	-	-	-
10	อาจารย์สมจิต พะวิเสด	3.47	1.12	ปานกลาง	4.21	0.63	มาก	0.74
11	อาจารย์วอน มะนีจัน	3.53	0.90	มาก	-	-	-	-
12	อาจารย์พมมะนี แก้วดालา	3.47	1.07	ปานกลาง	4.42	0.61	มาก	0.95
13	อาจารย์บุญมา ไชนวง	3.53	0.77	มาก	-	-	-	-
14	พระอังกำ บุตสมหวัง	3.42	1.02	ปานกลาง	4.00	0.67	มาก	0.58
15	พระอุตสา อชิโต	3.53	0.90	มาก	-	-	-	-
16	พระอินทะปันยา สิตทิตเตด	3.26	1.15	ปานกลาง	4.11	0.66	มาก	0.85
17	อาจารย์กันหา คุณนะวง	3.42	0.84	ปานกลาง	4.32	0.58	มาก	0.90
18	พระพอนไซ เพ็ดมะนี	3.32	0.89	ปานกลาง	4.05	0.62	มาก	0.73
19	อาจารย์จันไท บุญมีมาก	3.47	0.90	ปานกลาง	4.16	0.50	มาก	0.69
20	อาจารย์สีทน ลัดตะนะพอน	3.37	0.90	ปานกลาง	4.00	0.67	มาก	0.63
เฉลี่ยรวม		3.43	0.74	ปานกลาง	4.10	0.15	มาก	0.67

จากตาราง 21 การเปรียบเทียบผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นครอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในวงรอบที่ 1 วงรอบที่ 2 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยภาพรวมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.67 เพื่อพิจารณาเป็นรายรูป/คน พบว่า มีผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning เพิ่มขึ้นและอยู่ในระดับมากทุกรูป/คน

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ

การสะท้อนกลับโดยการประชุมระดมความคิดเห็นร่วมกันของผู้ร่วมวิจัย เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 13.00 – 16.00 น. ห้องประชุมโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นครอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้ร่วมวิจัยมีความเห็นว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อเทียบกับวงรอบที่ 1 เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.67 ซึ่งการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ได้มีการพัฒนาเพื่อขึ้นทุกรูป/คน

จากการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning ในวงรอบที่ 2 พบว่า การใช้แนวทางในการพัฒนาศักยภาพครู โดยการนิเทศแบบสอนงานในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการพัฒนาครูที่ดีทำให้ครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมมากขึ้นและจากผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ ทั้งสองวงรอบ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครูมีความพึงพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ Active learning ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งการช่วยเหลือกันของผู้เรียนระหว่างปฏิบัติกิจกรรม การทำงานเป็นกลุ่ม การมีส่วนร่วม นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในระหว่างเรียนรู้ ตัดสินปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และรู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นผู้เรียนยังมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ของหลักสูตรและเรียนรู้อย่างมีความสุข ซึ่งการพัฒนาครูตามแนวทางนี้จะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ เป็นไปตามความมุ่งหมายของการดำเนินการวิจัย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยม
สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. ความสำคัญของการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยม
สงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning
โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เพื่อติดตามผลของการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active
learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความสำคัญและก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ได้ทราบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. ได้ทราบผลของการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
4. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจได้นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

1.1 กลุ่มผู้วิจัย จำนวน 22 รูป/คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม ปีการศึกษา 2562 ที่ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2562 จำนวน 21 รูป/คน โดยเลือกเจาะจง ประกอบด้วย

1.1.2.1 ครูสอนวิชาภาษาลาว

- 1.1.2.2 ครูสอนวิชาภาษาบาลี
- 1.1.2.3 ครูสอนวิชาธรรมะ
- 1.1.2.4 ครูสอนวิชาวินัย
- 1.1.2.5 ครูสอนวิชาคณิตศาสตร์
- 1.1.2.6 ครูสอนวิชาเคมีศาสตร์
- 1.1.2.7 ครูสอนวิชาฟิสิกส์
- 1.1.2.8 ครูสอนวิชาประวัติศาสตร์
- 1.1.2.9 ครูสอนวิชาชีวศาสตร์
- 1.1.2.10 ครูสอนวิชาศึกษาพลเมือง
- 1.1.2.11 ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ
- 1.1.2.12 ครูสอนวิชาคอมพิวเตอร์
- 1.1.2.13 ครูสอนวิชาภูมิศาสตร์
- 1.1.2.14 ครูสอนวิชาวรรณคดี
- 1.1.2.15 ครูสอนวิชาอภิธรรม

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 22 รูป/คน ประกอบด้วย

1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 1 รูป และรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 1 คน ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 รูป/คน

1.2.2 ผู้นิเทศ คือ หัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และพระมาลี กอนอุไล

1.2.3 กลุ่มตัวแทนนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้อง ห้องเรียนละ 6 รูป รวมทั้งสิ้น 18 รูป เลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ คือ นักเรียนที่เรียนเก่ง จำนวน 2 รูป นักเรียนที่เรียนปานกลาง จำนวน 2 คน นักเรียนที่เรียนอ่อน จำนวน 2 รูป

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

ภารกิจครั้งนั้น ได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาไว้ดังนี้

2.1 เนื้อหาการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

มี 3 ด้าน ดังนี้

2.1.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning

2.1.2 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning

2.1.3 การจัดการเรียนรู้ Active learning

2.2 แนวทางและวิธีดำเนินการพัฒนาครู ใช้แนวทางดังนี้

2.2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.2.2 การนิเทศภายใน

2.2.3 การนิเทศแบบสอนงาน

3. ขอบเขตด้านวิธีดำเนินการวิจัย

ใช้หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (องอาจ นัยพัฒน์, 2554, หน้า 301 – 303) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

3.1 ขั้นการวางแผน (Planning)

3.2 ขั้นการปฏิบัติ (Action)

3.3 ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

3.4 ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

4.1 วงรอบที่ 1

ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2562 ถึง มกราคม 2563

4.2 วงรอบที่ 2

เดือน กุมภาพันธ์ 2563

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยนำหลักการ และขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taaggart มาเป็น กระบวนการในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (องอาจ นัยพัฒน์, 2554,

หน้า 301 – 303)

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันศึกษาสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning กำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนาและจัดทำแผนปฏิบัติการดังนี้

1.1 ศึกษา วิเคราะห์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ Active learning ของครูโรงเรียนมัธยมสังกัดตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.2 ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โรงเรียนมัธยมสังกัดตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังกัดตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.3 เขียนโครงการ และเสนออนุมัติโครงการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังกัดตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.4 แต่งตั้งคณะกรรมการการอบรมเชิงปฏิบัติการและคณะกรรมการติดตามประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้แนวทางการพัฒนา คือ

1.4.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.4.2 การนิเทศภายใน

1.5 สร้างเครื่องมือในการกำกับติดตาม การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด

1.6 จัดเตรียมสถานที่ และเอกสาร สื่อต่าง ๆ ให้พร้อมสำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2. ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

การดำเนินการ (Action) ตามแผนที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดร่วมกัน ดังนี้

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้ Active learning มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในเวลาดำเนินการ จำนวน 2 วัน โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้

ความสามารถ จำนวน 2 คน คือ นางจันทะบูน ปีสานยะลาด ตำแหน่งศึกษานิเทศก์แผนก
ศึกษาธิการ แขวงสะหวันนะเขต และท่านจันทะบูน ชมวิมาน ตำแหน่งคณะอำนวยการโรงเรียน
มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม ซึ่งเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ Active
learning มาเป็นวิทยากรให้ความรู้

2.2 การนิเทศภายในในกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันวางแผนการนิเทศภายใน
อย่างเป็นระบบ จัดทำปฏิทินการนิเทศ เป็นการส่งเสริม สนับสนุนชี้แนะ แนะนำช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันโดย ท่านจันทะบูน ชมวิมาน คณะอำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม
นาคอนโกสอพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ม
ีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยจะดำเนินการนิเทศภายใน ทั้งการ
เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning

3. ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ที่สอดคล้องกับกิจกรรมในแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้เครื่องมือ 3 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถาม
ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติ 2) แบบสัมภาษณ์ ผู้ร่วมวิจัยหลังเข้าร่วมการอบรมเชิง
ปฏิบัติการ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อ
ทดสอบ สัมภาษณ์และประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมวิจัยในการอบรมเชิงปฏิบัติการ การ
พัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning สำหรับการรวบรวมข้อมูลจากผู้ร่วม
วิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning

3.2 การนิเทศภายใน ใช้เครื่องมือ 3 ฉบับ คือ 1) แบบประเมินแผนการ
จัดการเรียนรู้ Active learning 2) แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ร่วมวิจัยในระหว่างจัดการเรียนรู้
Active learning และ 3) แบบสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ Active
learning สำหรับการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการนำความรู้ไปใช้
ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning

4. ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

กลุ่มผู้วิจัยและผู้นิเทศ นำรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือ
นำมาวิเคราะห์เพื่ออภิปรายและร่วมกันสรุป เพื่อสะท้อนผลตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลของการศึกษาศักยภาพ ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1.1 สภาพการจัดการเรียนรู้ Active learning การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบวิธีการ ที่ไม่มีความหลากหลาย ขาดเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เน้นการบรรยายให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยวิธีท่องจำ และจัดบันทึกตามเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูเตรียมไว้ นักเรียนขาดการสร้างสรรค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่มีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้และการวัดประเมินผล

1.2 ปัญหาการจัดการเรียนรู้ Active learning ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ Active learning ทำให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นตามหลักสูตร นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ Active learning ไม่สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถของนักเรียน ครูขาดความสามารถในการผลิตและใช้สื่อที่ทันสมัย ในส่วนโรงเรียนขาดการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้เวลา 1 วัน ณ โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.2 การนิเทศภายใน ดำเนินการรอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 20-24 มกราคม 2563 โดยในวงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 5 - 7 กุมภาพันธ์ 2563 ใช้กระบวนการนิเทศแบบสอนงาน (Coaching)

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม

นะคอนโกสอนพมวิทธาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning เพิ่มมากขึ้น หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยมีร้อยละเฉลี่ยความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น

3.2 ครูมีความสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.3 นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ Active learning อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทธาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการร่วมมือจากหลายฝ่าย ทำให้การดำเนินการเป็นไปด้วยดี มีการพัฒนาครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้ Active learning ซึ่งนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ Active learning พบว่า ครูจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย ไม่เน้นการจัดการเรียนรู้ Active learning และครูยังขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ การแก้ปัญหาเพิ่ม จัดกิจกรรมส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแก้ปัญหาเพิ่ม จัดกิจกรรมส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนด้านการคิดวิเคราะห์ขาดการวางแผนการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม ขาดการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และการนิเทศยังไม่เหมาะสม เครื่องมือการนิเทศขาดคุณภาพ ขาดผู้นิเทศที่มีความเข้าใจ และสามารถให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กับผู้รับการนิเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูยังไม่ได้รับการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ Active learning ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย รสिता รักสกุล (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ Active learning ของนักศึกษาในรายวิชาการบริหาร การจัดการยุคใหม่และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active

learning 2) ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active learning กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEN 351 การบริหารจัดการยุคใหม่และภาวะผู้นำ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 407 คน โดยใช้การคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ ละการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม จำนวน 24 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2) แบบทดสอบหาสัมฤทธิ์ผลของการเรียน (รูบริคส์) 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ Active learning หลักการจัดการเรียนการสอนมีคะแนนจากการทดสอบสูงกว่าการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ Active learning มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลจากการศึกษาสามารถนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนได้ในลำดับต่อไป

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning 2) ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active learning ซึ่งกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มีเนื้อหาสาระที่สนใจ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ตรงกรอบแนวคิดของการพัฒนา วิทยากรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นอย่างดี สามารถถ่ายทอดความรู้ กระตุ้นความคิดยกตัวอย่างและลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้วิจัยได้รับความเข้าใจเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ Active learning ทราบแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning เพิ่มขึ้น ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ Active learning ได้ช่วยเปิดมุมมองแนวคิดวิธีการในการจัดการเรียนรู้ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ Active learning และนำเสนอผลงานที่ชัดเจน ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยเกิดความรู้ความเข้าใจและมั่นใจในการจัดกิจกรรมเห็นได้จากผลการประเมินค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าอยู่ที่ 51.25 ส่วนการนิเทศภายในเป็นแนวทางที่มีประโยชน์ เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยกับผู้นิเทศได้ช่วยกันสะท้อนปัญหาและหาแนวทางแก้ไข โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ หาข้อสรุปร่วมกัน ตลอดระยะเวลาในการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active learning และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning ที่มีคุณภาพ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่พัฒนา

ความสามารถในการคิดสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีพฤติกรรมการคิดแก้ปัญหาและการทำงานร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติมา โสภาคะยัง (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือโรงเรียนบ้านโคกขาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 การวิจัยครั้งนี้มีความหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือโรงเรียนบ้านโคกขามเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2) หาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2) ติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการ 2 วนรอบ แต่ละวนรอบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกตการณ์และการสะท้อนกลับ กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 8 คนและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละความก้าวหน้า การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ทำการ จัดหมวดหมู่ของเนื้อหาเชิงพรรณนาวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2) ปราบปรามดังนี้ 1.1 สภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือพบว่ามาตรฐานด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ มีผลสำเร็จค่าเฉลี่ย 2.54 มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ มีผลสำเร็จค่าเฉลี่ย 2.60 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 1.2 ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ พบว่า ครูยังขาดความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ยังยึดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยาย ให้เด็กท่องจำ ไม่เปิดให้โอกาสนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. แนวทางการพัฒนา

ศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงวิทยา งบประมาณปี 1 ใช้ 2 แนวทาง คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ 2) การนิเทศภายใน งบประมาณปี 2 ใช้การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ 3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ โรงเรียนบ้านโคกขามเลียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงวิทยา พบว่าครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือแล้ว นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟาติมะห์ อุตสาหกรรม (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active learning เพื่อพัฒนาแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ เรื่องคลื่นไหวสะเทือน งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการเรียนการสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ในหัวข้อโครงสร้างโลกของรายวิชาโลกดาราศาสตร์และอวกาศและเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้ชุดการเรียนการสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกกับการสอนแบบปกติกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 15 คน จากทั้งหมด 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่การสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก แบบทดสอบเรื่องโครงสร้างโลกแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระกัน ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพชุดการเรียนการสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกเรื่องคลื่นกลและชนิดของคลื่นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77/7 16 ชุดที่ 2 เรื่องคลื่นกับโลก โครงสร้างของโลกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76/77 ซึ่งสูงกว่าร้อยละ 75/75 ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และจากการวิเคราะห์คะแนนจากแบบสอบถามพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดการเรียนการสอนเรื่องคลื่นไหวสะเทือนโดยรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning พบว่า

3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ Active learning ก่อนการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning อยู่ในระดับมาก หลังการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการจัดการเรียนรู้ Active learning เพิ่มขึ้น ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพนักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้ร่วมวิจัยมีความพึงพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ทำให้มีความตั้งใจ

ในการเรียนรู้ทั้งการฟังบรรยาย และปฏิบัติกิจกรรม วิทยากรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และตอบคำถามในประเด็นต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วารินทร์พร พันเฟื่องฟู (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ Active learning ให้สำเร็จ พบว่า การจัดการเรียนรู้ Active learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ชี้แนะ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และการนำเสนอข้อมูล ลักษณะการจัดการเรียนรู้ Active learning ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม สามารถบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เรียนรู้และเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีรูปแบบและเทคนิคของการจัดการเรียนรู้ Active learning ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม สามารถบูรณาการความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เหมาะสมกับผู้เรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และความสำเร็จในการเรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะ และเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต และถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

3.2 ด้านความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning หลังจากการพัฒนาโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน พบว่า วงรอบที่ 1 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.43$) แต่เมื่อพิจารณาผลการประเมินรายรูป/คน แล้ว พบว่า มีครูจำนวน 15 รูป/คน ที่มีผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้ร่วมวิจัยมีความเห็นตรงกันว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เห็นว่าควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ Active learning ประสบความสำเร็จ ผู้ร่วมวิจัยเห็นควรมีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้แนวทางการนิเทศภายใน พัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning ซึ่งนอกจากครู 15 รูป/คน ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ยังมีครูอีก 5 รูป/คน แม้ว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมาก แต่ประสงค์จะพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning เพิ่มเติมรวมครูที่เข้ารับการพัฒนาในวงรอบที่ 2 จำนวน 20 รูป/คน มีผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยรวมในวงรอบที่ 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) จากการสัมภาษณ์

ผู้ร่วมวิจัย พบว่า การได้รับการนิเทศภายในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning ได้ครบถ้วนตามรูปแบบและองค์ประกอบของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะการนิเทศได้เปิดโอกาสให้ผู้นิเทศได้ช่วยเหลือผู้ร่วมวิจัยในการแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่มีปัญหา โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน โดยมีการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อความสามารถในการคิดของนักเรียนและมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิชชัยมงคล (2556) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจากการศึกษาเอกสาร และการสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจำนวน 5 คน แล้วนำมากำหนดเป็นตัวแปรในแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนในพื้นที่สูง จำนวน 301 โรงเรียน เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แล้วนำตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ได้ไปใช้ในการศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูงจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่สูงจำนวน 301 โรงเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อมูลที่ได้ไปเป็นฐานในการสร้างกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูงโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารและครูวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่สูงในจังหวัดเชียงใหม่ โดยคัดเลือกจากเขตพื้นที่ละ 1 โรงเรียน ศึกษาในเทศก์ที่รับผิดชอบโรงเรียนในพื้นที่สูงของจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนเขตพื้นที่ละ 1 คน รวม 18 คน และกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีโรงเรียนในพื้นที่สูงในเขตภาคเหนือตอนบนจำนวน 15 คนเป็นผู้ตรวจสอบกลยุทธ์ผลการวิจัยพบว่า 1) ตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ หลัก 49 องค์ประกอบย่อย องค์ประกอบหลัก ได้แก่ การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก การใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (= 3.66) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาต่ำสุด ได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์วิจารณ์ (= 2.46)

สมรรถนะที่ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูงมีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติมากกว่าการบรรยายความรู้ ($= 4.31$) 3) กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในพื้นที่สูง ประกอบไปด้วย

3.4 ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ Active learning จากตาราง 16 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนรู้ Active learning ทำให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันของนักเรียนระหว่างผู้ปฏิบัติกิจกรรม มีการทำงานเป็นกลุ่ม มีการสอบถามครูผู้สอน ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในระหว่างเรียนรู้ ตัดสินปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brickner (2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การส่งเสริมการสอนแบบเชิงรุกในรายวิชาหลักการบัญชี ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์ในการเรียนรู้เชิงรุก ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมถึงการใช้วัสดุการบรรยายโต้ตอบและการทำงานร่วมกันในชั้นเรียนมีความรับผิดชอบงานได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ในการกระตุ้นและเพิ่มความสนใจของนักเรียน และยังสอดคล้องกับ Carter and Hogan (2013) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการการสอนแบบเชิงรุกและการประเมินผลในชั้นเรียนวิชาการบัญชีผลการสอน พบว่านักเรียนสามารถทำงานได้สำเร็จ ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถประเมินการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในครั้งนี้ พบว่า

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active learning ทำให้นักเรียนมีทักษะในการตั้งคำถาม แสวงหาความรู้ และการนำเสนอ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 จึงควรสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนรู้ Active learning ตลอดปีการศึกษา

1.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นการพัฒนาศักยภาพครูที่ดี เพราะจะทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และได้ทดลองทำจริง ส่งผลให้การนำไปใช้จริงประสบผลสำเร็จ

1.3 การนิเทศแบบสอนงาน (Coaching) มาใช้เพื่อให้ความรู้ครูเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคล ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปรับปรุงแก้ไขงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active Learning นอกจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในแล้ว ควรเพิ่มวิธีการที่หลากหลายมาใช้ เช่นการเป็นต้น

2.2 การพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ Active learning เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

2.3 การนิเทศภายใน ในส่วนของงานอื่น ๆ นอกจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา. (2008). *วิสัยทัศน์ชาติ ปี 2573 ยุทธศาสตร์ ปี 2025 และแผนการพัฒนาระบบการศึกษาธิการและกีฬา ฉบับที่ 5. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.มทป.*
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- การทุ่มเทเพื่อศิษย์เป็นหน้าที่ครู. (2562). *รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ACTIVE LEARNING เทคนิคการสอนที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก*. สืบค้นได้จาก <http://www.krusmart.com/active-learning-approach/>. 19 มกราคม 2563.
- กุลธิดาพงษ์ สุขสานต์ (2555). *การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้แบบโครงการโรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” อำเภอสน จังหวัดสุรินทร์*. การศึกษาอิสระ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2562). *Active Learning KM คู่มือการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning*. เข้าถึงได้จาก <http://www.mct.rmutt.ac.th/km/?p=786%20%20E0%B8%AA%E0%B8%B7%E0%B8%9A%E0%B8%84%E0%B9%89%E0%B8%99>. 19 กุมภาพันธ์ 2563 .
- ครูบ้านนอกดอทคอม. (2560). *Active learning กับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. เข้าถึงได้จาก https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=146469&bcat_id=16.3 มีนาคม 2563.
- จินดารัตน์ แสงวงศ์. (2553). *การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 1.วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- จิรายุทธิ์ อ่อนศรี. (2562). *ACTIVE LEARNING หมายถึงอะไร*. เข้าถึงได้จาก <http://edu.yru.ac.th/knowledge/files/ACTIVE-LEARNING-%CB%C1%D2%C2%B6%D6%A7%CD%D0%E4%C3.pdf>. 19 กุมภาพันธ์ 2563.

- จุฑามาศ แสงอาวุธ และพรนิภา จินดา. (2551). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*
- เจนจิรา จุ้ยประโคน. (2556). *การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์โลกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.*
- ฉลาด จันทรมสมบัติ และทองสง่า ผ่องแผ้ว. (2553). *การเขียนวิทยานิพนธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- ดุขฎิ โยเหลา และคณะ. (2557). *การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน. เข้าถึงได้จาก <https://www.slideshare.net>. 1 มกราคม 2563.*
- ดุสิต มั่นคง. (2550). *การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานโรงเรียนบ้านแกววิทยาคม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- เดือนเพ็ญ รัชส์เสมอวงศ์. (2553). *การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานโรงเรียนบ้านดุนนาดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ทองใบ ปัดท่า. (2552). *ผลกาจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงงาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- ห้องล้วน ธรรมสาร. (2551). *การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานโรงเรียนบ้านห้วยสามพาดหนองแกสุราษฎร์พัฒนา อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี. การศึกษาอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- ทศนา แคมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ธวัชชัย อยู่พุก. (2554). *การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานวิทยาศาสตร์โรงเรียนขามามานวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ธีรฤติ เอกะกุล. (2552). *การวิจัยเชิงปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุบลราชธานี: ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.*

- นรรักษ์ต์ ผืนเขียว. (2562). การประยุกต์ใช้ Active Learning ในการเรียนการสอน. เข้าถึงได้จาก <https://www.trueplookpanya.com/education/content/70793/-teartedu-teart->. 19 กุมภาพันธ์ 2563.
- นรินทร์ อินทร์กำแพง. (2552). การพัฒนาความรู้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านดอนแดง อำเภอกันทรวิชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคามเขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิจ ภูกัน. (2551). การพัฒนาความรู้และทักษะการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการของครูโรงเรียนห้วยหม่อมเฒ่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นिरาพร โทสวนจิตร. (2555). การวิจัยเชิงปฏิบัติการและมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนหนองบัว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิภาภรณ์ จันทรุณ. (2553). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนหนองทุ่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิวัฒน์ สังขะรมย์. (2550). การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนบ้านนาฝาย อำเภอดอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ. การวิจัยอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บงอร ภูภิรมย์ขวัญ. (2552). เอกสารประกอบการเรียนวิชาสถิติและการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2555). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประนอมพร ประทุมมั่ง. (2552). การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้โครงงานกรณีศึกษา โรงเรียนบ้านดอนม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- _____. (2553). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการใช้โครงงานโรงเรียนบ้านดอนม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ประสาน สุคำภา. (2555). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประสิทธิ์ หลวงปราบ. (2555). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้แบบ
โครงงานโรงเรียนบ้านคำแหง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 2.
วิทยานิพนธ์ ค.ม.สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิยะพร สิงสาร. (2551). การพัฒนาครุคณิตศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
โรงเรียนหนองบัวพิทยากร อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2553). การสอนคิดด้วยโครงงาน การเรียนการสอนแบบบูรณาการ.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข. (2559). สอนเด็กทำโครงงานสอนอาจารย์ทำวิจัย
ในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ นันตะสุคนธ์ และวัลลภา อยู่ทอง. (2557). การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- พาติยะห์ อุตสาห์ราชการ. (2558). รูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active learning เพื่อพัฒนา
แนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ เรื่องคลื่นไหวสะเทือน. วิทยานิพนธ์ วท.ม. ชลบุรี:
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มะลิวัลย์ หมื่นไธสง. (2550). การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านท่าพระเนา
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). คู่มือการจัดระบบการเรียน
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. ปทุมธานี: เทียนวัฒนาพรินติ้ง.
- มานิตย์ วงศ์ละคร. (2550). การนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร
เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2551). การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: วี. จี. พรินติ้ง.
- รจนา ชันทะชา. (2555). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้
โครงงานโรงเรียนบ้านข้าพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- รติมา โสภาคะยัง. (2556). *การพัฒนาศักยภาพครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน
บ้านห้วยกอก 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*
- รสิตา รักสกุล. (2557). *สัมฤทธิ์ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ Active
learning ของนักศึกษาในรายวิชาการบริหารจัดการยุคใหม่และภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.*
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 2).
สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.*
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2552). *การสอนแบบโครงงานและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน
งานที่ครูประถมทำได้. กรุงเทพฯ: บริษัทสาธิตแอนด์ซันพริ้นติ้ง จำกัด.*
- วัฒนา มัคคสมัน. (2550). *การสอนแบบโครงงาน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- วรารณณ์ ตระกูลสถิตย์. (2551). *แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน. กรุงเทพฯ:
หจก. เอ็ม ไอ ที พริ้นติ้ง.*
- วารินทร์พร ฟินเฟื่องฟู. (2562). *การจัดการเรียนรู้ Active learning ให้สำเร็จ.
วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 5(1). 135.*
- วาสนา น้อยนาจารย์. (2552). *การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงงาน
โรงเรียนแก่นางามสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- สนอง เครือมาก. (2550). *คู่มือการฝึกอบรมและบทความวิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ตาม
หลักสูตรพุทธ. นครสวรรค์: วิสุทธิ์การพิมพ์.*
- สมคิด บางโม. (2551). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
วิทย์พัฒน์.*
- สมนึก ปฏิพานนท์. (2550). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาบุคลิกภาพ
ประชาธิปไตย และทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
ระหว่างกลุ่มที่ใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ แบบการใช้การวิจัยเป็นฐานและแบบ
ปกติ. กรุงเทพฯ: รายงานวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุพิช ชัยมงคล. (2556). *กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนระดับ
ประถมศึกษาในพื้นที่สูง. วิทยานิพนธ์ ค.ด. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.*

- สมศักดิ์ สิงห์บุษย์. (2550). *การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านแดงโนนสว่าง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สัมฤทธิ์ บุญพาทำ. (2550). *การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านม่วง อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุนันทา ประทุมรัตน์. (2553). *การพัฒนาครูด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านม่วง จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2552). การนิเทศภายในหัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน เส้นทางสู่ครูมืออาชีพ. *วารสารวิชาการ*, 5(8), 26-28.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2559). *การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความยึดมั่นผูกพัน การวิจัยของนักศึกษาระดับดุสิตบัณฑิต คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์: การวิเคราะห์ด้วยสถานะน่าจะเป็นสูงสุดและเบส*. *วารสารวิจัย มสค สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 12,(2), 83-107.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2560). *การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). *การเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เล่ม 4 การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำราญ กำจัดภัย. (2560). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาครูในการเตรียมฝึกปฏิบัติ การสอนโดยใช้การเสริมสร้างพลังและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2554). *การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธีการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี ธรรมะวิสิฎกุล. (2552). *เทคนิคการนิเทศ: การสอนงาน*. เข้าถึงได้จาก <http://panchalee.wordpress.com/2009/07/27coaching/> 10 พฤศจิกายน 2562.

- อดิگانต์ ทองมาก. (2552). *การใช้วิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนสวรรค์ จังหวัดตรัง*. ปริญญาโท ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนันต์ ศรีอำไพ. (2550). *เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา 0501702 การบริหารทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อารยา บุพจันโท. (2557). *การพัฒนาศักยภาพครู กศน.ตำบล ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อารีรัตน์ มัฐผล. (2554). *การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงสำหรับนักเรียนห้องวิทยาศาสตร์ด้วยการเรียนรู้แบบโครงการวิทยาศาสตร์เรื่องไฟฟ้าเคมี*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- เอกพล สุमानันทกุล. (2554). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสุमानัน จังหวัดสมุทรปราการ*. *วารสารการบริหารการศึกษา* 6,(1),18-31.
- ห้องการบริหารโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย. (2019). *เอกสารบันทึกคะแนนประจำภาคเรียนปีการศึกษา 2549-2561*. แขวงสะพานนะเขต: โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย
- Brickner, D.R, Etter, E.R. (2008). *Strategies for Promoting Active Learning in a principlesOf accounting*. *Academy of Educational leadership journal* 12(2), 87-99.
- Carter, F. L, Hogan, P.T. (2003). *Integrating Active learning and Assessment in the accounting Coassroom*. *Journal of instructional Pedagogies*. 1(1), 1-16.
- Elizabeth L. Crace. (2015). *Project-based learning in the secondary chemistry classroom*. Available from pro quest dissertations Publishing.
- Kemmis and Mc Tagart. (1991). *The action Research planer*. Australia: Deakin university.
- Kvam, R,m,. & Brent, R. (2000). *The Effect of Active learning Methods of Student Retention in Engineering statistics*. *The Americal Statistician*. 54(2), 136 - 140.

- Lin Kang quan. (2011). *The practice and research of project-based learning in secondary vocational school computer course*. Available from proudst dissertations polishing.
- Lindsey F. ott. (2015). *Attitudes of secondary teachers towards project based learning: a phenomenology*. Available from pro quest dissertations publishing.
- Vaga. (2012). *Project-based learning research review*. Retrieved from <http://www.edutopia.org/pbl-research-learning-outcomes>.
- Warren, A. M. (2016). *Project-based learning across the disciplines plan, manage, and assess through+1 pedagogy*. Thousand oaks, ca: corwin publishing.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร
 มหบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร
 มหบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. พระมาลี กอนอุไล ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย
 วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาร
 แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
 ประชาธิปไตยประชาชนลาว
4. พระจันดา เคนสักดา กรรมการศึกษาสงฆ์ แขวงสะหวันนะเขต
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
5. นางจันทะบูน ปีสานยะลาดศึกษานิเทศก์ แผนกศึกษาธิการ
 แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ
 ประชาธิปไตยประชาชนลาว

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว 0621.12/ว 8

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร 47000

5 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไพล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
2. เครื่องมือการวิจัย
3. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วยพระสอละสิน ไสสะหวัน รหัสประจำตัวนักศึกษา 61421229103 ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.โชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.เขาวลักษณ์ สุตะโคตร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 4297 0229

โทรสาร 0 4297 0032

ผู้ประสานงาน พระสอละสิน ไสสะหวัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ 06 4821 8673

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว 0621.12/ว 8

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิคมโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร 47000

5 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
2. เครื่องมือการวิจัย
3. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วยพระสละสิน โสสะหวัน รหัสประจำตัวนักศึกษา 61421229103 ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังกัดคอนปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.โชยาภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.เยาวลักษณ์ สุตตะโคตร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 4297 0229

โทรสาร 0 4297 0032

ผู้ประสานงาน พระสละสิน โสสะหวัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ 06 4821 8673

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว 0621.12/ว 8

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิคมโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร 47000

5 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

นมัสการ พระมาลี กอนอุไล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
2. เครื่องมือการวิจัย
3. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วยพระสอลละสิน ไสสะหวัน รหัสประจำตัวนักศึกษา 61421229103 ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์คอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยาภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.เขาวลัักษณ์ สุตะโคตร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยคุณกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 4297 0229

โทรสาร 0 4297 0032

ผู้ประสานงาน พระสอลละสิน ไสสะหวัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ 06 4821 8673

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว 0621.12/ว 8

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร 47000

5 มกราคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

นมัสการ พระจันดา เคนสักดา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
2. เครื่องมือการวิจัย
3. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วยพระสละสิน โสละหวัน รหัสประจำตัวนักศึกษา 61421229103 ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังกัดคอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.เขาวลัทธิ สุตตะโคตร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 4297 0229

โทรสาร 0 4297 0032

ผู้ประสานงาน พระสละสิน โสละหวัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ 06 4821 8673

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว 0621.12/ว 8

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๔๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร 47000

5 มกราคม 2563

เรื่อง ขอบขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางจันทะบุน ปีสวนยะมาด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
2. เครื่องมือการวิจัย
3. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วยพระสละสิน โสสะหวัน รหัสประจำตัวนักศึกษา 61421229103 ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังกัดคอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาควมหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยาภาวะบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และประเมินเครื่องมือการวิจัยที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรจัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 4297 0229

โทรสาร 0 4297 0032

ผู้ประสานงาน พระสละสิน โสสะหวัน โทรศัพท์เคลื่อนที่ 06 4821 8673

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียน
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอน
ปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	พฤติกรรมจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐานของผู้เรียนแต่ละครั้ง					
2	การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน					
3	การมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน					
4	การประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน					
5	การจัดบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน					
6	เปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน					
7	การทำงานเป็นกลุ่มตามที่ครูมอบหมายในแต่ละครั้งของการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8	การนำความรู้และความสามารถจากการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ไปใช้ประโยชน์					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน แบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียน
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังข์ตอน
ปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นข้อความในการสร้างแบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียน เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังข์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าเหมาะสมหรือไม่ กรุณาเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” เพื่อผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตัวเลขในช่องการประเมินมีความหมาย ดังนี้

+1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ได้”
0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ไม่แน่ใจ”
-1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ไม่ได้”

พระสอละสิน ไสสะหวัน
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้ โครงงานเป็นฐานของผู้เรียนแต่ละครั้ง				
2. การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน				
3. การมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในการจัดการ เรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน				
4. การประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน				
5. การจัดบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน				
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน				
7. การทำงานเป็นกลุ่มตามที่ครูมอบหมายในแต่ละครั้งของ การจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็น ฐาน				
8. การนำความรู้และความสามารถจากการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ไปใช้ประโยชน์				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตาราง 22 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความพึงพอใจ
 ของผู้เรียน เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning
 โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน
 แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1	พฤติกรรมจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐานของผู้เรียนแต่ละครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	การดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	การมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	การประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	การจัดบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	เปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	การทำงานเป็นกลุ่มตามที่ครูมอบหมายในแต่ละครั้งของการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 22 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	จัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้ ใช้โครงงานเป็นฐาน								
8	การนำความรู้และความสามารถจาก การจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ไปใช้ ประโยชน์	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.60	ใช้ได้

แบบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์

ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม นครอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

.....

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20

คะแนน

2. ให้ผู้ทำแบบทดสอบทำเครื่องหมาย ✕ ทับตัวเลือก ก, ข, ค, ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบ

3. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ 30 นาที

1. Active learning มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. ผู้สอนเป็นผู้กระทำหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
- ข. ผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
- ค. ผู้บริหารลงมือปฏิบัติด้วยตนเองพร้อมกับผู้สอน
- ง. ผู้สอนมีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการชี้แนะผู้เรียน

2. การจัดการเรียนการสอน Active learning มีข้อดีอย่างไร

- ก. ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีประสิทธิภาพในการทำงาน
- ข. ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการนำเสนอผลงาน

วิชาการ

- ค. ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น และสามารถกักเก็บข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นไว้ในความทรงจำได้นานขึ้นด้วย
- ง. ช่วยให้ผู้สอนมีแรงเสริมหรือแรงจูงใจสำหรับการเรียนการสอน

3. กิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active learning เป็นรูปแบบการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือข้อใด

- ก. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น
- ข. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นกำหนด จากนั้นให้

แลกเปลี่ยนความคิดและนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

- ค. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อ

สงสัยต่าง ๆ

- ง. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์

และการเรียนรู้

4. กิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active learning ในชั้นเรียนนั้นอยู่บนพื้นฐานของทักษะใด

ก. ตา ดู หู ฟัง	ข. ฟัง ดู ทำตาม
ค. เขียน อ่าน จำ	ง. พูด ฟัง เขียน อ่าน สะท้อน

11. ข้อใดกล่าวถึงโครงการได้ถูกต้อง

- ก. ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
- ข. ผู้ทำโครงการไม่มีสิทธิ์เลือกหัวข้อโครงการของตนเอง
- ค. ผู้ทำโครงการสามารถเลือกดำเนินการได้ตามความพอใจ
- ง. เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับที่ปรึกษาโครงการ

12. ข้อใดคือความสำคัญของการทำโครงการ

- ก. เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
- ข. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ค. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- ง. ถูกทุกข้อ

13. ความหมายของโครงการเน้นส่วนที่สำคัญ คือข้อใด

- ก. เป็นกิจกรรมที่ครูออกแบบให้
- ข. เป็นกิจกรรมที่ครูคิดหัวข้อให้
- ค. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติได้ด้วยตนเอง
- ง. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้จัดทำเป็นไปตามการเรียนการสอนปกติ

14. การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน เป็นโครงการประเภทใด

- ก. โครงการที่เกี่ยวกับการสำรวจรวบรวมข้อมูล
- ข. โครงการที่เกี่ยวกับการทดลอง
- ค. โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือการพัฒนา
- ง. โครงการที่เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการ

15. โครงการสำรวจความต้องการประกอบอาชีพของคนในชุมชนเป็นโครงการประเภทใด

- ก. โครงการที่เกี่ยวกับการสำรวจรวบรวมข้อมูล
- ข. โครงการที่เกี่ยวกับการทดลอง
- ค. โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือการพัฒนา
- ง. โครงการที่เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการ

16. การทำของใช้จากวัสดุเหลือใช้ เป็นโครงการประเภทใด
- ก. โครงการที่เกี่ยวกับการสำรวจรวบรวมข้อมูล
 - ข. โครงการที่เกี่ยวกับการทดลอง
 - ค. โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือการพัฒนา
 - ง. โครงการที่เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการ
17. โครงการประเภทประดิษฐ์ควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด
- ก. ความประณีต
 - ข. ความสวยงาม
 - ค. ความน่าเชื่อถือ
 - ง. ความคงทนแข็งแรงและประโยชน์ใช้สอย
18. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของโครงการที่ผู้เรียนจะได้รับจากการทำโครงการ
- ก. มีความสุขและสนุกกับการทำงาน
 - ข. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - ค. สามารถนำไปพัฒนาและใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
 - ง. นำไปพัฒนาสร้างรายได้จำนวนมาก
19. การเลือกหัวข้อโครงการควรพิจารณาสิ่งใดเป็นลำดับแรก
- ก. เคยมีผู้ทำแล้ว
 - ข. ใช้ต้นทุนต่ำ
 - ค. ความสามารถของตน
 - ง. สามารถนำไปจำหน่ายได้
20. นักเรียนไม่ควรเลือกหัวข้อโครงการใด
- ก. การสร้างอาวุธสงคราม
 - ข. สบู่สมุนไพรเพื่อสุขภาพ
 - ค. ถูพลาสติกพิชิตแมลงวัน
 - ง. การหาสารพิษในอาหาร

แบบประเมิน แบบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอน
ปลายวัดไชยะพุมาราม นະคອນໄກສອນພມີວິຫານ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นข้อความในการสร้างแบบแบบทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นະคອນໄກສອນພມີວິຫານ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าเหมาะสมหรือไม่ กรุณาเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” เพื่อผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณในความร่วมมือนับ
ตัวเลขในช่องการประเมินมีความหมาย ดังนี้

+1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ได้”
0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ไม่แน่ใจ”
-1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ไม่ได้”

พระสอละสิน ไสสะหวัน

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
<p>1. Active learning มีความหมายตรงกับข้อใด</p> <p>ก. ผู้สอนเป็นผู้กระทำหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง</p> <p>ข. ผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง</p> <p>ค. ผู้บริหารลงมือปฏิบัติด้วยตนเองพร้อมกับผู้สอน</p> <p>ง. ผู้สอนมีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการชี้แนะผู้เรียน</p>				
<p>2. การจัดการเรียนการสอน Active learning มีข้อดีอย่างไร</p> <p>ก. ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีประสิทธิภาพในการทำงาน</p> <p>ข. ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการนำเสนอผลงานวิชาการ</p> <p>ค. ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้น และสามารถเก็บข้อมูล ข่าวสารเหล่านั้นไว้ในความทรงจำได้นานขึ้นด้วย</p> <p>ง. ช่วยให้ผู้สอนมีแรงเสริมหรือแรงจูงใจสำหรับการเรียนการสอน</p>				
<p>3. กิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active learning เป็นรูปแบบการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือข้อใด</p> <p>ก. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>ข. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นกำหนด จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดและนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด</p> <p>ค. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ</p> <p>ง. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้</p>				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
<p>4. กิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active learning ในชั้นเรียนนั้นอยู่บนพื้นฐานของทักษะใด</p> <p>ก. ตา ดู หู ฟัง ข. ฟัง ดู ทำตาม</p> <p>ค. เขียน อ่าน จำ ง. พูด ฟัง เขียน อ่าน สะท้อน</p>				
<p>5. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active learning เป็นรูปแบบแลกเปลี่ยนความคิด คือข้อใด</p> <p>ก. Think-Pair-Share</p> <p>ข. Collaborative learning group</p> <p>ค. Student-led review sessions</p> <p>ง. Analysis or reactions to videos</p>				
<p>6. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active Learning รูปแบบร่วมมือ คือข้อใด</p> <p>ก. Think-Pair-Share</p> <p>ข. Collaborative learning group</p> <p>ค. Student-led review sessions</p> <p>ง. Analysis or reactions to videos</p>				
<p>7. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active Learning รูปแบบทบทวนโดยผู้เรียน คือข้อใด</p> <p>ก. Think-Pair-Share</p> <p>ข. Collaborative learning group</p> <p>ค. Student-led review sessions</p> <p>ง. Analysis or reactions to videos</p>				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
<p>8. จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active Learning รูปแบบวิเคราะห์วิดีโอ คือข้อใด</p> <p>ก. Think-Pair-Share</p> <p>ข. Collaborative learning group</p> <p>ค. Student-led review sessions</p> <p>ง. Analysis or reactions to videos</p>				
<p>9. พื้นฐานแนวคิดของรูปแบบ Active Learning มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้</p> <p>ก. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการรู้คิด</p> <p>ข. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการเรียนการคำนวณ</p> <p>ค. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการทำงานกลุ่ม</p> <p>ง. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตื่นตัวในกิจกรรมกีฬานันทนาการ</p>				
<p>10. Active Learning คือ อะไร</p> <p>ก. กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ</p> <p>ข. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้ลงมือทำ</p> <p>ค. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้แบบกลุ่ม</p> <p>ง. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีทักษะในการพูด</p>				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
11. ข้อใดกล่าวถึงโครงการนี้ได้ถูกต้อง ก. ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ข. ผู้ทำโครงการไม่มีสิทธิ์เลือกหัวข้อโครงการของตนเอง ค. ผู้ทำโครงการสามารถเลือกดำเนินการได้ตามความพอใจ ง. เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับที่ปรึกษา โครงการงาน				
12. ข้อใดคือความสำคัญของการทำโครงการ ก. เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ข. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ง. ถูกทุกข้อ				
13. ความหมายของโครงการเน้นส่วนที่สำคัญ คือข้อใด ก. เป็นกิจกรรมที่ครูออกแบบให้ ข. เป็นกิจกรรมที่ครูคิดหัวข้อให้ ค. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ง. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้จัดทำเป็นไปตามการเรียนการสอน ปกติ				
14. การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน เป็นโครงการประเภทใด ก. โครงการที่เกี่ยวกับการสำรวจรวบรวมข้อมูล ข. โครงการที่เกี่ยวกับการทดลอง ค. โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือการพัฒนา ง. โครงการที่เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการ				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
15. โครงการสำรวจความต้องการประกอบอาชีพของคนในชุมชน เป็นโครงการประเภทใด ก. โครงการที่เกี่ยวกับการสำรวจรวบรวมข้อมูล ข. โครงการที่เกี่ยวกับการทดลอง ค. โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือการพัฒนา ง. โครงการที่เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการ				
16. การทำของใช้จากวัสดุเหลือใช้ เป็นโครงการประเภทใด ก. โครงการที่เกี่ยวกับการสำรวจรวบรวมข้อมูล ข. โครงการที่เกี่ยวกับการทดลอง ค. โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือการพัฒนา ง. โครงการที่เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักการ				
17. โครงการประเภทประดิษฐ์ควรคำนึงถึงข้อใดมากที่สุด ก. ความประณีต ข. ความสวยงาม ค. ความน่าเชื่อถือ ง. ความคงทนแข็งแรงและประโยชน์ใช้สอย				
18. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของโครงการที่ผู้เรียนจะได้รับจากการทำโครงการ ก. มีความสุขและสนุกกับการทำงาน ข. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค. สามารถนำไปพัฒนาและใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ง. นำไปพัฒนาสร้างรายได้จำนวนมาก				
19. การเลือกหัวข้อโครงการควรพิจารณาสิ่งใดเป็นลำดับแรก ก. เคยมีผู้ทำแล้ว ข. ใช้ต้นทุนต่ำ ค. ความสามารถของตน ง. สามารถนำไปจำหน่ายได้				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
20. นักเรียนไม่ควรเลือกหัวข้อโครงการใด				
ก. การสร้างอาวุธสงคราม				
ข. สบู่สมุนไพรเพื่อสุขภาพ				
ค. ถูพลาสติกพิชิตแมลงวัน				
ง. การหาสารพิษในอาหาร				

ตาราง 23 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบก่อน
และหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้
Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม
นະຄອນໄກສອນພມີວິຫານ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊາດ ລາວ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1	Active learning มีความหมายตรงกับข้อใด ก. ผู้สอนเป็นผู้กระทำหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ข. ผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ค. ผู้บริหารลงมือปฏิบัติด้วยตนเองพร้อมกับผู้สอน ง. ผู้สอนมีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการชี้แนะผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	2. การจัดการเรียนการสอน Active learning มีข้อดีอย่างไร ก. ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีประสิทธิภาพในการทำงาน ข. ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการนำเสนอผลงานวิชาการ ค. ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้น และสามารถเก็บข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นไว้ใน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	ความทรงจำได้นานขึ้นด้วย ง. ช่วยให้ผู้สอนมีแรงเสริมหรือแรงจูง ในสำหรับการเรียนการสอน								
3	กิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active learning เป็นรูปแบบการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair- Share) คือข้อใด ก. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ข. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นกำหนด จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดและ นำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียน ทั้งหมด ค. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และ พิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ง. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จาก ประสบการณ์และการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
4	กิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active learning ในชั้นเรียนนั้นอยู่บนพื้นฐานของทักษะใด ก. ตา ดู หู ฟัง ข. ฟัง ดู ทำตาม ค. เขียน อ่าน จำ ง. พูด ฟัง เขียน อ่าน สะท้อน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active learning เป็นรูปแบบแลกเปลี่ยนความคิด คือข้อใด ก. Think-Pair-Share ข. Collaborative learning group ค. Student-led review sessions ง. Analysis or reactions to vidoes	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.60	ใช้ได้
6	จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active Learning รูปแบบร่วมมือ คือข้อใด ก. Think-Pair-Share ข. Collaborative learning group ค. Student-led review sessions ง. Analysis or reactions to videos	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.60	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
7	จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active Learning รูปแบบทบทวนโดยผู้เรียน คือข้อใด ก. Think-Pair-Share ข. Collaborative learning group ค. Student-led review sessionsง. Analysis or reactions to videos	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.60	ใช้ได้
8	จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active Learning รูปแบบวิเคราะห์วิดีโอ คือ ข้อใด ก. Think-Pair-Share ข. Collaborative learning group ค. Student-led review sessionsง. Analysis or reactions to videos	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	พื้นฐานแนวคิดของรูปแบบ Active Learning มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ก. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการรู้คิด ข. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการเรียนการคำนวณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
	ค. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความ ตื่นตัวในกิจกรรมด้านการทำงานกลุ่ม ง. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความ ตื่นตัวในกิจกรรมกีฬา นันทนาการ								
10	Active Learning คือ อะไร ก. กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียน ได้ลงมือกระทำ ข. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้ลง มือทำ ค. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้อง เรียนรู้แบบกลุ่ม ง. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมี ทักษะในการพูด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	ข้อใดกล่าวถึงโครงการได้ถูกต้อง ก. ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงใน ชีวิตประจำวัน ข. ผู้ทำโครงการไม่มีสิทธิ์เลือกหัวข้อ โครงการของตนเอง ค. ผู้ทำโครงการสามารถเลือก ดำเนินการได้ตามความพอใจ ง. เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างนักเรียนกับที่ปรึกษาโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
12	ข้อใดคือความสำคัญของการทำ โครงการ ก. เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ข. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ง. ถูกทุกข้อ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
13	ความหมายของโครงการเน้นส่วนที่ สำคัญ คือข้อใด ก. เป็นกิจกรรมที่ครูออกแบบให้ ข. เป็นกิจกรรมที่ครูคิดหัวข้อให้ ค. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติได้ ด้วยตนเอง ง. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้จัดทำ เป็นไปตามการเรียนการสอนปกติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน เป็นโครงการ ประเภทใด ก. โครงการที่เกี่ยวกับการสำรวจ รวบรวมข้อมูล ข. โครงการที่เกี่ยวกับการทดลอง ค. โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือ การพัฒนา ง. โครงการที่เกี่ยวกับทฤษฎีและ หลักการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
15	<p>โครงการสำรวจความต้องการ ประกอบอาชีพของคนในชุมชนเป็น โครงการประเภทใด</p> <p>ก. โครงการที่เกี่ยวกับการสำรวจ รวบรวมข้อมูล</p> <p>ข. โครงการที่เกี่ยวกับการทดลอง</p> <p>ค. โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือ การพัฒนา</p> <p>ง. โครงการที่เกี่ยวกับทฤษฎีและ หลักการ</p>	+1	+1	0	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
16	<p>การทำของใช้จากวัสดุเหลือใช้ เป็น โครงการประเภทใด</p> <p>ก. โครงการที่เกี่ยวกับการสำรวจ รวบรวมข้อมูล</p> <p>ข. โครงการที่เกี่ยวกับการทดลอง</p> <p>ค. โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์หรือ การพัฒนา</p> <p>ง. โครงการที่เกี่ยวกับทฤษฎีและ หลักการ</p>	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
17	โครงการประเภทประดิษฐ์ควรมีคุณค่าถึงข้อ ใดมากที่สุด ก. ความประณีต ข. ความสวยงาม ค. ความน่าเชื่อถือ ง. ความคงทนแข็งแรงและประโยชน์ใช้สอย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของโครงการที่ ผู้เรียนจะได้รับจากการทำโครงการ ก. มีความสุขและสนุกกับการทำงาน ข. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ค. สามารถนำไปพัฒนาและใช้ได้จริง ในชีวิตประจำวัน ง. นำไปพัฒนาสร้างรายได้จำนวนมาก	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	การเลือกหัวข้อโครงการควรพิจารณา สิ่งใดเป็นลำดับแรก ก. เคยมีผู้ทำแล้ว ข. ใช้ต้นทุนต่ำ ค. ความสามารถของตน ง. สามารถนำไปจำหน่ายได้	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	นักเรียนไม่ควรเลือกหัวข้อโครงการใด ก. การสร้างอาวุธสงคราม ข. สบู่สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ค. ถูพลาสติกพิชิตแมลงวัน ง. การหาสารพิษในอาหาร	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

แบบประเมิน แผนการจัดการเรียนรู้
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังกัดตอน
ปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 ชื่อผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้
- 1.2 วิชาที่สอน
- 1.3 ระดับชั้น

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning
โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	สาระสำคัญ					
	ครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนรู้					
2	ครอบคลุมขอบข่ายสาระการเรียนรู้					
3	จุดประสงค์การเรียนรู้					
	สอดคล้องและครอบคลุมกับรายวิชา					
4	ระบุพฤติกรรมสอดคล้องกับรายวิชา					
5	มีความเฉพาะเจาะจง					
6	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล					
7	สามารถวัดผลและประเมินผลได้					
8	กิจกรรมการเรียนรู้					
	มีกิจกรรมกระตุ้นความคิด ความสนใจ					
9	มีกิจกรรมหลากหลายเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน					
10	สามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้					
11	มีขั้นตอนการสรุปเนื้อหาที่เรียน					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ สัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดประสงค์ของการเรียนรู้					
13	สะดวกในการใช้ หรือการเข้าถึง					
14	มีความถูกต้อง ทันสมัย และน่าสนใจ					
15	การวัดผลและประเมินผล มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน					
16	มีเครื่องมือและวิธีวัดสอดคล้องตามจุดประสงค์					
17	มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย					
18	ภาพรวม แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน					
19	แต่ละองค์ประกอบสัมพันธ์กันและสะท้อนให้เห็นถึง การจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงาน เป็นฐาน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินเครื่องมือวิจัย แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอน
ปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นข้อความในการสร้าง
แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active
learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวัน
นะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าเหมาะสมหรือไม่ กรุณาเขียนผลการพิจารณา
ของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” เพื่อผู้วิจัยจะได้
ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตัวเลขในช่องการประเมินมีความหมาย ดังนี้

+1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ได้”
0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ไม่แน่ใจ”
-1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ไม่ได้”

พระสอละสิน ไสสะหวัน

นักศึกษาศรีปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
สาระสำคัญ				
1. ครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนรู้				
2. ครอบคลุมขอบข่ายสาระการเรียนรู้				
จุดประสงค์การเรียนรู้				
3. สอดคล้องและครอบคลุมกับรายวิชา				
4. ระบุพฤติกรรมสอดคล้องกับรายวิชา				
5. มีความเฉพาะเจาะจง				
6. มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล				
7. สามารถวัดผลและประเมินผลได้				
กิจกรรมการเรียนรู้				
8. มีกิจกรรมกระตุ้นความคิด ความสนใจ				
9. มีกิจกรรมหลากหลายเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน				
10. สามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้				
11. มีขั้นตอนการสรุปเนื้อหาที่เรียน				
สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้				
12. สัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดประสงค์ของการเรียนรู้				
13. สะดวกในการใช้ หรือการเข้าถึง				
14. มีความถูกต้อง ทันสมัย และน่าสนใจ				
การวัดผลและประเมินผล				
15. มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน				
16. มีเครื่องมือและวิธีวัดสอดคล้องตามจุดประสงค์				
17. มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย				
ภาพรวม				
18. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
19. แต่ละองค์ประกอบสัมพันธ์กันและสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตาราง 24 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียน มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหวน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1	สาระสำคัญ								
	ครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ครอบคลุมข้อบ่งชี้สาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	จุดประสงค์การเรียนรู้								
	สอดคล้องและครอบคลุมกับรายวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	ระบุพฤติกรรมสอดคล้องกับรายวิชา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	มีความเฉพาะเจาะจง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้
7	สามารถวัดผลและประเมินผลได้	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้
8	กิจกรรมการเรียนรู้								
	มีกิจกรรมกระตุ้นความคิด ความสนใจ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	มีกิจกรรมหลากหลายเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้
10	สามารถทำให้บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	มีขั้นตอนการสรุปเนื้อหาที่เรียน	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้
12	สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้								
	สัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดประสงค์ของการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 24 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
13	สะดวกในการใช้ หรือการเข้าถึง	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้
14	มีความถูกต้อง ทันสมัย และน่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การวัดผลและประเมินผล									
15	มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้
16	มีเครื่องมือและวิธีวัดสอดคล้องตาม จุดประสงค์	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้
17	มีการวัดผลและประเมินผลที่ หลากหลาย	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้
ภาพรวม									
18	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ ครบถ้วน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	แต่ละองค์ประกอบสัมพันธ์กันและ สะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็น ฐาน	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้

แบบบันทึกการนิเทศ

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอน
 ปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต
 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

.....

ชื่อ-สกุล ครูผู้รับการนิเทศ..... ชั้น.....

กิจกรรมย่อย	เป้าหมาย	วัน เดือน ปี	ผลการนิเทศ
1. สันทนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้	1. 2. 3. 4. 5.		
2. สังเกตการณ์ จัดการเรียนรู้	1. 2. 3. 4. 5.		
3. การให้ข้อมูล ย้อนกลับ	1. 2. 3. 4. 5.		

แบบประเมิน แบบบันทึกการนิเทศ

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นข้อความในการสร้างแบบประเมินแบบบันทึกการนิเทศ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าเหมาะสมหรือไม่ กรุณาเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” เพื่อผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตัวเลขในช่องการประเมินมีความหมาย ดังนี้

+1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ได้”
0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ไม่แน่ใจ”
-1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ไม่ได้”

พระสอละสิน ไสสะหวัน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. สนทนากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้				
2. สังเกตการณ์จัดการเรียนรู้				
3. การให้ข้อมูลย้อนกลับ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตาราง 25 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบบันทึกการนิเทศ
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning
โรงเรียน มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิหาน
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1	สนทนากลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	สังเกตการณ์จัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	การให้ข้อมูลย้อนกลับ	+1	+1	0	+1	+1	5	0.80	ใช้ได้

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์

ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

.....

แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานะภาพ

 ครูพระ ครูฆราวาส

2. อายุ

 น้อยกว่า 25 ปี 25 – 30 ปี มากกว่า 30 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการสอน

 น้อยกว่า 10 ปี 10 – 15 ปี มากกว่า 15 ปี

5. วิชาที่สอน

 ภาษาลาว คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning

โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมมาก

3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีทั้งภาคปฏิบัติการทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยคณะผู้ร่วมวิจัย					
2	จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยวิทยากรที่มีความสามารถ					
3	จัดให้มีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อทบทวนและศึกษา					
4	จัดทำตัวอย่างที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐานมาเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้					
5	จัดทำตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐานมาเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้					
6	จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน					
7	จัดให้มีพี่เลี้ยงคอยแนะนำ					
8	จัดการประชุม เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน					
9	จัดให้มีระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผล การดำเนินงานอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ					
10	มีการนำเสนอผลการดำเนินงานของครูแต่ละรูป/คน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบประเมิน แบบสอบถามการวิจัย

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

.....

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นข้อความในการสร้างแบบสอบถามการวิจัย เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าเหมาะสมหรือไม่ กรุณาเขียนผลการพิจารณาของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” เพื่อผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตัวเลขในช่องการประเมินมีความหมาย ดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ไม่แน่ใจ”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ไม่ได้”

พระสอละสิน ไสสะหวัน

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีทั้งภาคปฏิบัติการ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยคณะผู้ร่วมวิจัย				
2. จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดยวิทยากรที่มีความสามารถ				
3. จัดให้มีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อทบทวนและศึกษา				
4. จัดหาตัวอย่างที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐานมาเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้				
5. จัดหาตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐานมาเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้				
6. จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน				
7. จัดให้มีพี่เลี้ยงคอยแนะนำ				
8. จัดการประชุม เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน				
9. จัดให้มีระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอ				
10. มีการนำเสนอผลการดำเนินงานของครูแต่ละรูป/คน				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ตาราง 26 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active Learning
โรงเรียน มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมวิหาน
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1	จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีทั้ง ภาคปฏิบัติการ ทั้งภาคทฤษฎี และ ภาคปฏิบัติโดยคณะผู้ร่วมวิจัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีทั้ง ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติโดย วิทยากรที่มีความสามารถ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	จัดให้มีชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อ ทบทวนและศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	จัดหาตัวอย่างที่เกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้ Active learning โดยใช้ โครงการเป็นฐานมาเป็นแนวทางใน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	จัดหาตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงการเป็น ฐานมาเป็นแนวทางในการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็น ต้นแบบในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงการเป็นฐาน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 26 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
7	จัดให้มีพี่เลี้ยงคอยแนะนำ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
8	จัดการประชุม เพื่อการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เสนอปัญหา และแนวทาง แก้ปัญหาร่วมกัน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	จัดให้มีระบบนิเทศภายใน เพื่อติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่าง ใกล้ชิด สม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	มีการนำเสนอผลการดำเนินงานของ ครูแต่ละรูป/คน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้

แบบสอบถามการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม นครคอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

.....

แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานะภาพ

ครูพระ

ครูฆราวาส

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการสอน

น้อยกว่า 10 ปี

ตั้งแต่ 10 – 15 ปี

มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ด้านการเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการ					
	การรับทราบข้อมูลข่าวสารมีความชัดเจน					
	วัตถุประสงค์ของการประชุมมีความชัดเจน					
	มีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้ารับการประชุมในระหว่างการประชุม					
4	มีห้องประชุมที่เหมาะสม					
	ด้านระยะเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการ					
5	ระยะเวลาที่ใช้ในการประชุมแต่ละเรื่องมีความเหมาะสม					
6	จำนวนวันที่จัดประชุมมีความเหมาะสม					
7	ด้านหลักสูตรในการประชุมการปฏิบัติการ					
	เนื้อหาที่มีความชัดเจน					
8	เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน					
9	เนื้อหาในการประชุมมีความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ Active learning					
10	การนำเสนอเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ					
11	ด้านวิทยากรผู้ให้ความรู้					
	การนำเสนอของวิทยากรมีความชัดเจน					
12	การนำเสนอมีความน่าสนใจชวนให้ติดตาม					
13	การใช้ภาษามีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
14	การนำเสนอส่งเสริมให้ผู้รับการประชุมได้พัฒนาการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง					
15	การตอบข้อซักถาม ตอบได้ตรงประเด็น					
16	วิทยากรมีความเป็นกันเอง					
17	เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการประชุมได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
18	บรรยากาศในการจัดการประชุมไม่ตึงเครียด					
	ด้านเอกสารและอุปกรณ์การประชุม					
19	เอกสารครอบคลุมเนื้อหาการประชุม					
20	วัสดุอุปกรณ์มีเพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการประชุม					
21	อุปกรณ์มีความพร้อมและสามารถใช้งานได้ดี					
	ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ					
22	ความรู้ที่ได้จากการประชุมตรงกับความต้องการ					
23	ได้รับความรู้ด้านเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้					
24	หลังจากประชุม มีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนมากขึ้น					
25	มีโอกาสดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้จากครูที่ร่วมประชุม					
	ด้านการวัดผลและประเมินผล					
26	มีการประเมินความรู้ในเนื้อหาที่ประชุม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน แบบสอบถามประชุมเชิงปฏิบัติการ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังกัดตอน
ปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นข้อความในการสร้างแบบสอบถามการวิจัย เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสังกัดตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าเหมาะสมหรือไม่ กรุณาเขียนผลการพิจารณาของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” เพื่อผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตัวเลขในช่องการประเมินมีความหมาย ดังนี้

+1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ได้”
0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ไม่แน่ใจ”
-1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ไม่ได้”

พระสอละสิน ไสสะหวัน

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
ด้านการเตรียมการประชุม				
1. การรับทราบข้อมูลข่าวสารมีความชัดเจน				
2. วัตถุประสงค์ของการประชุมมีความชัดเจน				
3. มีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้ารับการประชุมในระหว่างการประชุม				
4. มีห้องประชุมที่เหมาะสม				
ด้านระยะเวลาการประชุม				
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการประชุมแต่ละเรื่องมีความเหมาะสม				
6. จำนวนวันที่จัดประชุมมีความเหมาะสม				
ด้านหลักสูตรในการประชุม				
7. เนื้อหาที่มีความชัดเจน				
8. เนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน				
9. เนื้อหาในการประชุมมีความสอดคล้องกับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ Active learning				
10. การนำเสนอเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ				
ด้านวิทยากรผู้ให้ความรู้				
11. การนำเสนอของวิทยากรมีความชัดเจน				
12. การนำเสนอมีความน่าสนใจชวนให้ติดตาม				
13. การใช้ภาษามีความชัดเจนเข้าใจง่าย				
14. การนำเสนอส่งเสริมให้ผู้รับการประชุมได้พัฒนาการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง				
15. การตอบข้อซักถาม ตอบได้ตรงประเด็น				
16. วิทยากรมีความเป็นกันเอง				
17. เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการประชุมได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้				

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
18. บรรยากาศในการจัดการประชุมไม่ตึงเครียด				
ด้านเอกสารและอุปกรณ์การประชุม				
19. เอกสารครอบคลุมเนื้อหาการประชุม				
20. วัสดุอุปกรณ์มีเพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการประชุม				
21. อุปกรณ์มีความพร้อมและสามารถใช้งานได้ดี				
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุม				
22. ความรู้ที่ได้จากการประชุมตรงกับความต้องการ				
23. ได้รับความรู้ด้านเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้				
24. หลังจากประชุม มีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนมากขึ้น				
25. มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้จากครูที่ร่วมประชุม				
ด้านการวัดผลและประเมินผล				
26. มีการประเมินความรู้ในเนื้อหาที่ประชุม				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ตาราง 27 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้
Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม
นະຄອນໄກສອນພົມວິຫານ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊາຊນລາວ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1	ด้านการเตรียมการประชุม การรับทราบข้อมูลข่าวสารมีความ ชัดเจน	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.80	ใช้ได้
2	วัตถุประสงค์ของการประชุมมีความ ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	มีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้า รับการประชุมในระหว่างการประชุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	มีห้องประชุมที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	ด้านระยะเวลาการประชุม ระยะเวลาที่ใช้ในการประชุมแต่ละ เรื่องมีความเหมาะสม	+1	+1	-1	+1	+1	3	0.80	ใช้ได้
6	จำนวนวันที่จัดประชุมมีความ เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	ด้านหลักสูตรในการประชุม เนื้อหามีความชัดเจน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
8	เนื้อหามีความสอดคล้องกับการ นำไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ Active learning โดยใช้ โครงการเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 27 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
9	เนื้อหาในการประชุมมีความสอดคล้อง กับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ Active learning	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	การนำเสนอเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
11	ด้านวิทยากรผู้ให้ความรู้ การนำเสนอของวิทยากรมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	การนำเสนอมีความน่าสนใจชวนให้ ติดตาม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	การใช้ภาษามีความชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
14	การนำเสนอส่งเสริมให้ผู้รับการประชุม ได้พัฒนาการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน และแก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
15	การตอบข้อซักถาม ตอบได้ตรง ประเด็น	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
16	วิทยากรมีความเป็นกันเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการประชุมได้ แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ด้านเอกสารและอุปกรณ์การประชุม เอกสารครอบคลุมเนื้อหาการประชุม	+1	+1	0	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
19	เอกสารมีรายละเอียดพอที่จะนำไป ใช้ได้	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 27 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
20	วัสดุอุปกรณ์มีเพียงพอกับจำนวนผู้เข้า รับการประชุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	อุปกรณ์มีความพร้อมและสามารถใช้ งานได้ดี	+1	+1	0	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการ ประชุม									
22	ความรู้ที่ได้จากการประชุมตรงกับ ความต้องการ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
23	ได้รับความรู้ด้านเทคนิคและวิธีการ จัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
24	หลังจากประชุม มีความมั่นใจในการ จัดการเรียนรู้ ให้กับนักเรียนมากขึ้น	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.80	ใช้ได้
25	มีโอกาสดลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้จากครู ที่ร่วมประชุม	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.80	ใช้ได้
ด้านการวัดผลและประเมินผล									
26	มีการประเมินความรู้ในเนื้อหาที่ ประชุม	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.80	ใช้ได้

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชั้นที่สังเกต.....
2. ช่วงเวลาที่สังเกต.....
3. ครูผู้สอน.....

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนขณะร่วมกิจกรรม

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	มีความตั้งใจเรียน					
2	ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม					
3	ทำงานเป็นกลุ่ม					
4	มีชิ้นงานครบตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย					
5	ความมีระเบียบวินัยระหว่างเรียน					
6	มีการสอบถาม แสดงความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน					
7	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างปฏิบัติ					
8	มีการนำเสนอผลงานของผู้เรียนในระหว่างเรียน					
9	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
10	นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในระหว่างเรียน					
11	ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง					
12	ผู้เรียนตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุมีผล					
13	ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิต					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นข้อความในการสร้าง
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการ
เรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอนพมิวิทาน
แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าเหมาะสมหรือไม่ กรุณาเขียนผล
การพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” เพื่อ
ผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตัวเลขในช่องการประเมินมีความหมาย ดังนี้

+1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ได้”
0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ไม่แน่ใจ”
-1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ไม่ได้”

พระสอละสิน ไสสะหวัน

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. มีความตั้งใจเรียน				
2. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม				
3. ทำงานเป็นกลุ่ม				
4. มีชิ้นงานครบตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย				
5. ความมีระเบียบวินัยระหว่างเรียน				
6. มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างปฏิบัติ				
7. มีการนำเสนอผลงานของผู้เรียนในระหว่างเรียน				
8. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
9. นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในระหว่างเรียน				
10. ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง				
11. ผู้เรียนตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุมีผล				
12. ผู้เรียนมีความรู้และความคิดเห็นของตนเอง				
13. ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิต				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตาราง 28 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียน เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุทธาราม นครคอนโกสอนพมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1	มีความตั้งใจเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	+1	+1	-1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	ทำงานเป็นกลุ่ม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4	มีชิ้นงานครบตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	ความมีระเบียบวินัยระหว่างเรียน	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.80	ใช้ได้
6	มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างปฏิบัติ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
7	มีการนำเสนอผลงานของผู้เรียนในระหว่างเรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
8	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	-1	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในระหว่างเรียน	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.80	ใช้ได้
10	ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
11	ผู้เรียนตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุมีผล	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
12	ผู้เรียนมีความรู้และความคิดเห็นของตนเอง	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 28 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
13	ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิต	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลายวัดไชยชุมพุมาราม นะคอนโกสอนพมิหวน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

สังเกต วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สถานที่สังเกต

ผู้ถูกสังเกต

ผู้สังเกต

ตอนที่ 2 ประเด็นการสังเกต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	การรักษาเวลาในการประชุม					
2	การให้ความร่วมมือในการประชุม					
3	ความสนใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
4	การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ					
5	การให้คำปรึกษาระหว่างเพื่อนครู					
6	การทำงานเป็นทีม					
7	การร่วมกันสรุปความรู้สู่การปฏิบัติ					
	รวม					
	เฉลี่ย					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์
ตอนปลายวัดไชยะพุมาราม นครอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นข้อความในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นครอนโกสอนพมวิหาน แขวงสะหวันนะเขตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ว่าเหมาะสมหรือไม่ กรุณาเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” เพื่อผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณในความร่วมมือนับแต่ในช่องการประเมินมีความหมาย ดังนี้

+1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ได้”
0	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ไม่แน่ใจ”
-1	หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “ใช้ไม่ได้”

พระสอละสิน ไสสะหวัน
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. การรักษาเวลาในการประชุม				
2. การให้ความร่วมมือในการประชุม				
3. ความสนใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้				
4. การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ				
5. การให้คำปรึกษาระหว่างเพื่อนครู				
6. การทำงานเป็นทีม				
7. การร่วมกันสรุปความรู้สู่การปฏิบัติ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ตาราง 29 สรุปการพิจารณาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสังเกตพฤติกรรม ระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ Active learning โรงเรียน มัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม นะคอนโกสอณ พมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
1	การรักษาเวลาในการประชุม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2	การให้ความร่วมมือในการประชุม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ความสนใจในการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วย ความตั้งใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	การให้คำปรึกษาระหว่างเพื่อนครู	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	การทำงานเป็นทีม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
10	การร่วมกันสรุปความรู้สู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา ประวัติศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1
 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญา นำพาสู่เศรษฐกิจพอเพียง
 เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นรากฐานของความรู้ ความสามารถ ทักษะและเทคนิคการตัดสินใจ ผลิตผลงานของบุคคลอันเกิดจากการสะสมองค์ความรู้ทุกด้านที่ผ่านกระบวนการสืบทอดเพื่อพัฒนาปรับปรุง และเลือกสรรมาแล้วเป็นอย่างดี สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนลาวได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย ครอบนุรักษ์และส่งเสริมให้คงอยู่กับคนลาวสืบไป

2. จุดประสงค์ของการเรียนรู้

2.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.1 นักเรียนสามารถวางแผน กำหนดแนวทางและการมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. สาระการเรียนรู้

3.1 แนวทางการมีส่วนร่วมอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.2 วิธีการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.3 การเขียนเค้าโครงงาน โครงงานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

4. สมรรถนะสำคัญ

4.1 ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการวิเคราะห์

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.1 มีวินัย

5.2 ใฝ่เรียนรู้

5.2 อยู่อย่างพอเพียง

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

การเขียนเค้าโครงงานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

7.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

7.1.1 ครูและนักเรียนสนทนา และอภิปรายเกี่ยวกับภูมิปัญญาลาวและภูมิปัญญาท้องถิ่น

7.1.2 ครูกระตุ้นให้นักเรียนเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาลาวและภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้านที่นักเรียนพบในหมู่บ้านหรือชุมชนที่อาศัยโดยใช้คำถาม เช่น

- เพราะเหตุใดเราจึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรในการเรียนรู้และอนุรักษ์ภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

7.2 ขั้นการจัดการเรียนรู้

7.2.1 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมโดยการแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4-5 รูป ร่วมกันศึกษาเอกสารประกอบการเรียนแบบโครงงาน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำโครงงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแสดงถึงการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น ๆ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

7.2.1.1 การแพทย์

7.2.1.2 หัตถกรรมพื้นบ้าน

7.2.1.3 ประเพณีท้องถิ่น

7.2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหาแนวทางการเรียนรู้และอนุรักษ์ภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการทำโครงงาน โดยครูให้นักเรียนเลือกหัวข้อที่จะศึกษาซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้าน หรือชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่เพื่อสะดวกในการสัมภาษณ์และฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษาเรียนรู้ตามกระบวนการของโครงงานที่นักเรียนได้วางแผนการดำเนินได้ตามกำหนดเวลา 30 วัน

ชั่วโมงที่ 2

7.2.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน โดยครูคอยแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษาในการวางแผนการจัดทำโครงการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการดำเนินชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน

7.2.4 นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

7.3 ขั้นสรุป

7.3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเค้าโครงโครงการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจพอเพียงส่งครูประจำวิชา

7.3.2 ครูตรวจสอบเค้าโครงโครงการและให้ข้อเสนอแนะ

8. สื่อและแหล่งเรียนรู้

- 8.1 เอกสารประกอบการเขียนโครงการ
- 8.2 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- 8.3 แบบสัมภาษณ์
- 8.4 แบบบันทึกข้อมูล
- 8.5 แบบประเมินเค้าโครงโครงการ

9. การวัดผลและประเมินผล

9.1 วิธีการ

- 9.1.1 สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ดังนี้
 - การวางแผนอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
 - การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - การตรวจสอบผลงาน
 - การประเมินผลรวม

9.1.2 สังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล ดังนี้

- ความรับผิดชอบ
- ความขยันในการทำงาน
- ความประหยัด
- ความมีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้

9.2 เครื่องมือ

9.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

9.2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

9.2.3 แบบสังเกตการเขียนเค้าโครงโครงการ

9.3 เกณฑ์การประเมิน

9.3.1 การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ต้องอยู่ในระดับดีทุกรายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวางแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ให้ 1 ประชุมวางแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้าง
- ให้ 2 ประชุมวางแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นบ่อยครั้ง
- ให้ 3 ประชุมวางแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกันทุกครั้ง

การแบ่งงานรับผิดชอบ

- ให้ 1 ไม่ได้แบ่งงานรับผิดชอบ
- ให้ 2 มีการแบ่งงานกันรับผิดชอบเป็นบางครั้ง
- ให้ 3 มีการแบ่งงานรับผิดชอบทุกครั้ง

การรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก

- ให้ 1 สมาชิกไม่แสดงความคิดเห็นและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ให้ 2 สมาชิกรับฟังความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็น

บางครั้ง

- ให้ 3 สมาชิกรับฟังความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทุกครั้ง

9.3.1 การสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนรายบุคคล ต้องอยู่ในระดับดีทุกรายการขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล

ความรับผิดชอบ

ให้ 1 ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย 1 ใน 2 รายการ

ให้ 2 ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย 2 ใน 3 รายการ

ให้ 3 ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายทุกรายการ

ความประหยัด

ให้ 1 ใช้งบประมาณเกินกำหนด

ให้ 2 ใช้งบประมาณตามกำหนด

ให้ 3 ใช้งบประมาณน้อยกว่าที่กำหนด

ความขยันในการทำงาน

ให้ 1 ไม่มีข้อมูลในการทำเสนอในกลุ่ม

ให้ 2 มีข้อมูลในการมาร่วมนำเสนอในกลุ่มบ้าง

ให้ 3 มีข้อมูลมานำเสนอในกลุ่มทุกครั้ง

ความมีวินัย

ให้ 1 ใช้ข้อมูลในการสืบค้น 1 แหล่ง

ให้ 2 ใช้ข้อมูลในการสืบค้น 2 แหล่ง

ให้ 3 ใช้ข้อมูลในการสืบค้นตั้งแต่ 3 แหล่งขึ้นไป

9.3.3 การประเมินผลเค้าโครงโครงการ ต้องอยู่ในระดับดีทุกรายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

น้ำหนักคะแนน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. มีการวางแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	มีการวางแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่	มีการวางแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เหมาะสมกับชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ใน 2-3 ด้าน	มีการวางแผนการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เหมาะสมกับชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ได้เพียง 1 ด้าน
2. มีความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนขององค์ประกอบของเค้าโครงโครงการ	เค้าโครงโครงการมีองค์ประกอบครบถ้วนทุกหัวข้อทั้ง 3 บท	เค้าโครงโครงการมีทั้ง 3 บท แต่สาระสำคัญไม่ครบทุกหัวข้อ	เค้าโครงโครงการมีไม่ครบ 3 บทและสาระสำคัญไม่ครบทุกหัวข้อ
3. ความเป็นไปได้ของการดำเนินงาน	การดำเนินงานระยะเวลาและแหล่งข้อมูลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	การดำเนินงานแหล่งข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์แต่ไม่เหมาะสมกับระยะเวลาที่กำหนด	การดำเนินงานแหล่งข้อมูลและระยะเวลาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

10. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้

10.1 ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างไร

3 ห่วง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	ภูมิคุ้มกันที่ดี
1. การจัดกิจกรรม การเรียนรู้	วางแผนการจัด กิจกรรมให้สอดคล้อง กับมาตรฐาน และ ตัวชี้วัดในหลักสูตร	การเรียนรู้แบบ โครงงานช่วยพัฒนา ทักษะการคิด วิเคราะห์และ กระบวนการทำงาน กลุ่มของนักเรียน	กำหนดขั้นตอนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับ แผนการจัดการเรียนรู้
2. การกำหนด ประเด็นการศึกษา ของโครงงาน	กำหนดประเด็น การศึกษาของ โครงงาน แบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ การแพทย์ ทัศนกรรม พื้นบ้าน ประเพณี ท้องถิ่น เพื่อให้ สอดคล้องกับบริบท ของชุมชนที่นักเรียน อาศัยอยู่	ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น ส่วนหนึ่งของ เอกลักษณ์ของชาติที่ เยาวชนลาวควร เรียนรู้และมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ไว้ให้คง คู่กับสังคมลาวสืบไป	กำหนดให้นักเรียน ศึกษาจากกรณีศึกษา ในหมู่บ้านหรือชุมชน ที่ตนอาศัยอยู่เพื่อ ความสะดวกและ รวดเร็วในการ สัมภาษณ์และฝึก ปฏิบัติเกี่ยวกับภูมิ ปัญญาท้องถิ่น
3. ภาระงาน	กำหนดภาระงาน คือ ให้สัมภาษณ์และฝึก ปฏิบัติเกี่ยวกับภูมิ ปัญญาท้องถิ่นที่ นักเรียนสนใจและอยู่ ในชุมชนที่นักเรียน อาศัย	การเรียนรู้แบบ โครงงาน การลงมือ ปฏิบัติจริงจะช่วยให้ นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญใน การมีส่วนร่วม	การสัมภาษณ์และฝึก ปฏิบัติเกี่ยวกับภูมิ ปัญญาท้องถิ่นใน ชุมชนที่นักเรียนอาศัย อยู่

3 ห่วง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	ภูมิคุ้มกันที่ดี
4. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2 ชั่วโมง เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงการ และให้นักเรียนวางแผนการเขียนเค้าโครงโครงการก่อนลงมือปฏิบัติจริง	การเขียนเค้าโครงโครงการก่อนลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลและฝึกปฏิบัติจริงจะช่วยให้ให้นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานในแต่ละขั้นตอนได้ในเวลาที่กำหนด	การเขียนเค้าโครงโครงการก่อนลงมือปฏิบัติจริงเพื่อประโยชน์ในการแบ่งเวลาการทำงานแต่ละขั้นตอนได้อย่างเหมาะสมและสามารถส่งงานได้ตามกำหนดเวลา
5. การวัดและประเมินผล	กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับภาระงานและตัวชี้วัด	การวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตร	การวางแผนการทำงานของนักเรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง
6. สื่อ	ใช้ใบความรู้เรื่องภูมิปัญญาลาวและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นการเขียนเค้าโครงโครงการ	ก่อนที่นักเรียนจะลงมือปฏิบัติจริงในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่จำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและขั้นตอนการทำโครงการ	การศึกษาข้อมูลและการวางแผนการทำงานก่อนลงมือปฏิบัติจริงเป็นการป้องกันและเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการทำงานเก็บข้อมูลและฝึกปฏิบัติ

<p>ความรู้ ครูมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่</p>
<p>คุณธรรม ครูมีความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ มีความยุติธรรม ความขยัน อดทน เมตตาต่อนักเรียน ความเพียงพอ</p>

10.2 ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างไร

พอประมาณ	มีเหตุผล	ภูมิคุ้มกันที่ดี
<p>1. การเลือกหัวข้อที่จะศึกษาสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจและบริบทของชุมชนที่ตนอาศัยอยู่</p> <p>2. วางแผนการทำงานได้เหมาะสมกับศักยภาพของสมาชิกในกลุ่มและระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>3. การนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดผลประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างคุ้มค่า</p>	<p>1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องร่วมกันอนุรักษ์ไว้อยู่กับสังคมลาวสืบไป</p> <p>2. การเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง และได้รับประสบการณ์ตรง ก่อให้เกิดความรู้ที่คงทน</p> <p>3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่เป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้</p>	<p>1. กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบตรงตามความถนัดและความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม</p> <p>2. วางแผนปฏิบัติงานตามขั้นตอนให้ทันตามกำหนดเวลา และใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>3. รู้จากเรื่องวิธีการในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมกับท้องถิ่นของตน</p> <p>4. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง</p>
<p>ความรู้ นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>คุณธรรม นักเรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง ความรับผิดชอบ ความอดทน</p>		

ด้าน วัด	อยู่อย่างพอเพียง สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
	วัตถุประสงค์	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	ความรู้เกี่ยวกับ โครงการภูมิปัญญา ท้องถิ่น	ความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น กับการดำเนิน ชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียง ในชุมชน	1. ความรู้เกี่ยวกับ การนำทรัพยากรที่ มีอยู่ในท้องถิ่นมา ให้เกิดประโยชน์ 2. ความรู้เกี่ยวกับ วิธีการอนุรักษ์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	ความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการดำเนิน ชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียง
ทักษะ	1. ฝึกปฏิบัติ เกี่ยวกับภูมิปัญญา ท้องถิ่น 2. วิเคราะห์ข้อมูล	1. ทำงานด้วย กระบวนการกลุ่ม 2. ดำเนินชีวิต อย่างพอเพียง	มีส่วนร่วมอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	รู้จักการนำภูมิ ปัญญาท้องถิ่นมา ใช้ในการดำเนิน ชีวิตอย่างพอเพียง
เจตคติ	คุณค่าของภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	เกิดเจตคติที่ดีใน การดำเนินชีวิต แบบพอเพียงของ ชุมชน	เกิดจิตสำนึกที่ดีใน การอนุรักษ์ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	1. มีความ ภาคภูมิใจในภูมิ ปัญญาท้องถิ่นที่ ตนอาศัยอยู่ 2. คุณค่าและ ความสำคัญของ การดำเนินชีวิต แบบเศรษฐกิจ พอเพียง

11. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

แบบบันทึกการสัมภาษณ์
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน.....

1. ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์

.....

เพศ..... อายุ.....ปี

2. แรงบันดาลใจในการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

3. สภาพของชุมชน

.....

.....

.....

4. ขั้นตอนในการปฏิบัติ

.....

.....

.....

5. ประโยชน์ที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

6. ความคิดเห็นอื่น ๆ ของเจ้าของภูมิปัญญา

.....

.....

.....

แบบบันทึกการปฏิบัติงาน

ชื่อโครงการ

กรณีศึกษาหมู่บ้าน

ระหว่างวันที่ ถึงวันที่

วัน/เดือน/ปี	รายการปฏิบัติงาน	ครูที่ปรึกษา

ข้อเสนอแนะของครูที่ปรึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้เรื่อง วิธีการทำโครงการ

รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญา นำพาเศรษฐกิจพอเพียง

.....

โครงการ คือ งานวิจัยเล็ก ๆ ที่เป็นการแก้ปัญหาหรือหาข้อสงสัยโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หากเนื้อหาหรือข้อสงสัยเป็นไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ใด ๆ จะเรียกว่าโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ

การทำโครงการ

1. กำหนดปัญหาหัวข้อเรื่อง
2. ตั้งสมมติฐาน หรือคำตอบ
3. ออกแบบการศึกษาค้นคว้าทดลอง
4. ลงมือปฏิบัติ
5. สรุปผลโดยการจัดทำรายงานโครงการ
6. นำเสนอผลงาน ประเมินผล
7. จัดนิทรรศการ

การเขียนหัวข้อรายงานโครงการ

1. โครงการรายวิชา..... เรื่อง.....
2. ผู้จัดทำ.....อาจารย์ที่ปรึกษา.....โรงเรียน.....ชั้น.....
3. บทคัดย่อ
4. กิจกรรมประกาศ
5. บทที่ 1 บทนำ ที่มาและความสำคัญของโครงการ.....
วัตถุประสงค์.....
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....
6. บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำโครงการเรื่องนี้
7. บทที่ 3 อุปกรณ์ วิธีดำเนินการศึกษา

8. บทที่ 4 ผลการศึกษาและอภิปรายผล
9. บทที่ 5 สรุปผล ประโยชน์ ข้อเสนอแนะ
10. เอกสารอ้างอิง

ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียนในการเลือกเรื่องที่จะทำโครงการ

การเรียนรู้โดยกิจกรรมการทำโครงการเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและตนเองได้อย่างเต็มที่โดยเป็นไปตามธรรมชาติตามความถนัดและความสนใจในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม กระบวนการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอนทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองสังคม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีธรรมชาติสิ่งแวดล้อมศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาลาว ความรู้ทักษะด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษา การประกอบอาชีพเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขการฝึกทำโครงการเพื่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่

ทั้งเป็นการประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายของชุมชน นักเรียนจะได้เรียนรู้ได้อย่างมีความสุขเกิดการพัฒนาด้านร่างกายสติปัญญาอารมณ์และสังคมอย่างสมบูรณ์สามารถประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถของนักเรียนชั้นนั้นเมื่อนักเรียนได้ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนจากครูอาจารย์ผู้สอนแล้วนักเรียนจะต้องเป็นผู้กำหนดหัวข้อโครงการนั้นที่ศึกษาค้นคว้าดำเนินการวางแผนออกแบบสำรวจทดลองประดิษฐ์เก็บรวบรวมข้อมูลแปรผลสรุปผลและเสนอผลงานโดยตัวนักเรียนเอง ครูอาจารย์จะเป็นเพียงผู้ดูแล และให้คำปรึกษาเท่านั้นโครงการแรกที่นักเรียนได้ทำและประสบผลสำเร็จจะสร้างความมั่นใจและเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนทำโครงการต่าง ๆ ไปได้นักเรียนจึงควรเลือกโครงการที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียนเองทั้งนี้ เพราะการเริ่มต้นด้วยความสำเร็จย่อมโครงการประเภทโครงการ ประเภททดลอง ประเภทสิ่งประดิษฐ์

ใบความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความหมายของภูมิปัญญา
ลาว ภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

ภูมิปัญญา ตรงกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ว่า Wisdom หมายถึง ความรู้ ความสามารถ
ทักษะ ความเชื่อ และศักยภาพในกาแก้ปัญหาของมนุษย์ที่สืบทอดกันมาจากอดีตถึงปัจจุบันอย่าง
ไม่ขาดสาย และเชื่อมโยงกับทุกระบบสาขา

ภูมิปัญญาลาว หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะและเทคนิคการตัดสินใจ
ผลิตผลงานของบุคคล อันเกิดจากการสะสมองค์ความรู้ทุกด้านที่ผ่านกระบวนการสืบทอด พัฒนา
ปรับปรุง และเลือกสรรมาแล้วเป็นอย่างดีสามารถแก้ไขปัญหา และพัฒนาวิถีชีวิตของคนลาวได้
อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน คิด
ขึ้นได้เองและนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นเทคนิควิธีเป็นองค์ความรู้ของชาวบ้านทั้งทางกว้างและ
ทางลึกที่ชาวบ้านคิดเอง ทำเอง โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้
อย่างเหมาะสมกับยุคสมัยความเหมือนกันของภูมิปัญญาลาวและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ เป็นความรู้
และเทคนิคที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจซึ่งได้สืบทอดและเชื่อมโยงมาอย่าง
ต่อเนื่องตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ความแตกต่างกันของภูมิปัญญาลาวภูมิปัญญาท้องถิ่น คือภูมิปัญญาลาวเป็นองค์
ความรู้และความสามารถโดยส่วนรวมเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นองค์
ความรู้และความสามารถในระดับท้องถิ่นซึ่งขอบเขตจำกัดในแต่ละท้องถิ่น เช่นภาษาลาวเป็นภูมิ
ปัญญาลาวในขณะที่ภาษาลาวเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นต้น

ผู้ทรงภูมิปัญญาลาว หมายถึง บุคคลผู้เป็นเจ้าของภูมิปัญญา หรือเป็นผู้นำภูมิปัญญา
ต่าง มาใช้ประโยชน์จนประสบความสำเร็จมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องใน
ฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญ สามารถเผยแพร่และถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของภูมิปัญญาในแต่ละสาขา
นั้น ๆ ให้แพร่หลายไปอย่างกว้างขวาง

ปราชญ์ชาวบ้าน หมายถึง บุคคลผู้เป็นเจ้าของภูมิปัญญาของชาวบ้าน และนำภูมิ
ปัญญามาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จสามารถถ่ายทอดเชื่อมโยงคุณค่าของ
อดีตกับปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมความเหมาะสมกันระหว่างผู้ทรงภูมิปัญญา กับปราชญ์ชาวบ้าน
คือ บทบาทและภารกิจในการนำภูมิปัญญาไปใช้ในการแก้ปัญหา และการถ่ายทอดเพื่อให้เกิด

ความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบัน ส่วนความแตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับระดับภูมิปัญญาที่จะนำไปแก้ปัญหา และการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงจากอดีตถึงปัจจุบันส่วนความแตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับระดับภูมิปัญญาที่จะนำไปแก้ปัญหาและถ่ายทอด กล่าวคือผู้ทรงภูมิปัญญาลาวย่อมมีความสามารถหรือภารกิจในการนำภูมิปัญญาระดับชาติไปแก้ปัญหา หรือถ่ายทอดหรือผลิตผลงานใหม่ ที่มีคุณค่าต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม ส่วนปราชญ์ชาวบ้านมีความสามารถหรือภารกิจในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นไปแก้ปัญหาหรือถ่ายทอดในท้องถิ่น

ประเภทของภูมิปัญญา

1. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะและเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิมซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ สวนเกษตร ไร่นาสวนผสม เป็นต้น

2. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลิตผล เพื่อชะลอการนำเข้าตลาดเพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการที่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มหัตถกรรม กลุ่มโรงสี เป็นต้น

3. สาขาการแพทย์แผนไทย หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้ เช่น การดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้านและแผนโบราณไทย การนวดแผนโบราณ เป็นต้น

4. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การอนุรักษ์ป่าชายเลน การทำแนวปะการังเทียม การจัดการป่าต้นน้ำและป่าชุมชน เป็นต้น

5. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการด้านการบริการและสะสมกองทุน และธุรกิจชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์ เพื่อส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน เช่น การจัดการเรื่องกองทุนของชุมชนในรูปของสหกรณ์ออมทรัพย์ และธนาคารหมู่บ้าน เป็นต้น

6. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการ การประกันคุณภาพชีวิต ให้เกิดความมั่นคงในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

เช่น การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการรักษายาบาลของชุมชน การจัดระบบสิ่งแวดล้อมในชุมชน เป็นต้น

7. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ ศิลปะมวยไทย เป็นต้น

8. สาขาการจัดการองค์กร หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กรชุมชนต่าง ๆ ให้สามารถพัฒนา และบริหารองค์กรของตนเองได้ตามบทบาท และหน้าที่ขององค์กร เช่น การจัดการองค์กรกลุ่มสวนยางพารา กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มประมงพื้นบ้าน เป็นต้น

9. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษาทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทยและการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท เช่น การจัดทำสารานุกรมภาษาถิ่น การรวบรวมหนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่างๆ เป็นต้น

10. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า ให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การนำวัสดุธรรมชาติมาใช้ในประเพณีลอยกระทง เป็นต้น

ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น พอสรุปได้ดังนี้

1. เป็นเรื่องของการใช้ความรู้ ทักษะ ความเชื่อและพฤติกรรม
2. แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง คนกับคน คนกับธรรมชาติ คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ
3. เป็นองค์รวมหรือกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิต
4. เป็นเรื่องของ การแก้ไขปัญหา การจัดการ การปรับตัว การเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดของบุคคลชุมชนและสังคม
5. เป็นแกนหลักหรือกระบวนทัศน์ในการมองชีวิตเป็นพื้นความรู้ในเรื่องต่าง ๆ
6. มีลักษณะเฉพาะหรือมีเอกลักษณ์ในตัวเอง
7. มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อการปรับสมดุลในพัฒนาการทางสังคมตลอดเวลา
8. มีวัฒนธรรมเป็นฐานไม่ใช่วิทยาศาสตร์

9. มีบูรณาการสูง มีความเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง
10. เน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าวัตถุธรรม

คุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาลาว

คุณค่าของภูมิปัญญาลาว ได้แก่ ประโยชน์และความสำคัญของภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษลาวได้สร้างสรรค์ และสืบทอดมาอย่างต่อเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบัน ทำให้คนในชาติเกิดความรักและความภาคภูมิใจในที่จะร่วมแรงร่วมใจสืบสานต่อไปในอนาคต เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม ประเพณีลาว การมีน้ำใจ ศักยภาพในการประสานผลประโยชน์เป็นต้น ภูมิปัญญาลาวจึงมีคุณค่าและความสำคัญดังนี้

1. ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่น

ประธานไกสอน พมวิหาน กับผู้นำขบวนการต่อสู้เพื่อเอกราชแนวใหม่ที่ถือว่าเป็นผลผลิตของภูมิปัญญาแบบตะวันตกที่เข้าใจถึงโลกทัศน์ของระบบจารีตประเพณีได้อย่างเหมาะสม ซึ่งประธานไกสอน พมวิหาน ได้เริ่มการเคลื่อนไหวทางการเมืองในการต่อสู้เรียกร้องสิทธิต่าง ๆ กับขบวนการนักศึกษา

2. สามารถปรับประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับวิถีชีวิต

คนลาวส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา โดยนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนามาปรับใช้ในวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสม ทำให้คนลาวเป็นผู้อ่อนน้อมถ่อมตน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประณีประนอม รักความสงบ ใจเย็น มีความอดทน ให้อภัยแก่ผู้สำนึกผิด ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายเป็นปกติสุขทำให้คนในชุมชนพึ่งพากันได้ แม้จะอดอยากเพราะแห้งแล้งแต่ไม่มีใครอดตาย เพราะพึ่งพาอาศัยกัน แบ่งปันกันแบบพริกบ้านเหนือ เกือบบ้านใต้ เป็นต้น ทั้งหมดนี้สืบเนื่องมาจากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน

3. สร้างความสมดุลระหว่างคนในสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน

ภูมิปัญญาลาวมีความเด่นชัดในเรื่องของการยอมรับนับถือและให้ความสำคัญแก่คนในสังคมและธรรมชาติอย่างยิ่ง มีเครื่องชี้ที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนมากมาย เช่น ประเพณีลาว 12 เดือนตลอดทั้งปี ล้วนเคารพคุณค่าของธรรมชาติ ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น

ภาคผนวก จ
ภาพประกอบการวิจัย

การอบรมเชิงปฏิบัติการ

ภาพประกอบ 2 ประธานในพิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ภาพประกอบ 3 วิทยากรให้ความรู้และตอบคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ภาพประกอบ 4 พิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ภาพประกอบ 5 พิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ภาพประกอบ 6 ผู้ร่วมวิจัยทำกิจกรรมกลุ่มฝึกการจัดการเรียนรู้
Active learning โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

ภาพประกอบ 7 นักเรียนร่วมกันคิดหัวข้อโครงงาน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อผู้วิจัย	พระสอละสิน ไสสะหวัน
วัน เดือน ปีเกิด	6 กันยายน 2524
ภูมิลำเนา	บ้านจอมฮาด เมืองอาดสะพอน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว
ที่พำนัก	วัดเพ็งโพไชยาราม บ้านสะนามไซ นะคอนโกสอนพมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าอธิการวัดเพ็งโพไชยาราม รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุมาราม คณะ อพส. แขวงสะหวันนะเขต รองคณะ อพส. นะคอนโกสอนพมวิหาร หัวหน้าห้องการ อพส. นะคอนโกสอนพมวิหาร หัวหน้ากรรมมาธิการศึกษาสงฆ์ นะคอนโกสอนพมวิหาร รอง อพส. เมืองนอง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2538	ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมบ้านหนองปากช่อง บ้านปากช่อง เมืองอาดสะพังทอง แขวงสะหวันนะเขต
พ.ศ. 2543	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนต้น เซโน แขวงสะหวันนะเขต
พ.ศ. 2547	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุม แขวงสะหวันนะเขต
พ.ศ. 2553	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นสูง แขนงอักษรศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์องค์ตั้ง นครหลวงเวียงจันทน์
พ.ศ. 2553	สำเร็จการศึกษาวិชากกฎหมายยุติธรรมระดับชั้นต้น วิทยาลัยกฎหมายภาคใต้ แขวงสะหวันนะเขต
พ.ศ. 2554	ปริญญาตรี ศีษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาลาว-วรรณคดี มหาวิทยาลัยแห่งชาติ
พ.ศ. 2563	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2551 อาจารย์สอนโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม
- พ.ศ. 2552 รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมสงฆ์ตอนปลาย วัดไชยะพุमारาม
- พ.ศ. 2554 คณะกรรมการ อพส. เมืองโกสอนพมวิหาน
รองหัวหน้ากรรมการสงฆ์ แขวงสะหวันนะเขต
- พ.ศ. 2557 ผู้รักษาการแทนเจ้าอธิการวัดเพ็งโพไชยาราม แขวงสะหวันนะเขต
เจ้าอธิการวัดเพ็งโพไชยาราม แขวงสะหวันนะเขต
- พ.ศ. 2559 คณะกรรมการศึกษาสงฆ์แขวงสะหวันนะเขต
คณะกรรมการ อพส. เมืองโกสอนพมวิหาน
รอง อพส. นะคอนโกสอนพมวิหาน
หัวหน้ากรรมการศึกษาสงฆ์ นะคอนโกสอนพมวิหาน
หัวหน้าห้องการ อพส. นะคอนโกสอนพมวิหาน
รอง อพส. เมืองนอง แขวงสะหวันนะเขต
หัวหน้ากรรมการศึกษาสงฆ์เมืองนอง แขวงสะหวันนะเขต